

شهادت

په هېواد کې وروستی سوبې
د بلې سترې فتحې پیغام لېږدوي!

لسم کال، دویمه، پرلپسې ۵۸ مه گڼه، ذي القعدة ۱۴۳۷ هـ، اگست ۲۰۱۶ م

د علماوو په عنوان داحتمالي جوړیدونکي کنفرانس په تړاو
د اسلامي نړۍ علماء کرامو ته د اسلامي امارت پیغام

د کونړ ولایت له جهادي مسؤل
مولوي محمد اسماعیل سره مرکه

- ستندونکیو مهاجرینو سره دافغاني پولیسو بېلگه ظلم!!
- په ترکیه کې ناکام بغاوت او کامیاب قیادت
- مجاهدینو مه خپه کړئ!
- رښتیا! عمري بریدونو او فتوحاتو څه په ډاگه کړل؟
-د تاریخ تر ټولو اوږده ناکامه جگړه!
- د اسلام اولویديځ کلتوري جنگ!
- اشرف غني دروان جهاد نسبت ولې گاونډي هیواد ته کوي!!؟

رسنۍ به رسوا شي

لړليك

لسم کال، دويمه، پرلپسې ۵۸مه کڼه، ذي القعدة ۱۴۳۷هـ، اګست ۲۰۱۶م

مخ	عنوان	ګڼه
۱	سرليکنه.....	۱
۳	د علماوو په عنوان دا احتمالي جوړيدونکي کانفرانس په تړاو...	۲
۷	ستېدونکيو مهاجرينو سره د افغاني پوليسو بېلګه ظلم!!.....	۳
۹	مجاهدينو مه خپه کيږئ!.....	۴
۱۲	رسنۍ به رسوا شي!!.....	۵
۱۴	اشرف غني د روان جهاد نسبت ولې ګاونډي هيواد ته کوي!!؟.....	۶
۱۶	رېښتيا! عمري بريدونو او فتوحاتو څه په ډاګه کړل؟.....	۷
۱۹	د تخيل په دنيا کې له ازادۍ سره مرکه.....	۸
۲۶	د تاريخ تر ټولو اوږده ناکامه جګړه!.....	۹
۲۸	په طالب پوهنه کې د دښمن ستونزه.....	۱۰
۳۰	د کونړ ولايت له جهادي مسئول مولوي محمد اسماعيل سره....	۱۱
۳۵	هغه چې د جاهليت غرور يې مات کړ.....	۱۲
۴۰	ګلورينې پانې.....	۱۳
۴۲	آيا افغانستان کې امريکا پر مختللي دفاعي سيستم دکومو....	۱۴
۴۳	د اسلام او لويديځ کلتوري جنګ!.....	۱۵
۴۵	ابن ماجة رحمه الله ژوند او تاليفات.....	۱۶
۴۷	د ازادۍ دورځې په پلمه.....!.....	۱۷
۴۹	د پوچ کارتوس د معما حل؛ ۳۰ کاله دراز په پردو کې پټ.....	۱۸
۵۲	زمونږ شاتګ او د لويديځ پرمختګ راز په څه کې دی؟.....	۱۹
۵۴	د لويديځ دنړيوالي لاملونه.....	۲۰
۵۸	چنگيز خان څوک و؟.....	۲۱
۵۹	په ترکيه کې ناکام بغاوت او کامياب قيادت.....	۲۲
۷۰	د شهادت دار الافتاء.....	۲۳

دامتياز خاوند :

د افغانستان اسلامي امارت
د فرهنگي چارو کميسيون

مسئول مدير :

ابو ظهير

کتنپلاوى :

شاهد "حقاني" لطيف عزم
حسن "علوي" بلال "وحيد"
نعيم "صافى" عابد مجاهد
قاري حبيب

بيه :

يوه ګڼه ۲۰ افغانۍ او ۳۰
کلدارې په پاکستان کې

تخنيکي مسئول :

تخنيکي څانګه

يادونه

شهادت له سرمقالې پرته دنورو ليکنو مسؤليت
په غاړه نه اخلي.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرمقاله

په هېواد کې وروستی سوبې د بلې سترې فتحې پیغام لیرېدوي !

څنگه چې نن سبا د گران هېواد له لږ او بره د ننګیالیو او باتورو مجاهدینو په لاس د پراخو ستراتیژیکو سیمو او ولسوالیو د شاندارو فتحو نیکمرغه زیري راځي او د افغان ولس د عقیدې او خاورې د ښمن ځواکونه دخپلې شرمنده ماتې تر څې شیبې لندوي. په ازادۍ او سلام باندې مین مظلوم افغان ولس ته دخپلې سرتاسرې ازادۍ او فتحې ډاډ ښیي.

د خپلواکه خبري سرچینو په وینا: مجاهدینو په روانه میاشت کې په ننگرهار، لغمان، لوگر، غزني، پکتیا، پکتیکا، خوست، میدان وردک، کندهار، فراه، غور، بادغیس، فاریاب، سرپل، بغلان، تخار، کندز او هلمند کې د تندرېزو تهجمي عملیاتو او بریدونو په لړ کې د ښمن ځواکونو ته د بیسارې مرګ ژوبلې اوزیانونو په اړولو سره یو شمیر مهمې ولسوالۍ او پراخې ستراتیژیکې سیمې دامریکایانو او ګوډاګي رژیم د کرغېړنو منګولو څخه ازادې او د اسلامي امارت ترواک لاندې راوستي...

د باتورو او قهرمانو مجاهدینو په وړاندې د اجیر رژیم عسکرو او وحشي اربکیانو د مقاومت روحیه له لاسه ورکړې او د جګړې نه د تېښتې لپاره دلارو او ګودرو په منډلو بوخت دي.

د اسلامي امارت مجاهدينو په داسې حال کې پخپلو کاميابو جنګي تاکتيکونو يادې سوېې ترلاسه کړې او په خارجي متجاوزو ځواکونو او دهغوی پر ګوډاګيانو يې د ژوند کړۍ راتنګه کړې چې يرغلګر او اجيران دواړه په معاصرو وسلو او مهماتو تر خولې مجهز، سنبال او د پرمختللي هوايې ځواک له ملاتړه برخمن دي.

ثابته شوه چې دنړۍ هيڅ زبر ځواک د عصري برترۍ او ارتقاء په ځواک سره نشي کولی چې د کوم ازاد ولس له مغزونه د ازادۍ مفکوره او روحيه وباسي، که دا شوني وه امريکا به په تيرو پنځلسو کالو کې افغان ولس له خپلې عقيدې او زادۍ له مسيره اړولی و.

دا چې نن د ۱۵ کاله پرلپسې قربانيو ورکولو وروسته دهېواد په لږ او برکې د ازادۍ ولولې او احساسات خپاند خپاند دي ښيي چې افغان ميرنی ولس له ازادۍ پرته په بل څه قناعت نلري او نه به ترهغه په ارام کيني چې يې له خپلې خاورې پردي د پخوانيو انګريزانو او شورويانو پشان رسوا او شرمنده شړلي نه وي.

بله دا چې افغانانو د امريکايانو او دهغوی د ګوډاګيانو له جنايتونو او ظلمونو تنګ راغلی نور په هره بيه چې وي خامخا خپل هېواد داشغال له تورو منګولو ازادول او پکې سوله او ثبات ټينګول غواړي په دې باب د افغان ولس هوډ او اراده قطعي او نه بدلیدونکې ده، ښکېلاکګر دي پوه شي چې دلته د دوی ټولې دسيسې له خاورو سره خاورې شوې افغانان د دوی له شومو ارادو نه په زور او زير خبر او ورته ځيردي، هيڅکله به ونکړای شي چې داوږدې مودې لپاره د دې ازادې غوښتونکي ولس په سرنوشت لوبوته دوام ورکړي.

د سياسي او پوځي چارو بيطرفه کارپوهان روان جهادي وضعيت ډاډمن بولي او په اند يې که په راتلونکو مياشتو کې د مجاهدينو تهجمي بريدونه همداسې چټک دوام ومومي نورې ولسوالۍ او بسته ولايتونه به هم داشغال له پنځو نه ازاد شي او له نيمايي د زيات هېواد نه به داشغال تور خادر ټول شي، په دې جريان کې به يرغلګر امريکايان او د ګوډاګي رژيم عسکر د داسې تندريزو جټکو او چيلنجونو سره مخ شي چې له مغزو به يې آن د ويتنام ترخې خاطرې هم هېرې کړي.

د علماوو په عنوان د احتمالي جوړیدونکي کنفرانس په تړاو د اسلامي نړۍ علماء کرامو ته د اسلامي امارت پیغام

الحمد لله وكفى والصلوة والسلام على عباده الذين اصطفى: وبعد!

قال الله تعالى في محكم التنزيل:

...إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ (فاطر: ۲۸)

درنو علماء کرامو! السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

څرنگه چې تاسو ته بهتره معلومه ده چې د نبوت د سلسلې له اتمام سره سم د ټول اسلامي امت د معنوي رهبرۍ، اصلاح او تنوير وظيفه ديني علماء کرامو ته سپارل شوې. او علماء کرام د امت د انفرادي اصلاح تر څنگ د مسلمانانو د لويو قضاياؤو په اړه هم دروند مسؤليت لري. د افغانستان د روان جهاد قضيه که څه هم ډېره پيچلې او له فهم لوړه مسئله نه ده، خو د اسلامي امت د لويو قضاياؤو له جملې څخه شميرله کيږي.

تاسو ته معلومه ده چې پنځلس کاله وړاندې پر دې خاوره يو داسې اسلامي نظام حاکم و چې سياسي واک د ټولنې د تر ټولو پاک، متعهد او مجاهد قشر يعني د ديني علومو د طلابو او علماء کرامو په لاس کې و، سپيڅلې شريعت نافذ و، حدود او قصاص جاري و، د امر بالمعروف او نهی عن المنکر قرآني حکم پلي شوی او په سياسي، اقتصادي، اجتماعي او د ژوند په هره برخه کې هره فيصله يوازې د قرآني او نبوي ارشاداتو له مخې کيدله.

مگر د اسلام تاريخي دښمنانو، هغوی چې په تيرو څوارلس پيړيو کې يې هميشه له اسلام او په خاص ډول د اسلام له سياسي حاکميت سره دښمني پاللې، هغوی چې د صليبي او استعماري جگړو پر مهال يې اسلامي امت ته نه جبيړه کيدونکي زيانونه اړولي؛ د اسلام هماغه تاريخي غربي دښمنان دا ځل د امريکا په مشرۍ سره متحد شول، د اسلامي امارت په وړاندې يې د دښمنۍ موقف اعلان کړ، لومړی يې تبليغاتي جگړه پيل کړه، ورپسې يې د اقتصادي تعزيراتو او سياسي کلابندۍ نقشه عملي کړه او په درېيم قدم کې يې مخامخ زموږ پر خپلواک هيواد او اسلامي نظام پوځي يرغل وکړ.

ظلمو او متجاوزو غربي کفارو زموږ اسلامي نظام ونړاوه، زموږ خاوره يې اشغال کړه، موږ يې په خپل کور کې محکوم او مغلوب کړو. زموږ د ځمکې او فضا واک يې په لاس کې واخيست، زموږ په خاوره کې يې د خپلو نړيوالو نقشو د پلي کولو په مقصد لوی لوی هوايي ډگرونه او پوځي اډې جوړې کړې. زموږ د سرلوړي، عزتمند او مجاهد ولس د تذليل لپاره يې زموږ له ټولنې تښتيدلي غرب ميشته گوډاگيان را وستل او دلته يې واکمن کړل.

د امریکايي ظالمانه یرغل په وړاندې زموږ ولس که څه هم ډیر ځوریدلی، کړیدلی او ستومانه و؛ مگر د یو نیم زرو علماء کرامو لخوا ورته د جهاد د پیل فتوا ورکړل شوه، او د لاندې صریحو دیني ارشاداتو له مخې د جهاد د فرض کیدو حکم ورته متوجه وبلل شو.

— وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ ۖ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ ۚ وَلَا تَقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يَقَاتِلُوكُمْ فِيهِ ۚ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ ۚ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ بقره
— أُوذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بَأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ (٣٩) الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ ۚ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّهُدَمَتِ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا ۚ وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ سورة الحج —

— وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «جَاهِدُوا الْمُشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَالسِّتِئِكُمْ» [رواه أبو داود ٢/٣٢ والنسائي ٦/٧ والحاكم ٢/٨١].

د حنفي فقهې حکم — وفي الهندية (٢/٨٨) وَعَامَّةُ الْمَشَايخِ رَحِمَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى قَالُوا: الْجِهَادُ فَرَضٌ عَلَى كُلِّ حَالٍ غَيْرَ أَنَّهُ قَبْلَ النَّفِيرِ فَرَضُ كَفَايَةٍ وَبَعْدَ النَّفِيرِ يَصِيرُ فَرَضٌ عَيْنٍ وَهُوَ الصَّحِيحُ، وَمَعْنَى النَّفِيرِ أَنْ يُخْبَرَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ أَنَّ الْعَدُوَّ قَدْ جَاءَ يُرِيدُ أَنْفُسَكُمْ وَذَرَائِعَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ فَإِذَا أُخْبِرُوا عَلَى هَذَا الْوَجْهِ افْتَرَضَ عَلَى كُلِّ مَنْ قَدَرَ عَلَى الْجِهَادِ مِنْ أَهْلِ تِلْكَ الْبَلَدَةِ أَنْ يَخْرُجُوا لِلْجِهَادِ وَقَبْلَ هَذَا الْخَبَرِ كَانُوا فِي سَعَةٍ أَنْ لَا يَخْرُجُوا.

— وفي المبسوط للإمام السرخسي (٢-١٠): ثم أمر رسول الله صلى الله عليه وسلم بالقتال إذا كانت البداية منهم فقال تعالى ﴿أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بَأَنَّهُمْ ظَلَمُوا﴾ [البقرة: ١٩١] أي: أذن لهم في الدفع وقال تعالى ﴿فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ﴾ [البقرة: ١٩١] وقال تعالى ﴿وَإِن جَنَحُوا لِلسَّلَامِ فَاجْنَحْ لَهَا﴾ [الأنفال: ٦١] ثم أمر بالبداية بالقتال فقال تعالى ﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ﴾ [البقرة: ١٩٧] د علماء کرامو د فتوا په اساس د اسلامي امارت مجاهدينو چې واحده رهبري يې لرله په لوړ عزم يې د کفر د تجاوز په مقابل کې جهادي قيام پيل کړ.

دغه جهادي مبارزه په تيرو څوارلسو کلونو کې له بيلابيلو سختو پړاوونو تيره شوه، تر دې چې يو مهال غربي يرغلگرو په يوه وخت د ١٣٠ زره په شاوخوا کې له خارج نه رواستل شوي مسلح پوځونه چې په ټانگونو، توپونو، الوتکو او پرمختللي تکنالوژۍ سمبال وو او په لسگونو زره داخلي غلامي مليشي يې هم د مجاهدينو په ضد اکمال او جنگ ته را ايستلي وې او ټول يې زموږ په وړاندې په جگړه وگمارل. يرغلگرو سخت بمبارونه وکړل او تاريخي مظالم يې ترسره کړل خو له ټولو هڅو سره سره هم په دې ونه توانيدل چې زموږ د مؤمن ولس اراده ماته کړي.

لله الحمد د الله تعالى په نصرت او زموږ د مجاهد ولس د قربانيو په برکت په وروستيو کلونو کې د جگړې معادله معکوسه شوې ده، مجاهدين د پرمختگ او يرغلگر د شاتگ او تيښتې په حال کې دي، تر اوسه د لسگونو يرغلگرو هيوادونو بيرغونه رانسکور او ټول سرتيري يې په تيښته اړ شوي دي، يوازې امريکا، بریتانیا او څو يرغلگر هيوادونه

پاتي دي چې پر اشغال ټينگار لري، د دې هيوادونو هم لسگونه زره عسکر له افغانستانه په تېښته مجبور او يوازې محدود شمير پوځيان يې په کلابندو اډو کې وخت تېروي او الله الحمد د افغانستان د خاورې په اکثريت برخه د اسلامي امارت مجاهدين حاکم او د الله تعالی احکام پکې جاري دي.

مگر غربي اشغالگر که څه هم د جگړې په ډگر کې الله تعالی ذليل او مات کړل اما له خپل اشغالگر عزم څخه په شا نه شول، اشغالگرو د خپل غيرمستقيم اشغال د اوږدولو لپاره مختلفې بدیلې پروسې په کار واچولې، چې له دې جملې يې يوه مهمه پروسه د سولې تر نوم لاندې د مجاهدينو د تسليمۍ او دکابل غلامي ادارې ته په جعلی فتواوو او قانوني بڼه ورکولو سره له جهاد څخه د منصرف کولو پروسه ده.

متجاوز دښمنان اوس کوښښ کوي چې د افغان ولس دغه جهادي قيام ته د گمراه کوونکو تبليغاتو، رواني جنگ، استخباراتي دسيسو، جعلی فتواوو او د سولې په عنوان د سپړو حربو په توسط ماتې ورکړي.

اشغالگرو اراده کړې چې مجاهدين مجبور کړي ترڅو له جهاده لاس واخلي، د تسليمۍ لاسونه پورته کړي او هغه اشغال ومني چې نه يې د منلو لپاره ديني او قرآني توجيه شته او نه يې د يوه انسان په حيث د چا ضمير او وجدان منلی شي.

د کابل نامشروعې ادارې ته د مشروع رنگ ورکولو او د سولې د گمراه کوونکو تبليغاتو او تزويري هڅو په لړ کې دا ځل زموږ د دين، هيواد او خپلواکۍ دښمنان غواړي چې د نړۍ علماء کرامو او اسلامي هيوادونو ته په دوکه ورکولو د سعودي عربستان په جده ښار کې او يا هم که سعودي حکومت موافقه ورسره و نکړي کوم بل هيواد کې د اسلامي نړۍ د عالمانو په نوم او عنوان يو کانفرانس جوړ کړي. دکابل د غلامي ادارې د تش په نامه سولې شوری اعلان کړی چې دغه کانفرانس د دوی په غوښتنه او ابتکار راغونښتل کېږي ترڅو له دغې غونډې څخه په اسلامي هيواد افغانستان کې د کفرې اشغالگرو وجود ته د غلطو معلوماتو په وړاندې کولو سره مشروعيت تر لاسه او د مجاهدينو برحق جهاد ناروا جگړه معرفي کړي، دوی کوښښ کوي چې په افغانستان کې د کاميابۍ پړاو ته رسيدلی مقدس جهاد په هغو ناروا خونړيو قياس او تعبير کړي کومې چې له شرعي طريقې او شرعي نصوصو خلاف د انسانانو ويني تويوي او د جهاد نوم بدوي.

موږ د ټولې اسلامي نړۍ علماء کرامو، په خاص ډول د افغانستان، پاکستان، هند، سعودي عربستان او نورو عربي هيوادونو علماء کرامو ته د اسلامي ورورولۍ او شريعت په رڼا کې دا پيغام رسول غواړو، چې:

تاسو ته بهتره معلومه ده، چې امريکايي طاغوت د نن عصر تر ټولو ظالم اشغالگر دی چې لاسونه يې زموږ د لکونو مسلمانانو په وینو سره دي. او دا هم درته معلومه ده چې زموږ ولس يو مؤمن ولس دی، يو ځوريدلی او غريب ولس دی چې پر کور يې پرديو يرغلگرو هجوم راوړی او دا هم درته معلومه ده چې زموږ د ولس جهاد د ديني علماء کرامو په سرپرستي او هداياتو روان يو مشروع مقاومت او د ظالم اشغالگر په وړاندې د يوه مظلوم ملت د مقابلي وروستۍ هڅه

ده. او تاسو په دې هم پوهیږئ چې د سولې تر عنوان لاندې د اشغالګرو او د هغوی د ګوډاګیانو په ابتکار جوړېدونکې غونډې یوازې زموږ د ولس دمغلوبیت لپاره دائرېږي او د اوسنۍ غربي میډیا دا چل ول به هم تاسو ته معلوم وي چې که تاسو د غونډې په تالار کې هر څو د حق او شریعت خبرې وکړئ یا په غرب تنقیدونه وکړئ هغه هر څه د تالار د ننه پاته کیږي او د باندي هغه څه د نړیوالو تر غوږونو رسیږي چې د امریکا په ګټه او د مقدس جهاد او مسلمانانو په زیان وي او د مقدس شریعت په اصولو ولاړ جهاد هم تروریزم او ناروا جګړه معرفي کوي او حواله هم په عالمانو ورکوي؛ نو په همدې خاطر موږ تاسو ته یوځل بیا در په زړه کوو چې د ظالمانو په دا ډول پروسو کې ستاسو ګډون، خدای مکړه، له هغوی سره یو ډول مرسته تلقي نه شي او خدای مکړه چې د دې وعید مورد ونه ګرځي چې الله تعالی فرمایي:

«وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ» — هود (۱۱۵). او یا لکه رسول الله صلی الله علیه وسلم چې فرمایي: (من مشى مع ظالم ليعينه وهو يعلم أنه ظالم فقد خرج من الإسلام. رواه الطبراني).

قد رمنو علماء کرامو!

اسلامي امارت پر الهي نصرت په اتکاء سره باور لري چې د اسلام دښمنانو، لکه څنګه چې پوځي جګړې دوی ته بری ورنصیب نه کړ دغه ډول استخباراتي لوبې به یې هم د بریا مخ ونه ویني. خو د اسلامي اخوت له مخې مو د اسلامي نړۍ له حکومتونو هیله دا ده چې دا ډول غونډو ته زمینه نه کړي مساعده، علماء کرامو ته پیغام دا دی، چې په دغه یاده غونډه کې ګډون ونه کړئ او په دې اړه یوازې د کتاب الله، سنة رسول الله او د ایمان د غوښتنو له مخې پریکړه وکړئ او پریښودئ چې په افغانستان کې میشت اشغالګر کفار ستاسو له ګډون او ستاسو له نوم نه په استفادې په خپل شوم هدف کې کامیاب شي. که د مجاهدینو علني ملاتړ مشکل وي او نشي کیدلای؛ نو دا خو کیدلای شي چې د کفارو له دا ډول ناوړه دسائیسو نه ځان وژغورو او په فرمایشي غونډو کې یې ګډون ونه کړو.

خدای دې وکړي چې موږ تاسو ته خپل درد او پیغام رسولی وي، ترڅو په آخرت کې د یو بل د حقوقو د نه مراعات کولو له امله له عذاب او عقوبت سره مخ نه شو.

وما علينا الا البلاغ، حسبنا الله ونعم الوكيل نعم المولى ونعم النصير

والسلام

د افغانستان اسلامي امارت

۱۳/۱۱/۱۴۳۷ هـ ق

۱۳۹۵/۵/۲۶ هـ ش — ۱۶/۸/۲۰۱۶ م

ستېدونکيو مهاجرينو سره دافغاني پوليسو بيلگه ظلم!!

(بت شکن)

اوسنيو چارواکيو يې دومره گرم استقبال کولای، چې له امله يې دمهاجرينو دځينو اوغزنو دښتو ترڅي خاطرې هيرې شوی او له ځانه سره يې ښې خاطرې ساتلای وی، خو متأسفانه خبره دلته بدله او معکوسه ښکاري او دا خبرې هسې-خيال بافي معلوميري، خبره مې ننگرهار کې دافغاني پوليسودظلم او استبداد کوله، چې دې وروستيو کې نړيوالو رسنيوداسې يو ويرجن خبر ورکړ چې:

د ننگرهار ولايت په روداتو ولسوالۍ کې پوليسو په هغو کډوالو ډزې کړي، چې له پاکستان څخه راستانه شوي او د يادې ولسوالۍ د حصارشاهي په ډاگ کې يې ځيمي وهلې وې.

د سيمې خلکو رسنيو ته ويلي چې يو شمېر کورنۍ تازه له پېښوره خپل وطن ته راستنې شوې وې او د سرپناه د نشتون له امله يې د حصارشاهي ډاگ د غره په لمن کې ځيمي وهلې وې.

د خلکو په وينا، د روداتو ولسوال «حضرت خان خاکسار» د دې پرځای چې له نوموړو کډوالو سره مرستې

دادروني نړۍ واکمن ولي دومره ظالمان دي، چې نه موخپل هيواد کې ژوندکولو ته پرېږدي او نه موپردي يا اجنبي هيواد کې يوه هوسا زنده گي شي زغملای شي!! آخر دا دنيا ولې ددې استبدادونو توپاني سمندر دی او دا ظالمان پکې دظلم کبنتۍ په ډيره بي رحمۍ غلوي! او او

دادومره اوږده مقدمه مې ځکه دې موضوع ته وکښله چې افغان مهاجرين داسلام او جهاد علمبرداران دي او دوخت له ظالمانو نه يې خپل خوږ کلی او کور پرېښی او په پرديسۍ کې يې ډير تکاليف تير کړي، خو اوس ديوه بل ازمينست سره مخ کيدونکې دي، له يوې خوا ورته دهجرت ټاټوبی ځای نه ورکوي او دبلې خوا ورته دهيواد غلام واکمن په حقارت او سپکه سترگه گوري، نه يې خپل کلی کې ځای کيږي او نه ورته دکابل گوډاگان په حقه حق قايليري، دهرې بلا ټکه نن په مهاجر راپريوزي، مناسب داسې وه، چې بيرته ستيدونکيو مهاجرينو ته دومره تود هرکلی کيدای، چې نړۍ کې يې ساری نه ليدل کيدای او

هسې خوهم افغان مهاجرين دهجرت ټاټوبي کې له حده زيات ځوريدلي او په اوبښکو لاندې گريانونه خپل هيواد ته پداسې حال کې ستنيږي، چې نه يې دهجرت او جهاد هدفونه پوره شوي او نه ورسره چا ښه چلند کړی، پرمبۍ په (۱۳۵۷ل) کال کې له کمونستانو او ورپسې له روسانو نه دهجرت لړۍ او بيا په (۲۰۰۱ز) کال کې دامريکايانو له يرغل څخه دهجرتونو سلسلې او دځان ژغورنې تلوسې رښتياهم هغه ترڅې شيبې او بورنونوکې يادونه دي، چې زوريې هماغه چاته معلوم وي، چې په چا تير شوي وي، خو هلته چې يوه سپيڅلې ارزو مضمرة وه او ديوه مقدس هدف لپاره ددې ستونزو زغمل مقدر وو، نو چندان يې څوک په گاللو ډير نه پوهيدل او هرچا داجر وثواب په نيت پر ځان تيرول، خواوس چې خبره دې سرحد ته ورسیده، چې نه هدف پوره شوی او نه هيواد کې داشغالگرو يرغل پای ته رسيدلی، نو مهاجرين به دحال او قال په ژبه هرو مرو له ځان سره دازمزمه کوي، چې

وکړي، پولیسو ته امر کړی، چې د راستانه شوو مهاجرینو په څیمو ډزې وکړي، چې له کبله یې ۲ تنه مړه او ۷ نور تپیان شوي دي.

راستانه شوي مهاجرین د ننگرهار ولایت مقام مخې ته راغونډ شوي او په داسې حال کې چې دوه تنه مړي یې هم له ځانونو سره راوړي وو، له ولایتي چارواکو څخه د عدالت او انصاف غوښتنه کوله.

د ډبرې خندا وړ ده چې د ننگرهار زورواکي د بې سرپنا کډوالو لخوا د حصارشاهي په ډاگ کې د څیمو وهل د «ځمکې غصب» بولي او زیاتوي چې پولیسو غوښتل نوموړی ډاگ د «غاصبینو» له منگولو وژغوري نو ځکه نښته رامینځته شوه.

خود ننگرهار دامنیه قومندانۍ د رسنیز دفتر مشر- «حضرت حسن مشرقیوال» بیا په مهاجرینو بل الزام لگوي او وایي چې پولیسو له ځان څخه د دفاع په خاطر هوایي ډزې کړي او په متقابلو ډزو کې دواړو خواوو ته مرگ ژوبله اوښتې. خو نوموړي دا نه دي ویلي، چې کډوالو وسلې له کومه کړې، ترڅو پرې له پولیسو سره مقاومت وکړي.

رسنۍ لیکي چې: د ننگرهار ولایت مقام مخې ته یو تن راستون شوي مهاجر رسنیو ته وویل چې پولیسو پرې په ډبرې بې رحمۍ ډزې وکړې، ۲ تنه یې ووژل، ۷ یې تپیان کړل او ۱۲ تنه یې له

ځان سره بیولي دي. نوموړي له ولایتي چارواکو وغوښتل چې نیول شوي کسان بیرته راخوښې کړي او د تپیانو په درملنه کې ورسره کومک وکړي.

راپورونه وایي چې پولیسو نه یوازې په راستانه شوو مهاجرینو ډزې کړي بلکې هغوی یې وهلي او ډبولي هم دي. د سیمې اوسیدونکي وایي چې له ډزو وروسته پولیسو دوه تنه زخمیان د پایوازانو په ملتیا د روغتون په پلمه په رینجر کې سپاره کړل، خو کله چې د پولیسو رینجر پاڅه سرک ته ورسېد پولیسو د زخمیانو د پایوازانو په وهلو او ډبولو لاس پورې کړ.

د عیني شاهدانو په وینا، یادو کسانو په داسې حال کې چې د پولیسو تر وهلو لاندې پراته وو، چینې وهلې چې «له یوې خوا مو پاکستان نه پرېږي او راشري مو، او له بلې خوا مو د خپل هیواد پولیس راباندې ډزې کوي.....»

پدې توگه نور راپورونه ددې څرگندونه کوي، چې همداسې پېښې نورې هم دې سیمې کې شوي او د مهاجرو شهیدانو جسدونه یې د جلال آباد ښار ولایت مقام مخې ته د اعتراض په ډول راوړي، خو چارواکي په ډول ډول پلمو ځان له مسؤلیته خلاصوي او مجرمین نه نيسي اونه ورته سزا ورکوي، چې داتول ددې شهادت ورکوي، چې اصلا اوسني افغاني واکمن افغان مهاجرین پردي بولي او د شک په سترگه ورته گوري.

داخو به نه یادوو!!

چې دهجرت په دیار کې تراوسه نږدې (۲۰۵۰۰۰۰) دوه نیم میلونه مهاجرینو ته دکابل ادارې تراوسه پورې نه انتخاباتو کې دگډون حق ورکړی او نه ورته ددې تش په نوم حکومت لخوا دمعارف او روغتیا په شمول نوروبرخو کې مرسته کړي، بلکې ددوئ ټول اجتماعي او مدني حقوق یې ترې سلب کړي اودیوه افغانې تبعې په حیثیت ورته ندي قایل، کله پرې دترهگری ټاپي او کله پرې دنا امنیتی مهرونه هم لگوي، خو اوس چې مهاجرینو ته نور گاونډیان داوسیدلو اجازه نه ورکوي او هرچا سره هیواد ته دعودت دبیرته تگ تلوسه په څپو ده، نودکابل په اصطلاح منتخبې ادارې ته نه ښايي، چې دپولیسوله لارې دا بیچاره گان یا شهیدان اویا تپیان کړي، ددودوئ دمرستو وخت دی او دایې دپرتیاوو دپوره کیدلو ورځې دي، دمهاجرینو دنړیوال قانون غوښتنه هم داده، چې خپل بشپړ حقوق خپل کړي اوواکمن یې خپله غیر کې ونيسي، کورونه او کلي ورته آباد اودخولې ډوډۍ ورسره نیمه کړي، نوهله به یې څه ناڅه دوطندارۍ او افغانیت پالنې څه حقوق ورته ورکړي وي!

مجاهدينو مه خپه کيرئ!

شاهد (غزنيوال)

الله تعالى په دې اړه وايي:
 مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا
 عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ-
 نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا
 تَبْدِيلًا. (۲۳ الاحزاب)

ژباړه: په مؤمنانو کې ځينې
 داسې (نران) سړي هم شته چې
 په کوم شي يې له الله سره لوز
 کړی و هغه يې ريښتيا کړ. نو ځينو
 خو يې خپل نذر پوره کړ او ځيني
 يې لا انتظار کوي او هيڅ کوم
 بدلون يې پکې ونه کړ.

له شکه پرته چې انسان يو
 کمزوري او ضعيف مخلوق دی ،
 کله کله د مشکلاتو او سختيو له
 وجې له وارخطايي سره مخ کېږي،
 تردد او تزلزل يې زړه ته لاره کوي
 خو هماغه وي چې الهي نصرت
 ورباندې را ښکاره او ټوله
 وارخطايي او تزلزل يې باندې
 ورک شي.

که مونږ د انساني تاريخ په
 اوږدو کې د جهاد او دعوت د
 لارې بهيرته وگورو نو ډير انبياء
 عليهم السلام ، صالحين او داعيان
 به ووينو چې هغوی خپل ټول
 ژوند له باطل سره په مقابله کې تير
 کړي ، هغوی ډيرې قربانۍ
 ورکړې، ډيرې ستونزې پرځان
 منلي خو له دې هرڅه سره سره يې
 نه خپل مسير بدل کړي او نه يې د
 ستونزو له وجې مايوسي ښکاره
 کړې. انبياء عليهم السلام د خپل
 دعوت په لاره کې وژل شوي ،
 تعذيب شوي ، تبعيد شوي ، خو نه
 له خپل مسيره منحرف شوي او نه
 هم د دعوت له پايلو مايوسه شوي.
 د جهاد او دعوت په لاره کې
 دغه ډول ثبات او استقامت يو
 ځانگړي امتياز دی چې الله تعالى
 هغو کسانو ته ور نصيب کړی کوم
 چې هغوی يې د رجال (نارینه وو)
 په صفت موصوف کړي.

د جهاد لاره د قربانۍ او
 سربښندنو لاره ده .

په دې لاره کې سترپاوې ،
 ستوماني ډيرې خو مايوسي ورکې
 ځای نه لري .

د جهاد دلارې ستونزې او
 مشکلات د دې لارې د لارويانو د
 حقانيت لپاره تر ټولو ستر محک
 دی چې د هغوی د عزم او ارادې
 کچه ورباندې پيژندل کېږي .

خدای تعالى د جهادي لارې
 د لارويانو د ازمايښت په اړه داسې
 فرمايي:

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ
 الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَ
 أَخْبَارَكُمْ. (۳۱ محمد)

ژباړه: او تاسو به حتما آزمويو
 تر څو ستاسي له منځه مجاهدين
 او صبرکوونکي معلوم کړو او
 ستاسي حالات و آزمويو.

خدای تعالی په خپل سپیڅلي کتاب کې د دغو کسانو له حال نه مونږ ته داسې خبر راکوي: اَمَّ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ۚ مَسَّتْهُمْ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ ۗ اَلَا اِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ. البقره (۲۱۴)

ژباړه: ایا داسې مو گڼلې چې جنت ته به له هغه مخکې داخل شئ چې لارو مېنیو تیر شوو خلکو غوندې حالت نه وي درباندي راغلي؟ هغوی ته کړاونه اورنځونه رسیدلي و او آن دومره لږ زول شوي وو چې هماغه رسول او ورسره مؤمنانو به ویل د الله مرسته به کله وي؟ (الله وویل) خبر اوسی د الله مرسته نږدې ده.

په قرآن کریم کې د جهاد او دعوت دلاري لارویانو ته د فتوحاتو او بریالیتوبونو په نسبت د مشکلاتو او کړاونو ډیره یادونه شوې، او دا واقعیت د قرآن کریم په هغو مبارکو سورتونو کې چې د جهاد بیان ورکې ډیر شوی په وضاحت سره بیان شوی.

په آل عمران، الانفال، التوبة او محمد سورتونو کې د جهاد، شهادت او د الله په لاره کې د مشکلاتو گاللو او سرښندنو ډیر تذکر شوی، خو بالمقابل یې د فتح او نصرت یادونه په ډیرو محدودو ایتونو کې شوې او همداراز د فتح یوه ښکاره مثال او هغه هم د هجرت په اتم کال د مکي مکرمې فتح ده چې الله جل جلاله هغه په فتح مبین (ښکاره فتح) سره یاد کړی.

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا. (الفتح)

ژباړه: بیشکه مونږ تاته بری درکړی څرگند.

د رسول اکرم صلی الله علیه وسلم د رسالت په لومړیو کې پر اصحاب کرامو په ډیر مشکلات راغلی او هغوی په نبی علیه السلام باندې د ایمان راوړلو په جرم د مشرکینو لخوا ډیر ځورول شوي.

د احد په غزوه کې ۷۰ نفره صحابه کرام په شهادت رسیدلي، د احزاب په غزوه کې پر رسول الله او ملگرو یې ډیر سخت حالات راغلي، داسې چې قرآن کریم یې د سختی او آزمایښت بیان کړی:

وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا (۱۰) هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا. (۱۲) الاحزاب

ژباړه: او چې سترگې کړې خړې شوې او زړونه ستونې ته راوړسیدل او په الله موراز راز گومانونه وکړل. هماغلته مؤمنان وازمایل شول او په سختو خوځولو سره وځوځول شول.

د جهاد د لارې ستونزې او مشکلات یواځې د صدر اسلام په دورې پورې نه دي محصور؛ بلکې هغه د جهادي لارې له هغو تلازماتو څخه دي چې د تاریخ په اوږدو کې د حق دلاري لارویان تل ورسره مخ وي.

د حق د لارې ستونزې اومشکلات په یوه ځانگړې منزل ختمیږي ..

هو! دا مشکلات هغه وخت پایته رسیږي چې د دې لارې پر لارویانو په عالم اسباب کې د نجات او خلاصون ټولې لارې وتړل شي، یواځې دوی او د الله تعالی نصرت سره پاتې شي بس په همدې وخت کې الله تعالی د همدې مغلوبو

بندگانو مدد کوي او هغوی ته پر
دښمن غلبه ورکوي ..

وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ .
(الروم ۴۷)

ژباړه: او له مؤمنانوسره مرسته
پرمونږ حق ده.

د بيلگې په توگه حضرت
ابراهيم عليه السلام ته هغه وخت
خدای د نمرود له اوره نجات ورکړ
چې د ده او اور تر منځ هيڅ فاصله
نه وه او نه يې په مادي لحاظ د
دژغورنې امکان ليدل کيده.

موسی عليه السلام ته هغه
وخت خدای د فرعون له شره
نجات ورکړ چې دی يې د رود نیل
تر غاړې وړ ورساوه ، خو په
رودنیل باندې په گپیدو سره
خدای موسی عليه السلام او د هغه

پلویانو ته نجات ورکړ او فرعون يې
په رود نیل کې غرق کړ ، همداسې
عیسی عليه السلام او زمونږ گران
پیغمبر حضرت محمد عليه السلام
چې کله يې د مشرکینو له ظلمه د
حراغاره پناه یووړه او مشرکین د
غار تر خولې پورې وړ ورسیدل ،
خو هلته ورباندې الله تعالی
مشرکین پانده کړل او حضرت
محمد صلی الله علیه وسلم او دهغه
ملگري ته يې نجات ورکړ .

نو مجاهدینو وروڼو!

باید دجهاد د اغزنې لارې تر
وروستي منزل پورې ثابت قدمه ،
صابر او د الله په نصرت باوري
اووسو .

نن زمونږ جهادي بهیرهنې
مرحلې ته رسیدلی چې په عالم

اسباب کې يې د الله له نصرته پرته
بل هيڅ مادي مددگار نشته ، خو
همدا قوي مددگار ، مقتدرخدای
جل جلاله به حتما همدغه بهیر پر
قوي دښمنانو داسې کامیابوي لکه
چې تر دوی وړاندې يې د حق
دلارې نور لارویان د نړۍ پر
مستبدو طاغوتیانو کامیاب کړي .

مونږ او تاسي ټول باید د الله
پر دغې وعدې متیقن اوباوري
واوسو چې فرمایي :

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ
الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ . (۱۳۹ آل
عمران)

ژباړه: مه سستیږئ او مه خپه
کیږئ او همدا تاسي برلاسي
یاستئ که مؤمنان اووسئ .

د عبدالليکنه

رسنۍ به رسوا شي !!

مجبور شول؟ خو داسې ونه شول
اولکيادي لاپه هماغسې رانده تقلیدپسې
روان دي، د طالبانو دوروستیو هېښوونکو
بریدونو په وړاندې یې ډېره
شرموونکې ګونګتیا خپله کړې، په
شمال کې په کنډز، بغلان او تخار او په
جنوب او جنوب لوېدیځو سیمو کې په
پکتیا، پکتیکا، غزني، فاریاب، ارزګان
او هلمند کې په دې وروستیو کې دولت
ډېرې سیمې له لاسه ورکړې او ډېر
نظامیان یې ووژل شول، خو کورنیو او
بهرنیو مطبوعاتو ددې په ځای چې
واقعیتونه خلکو ته ورسوي یواځې
د دولت کاذبې دعوي خپرولې .

که دوی پخپلو دې ډول اعمالو له
طالبانو سره دښمني ښيي یایې ځینې
یواځې په دې کړنو سره کولای شي
له مختلفو کړیو څخه مادي ګټې
ترلاسه کړي، شاید دا ګټې یې لندې
وي او نه یواځې دا چې دخپل
رسنیز مسؤلیت په وړاندې به پاتې
راځي، بلکې ډېرې معکوسې نتيجې به
ترلاسه کړي او په خلکو کې یوڅه
حيثیت چې په ډېرو خوار یو یې کسب
کړي وي له لاسه ورکړي او بالاخره به
له فلج کېدو سره به مخ شي، مونږ
ډېرې داسې ورځپانې او خپرونې په
کابل کې ولیدې چې له بېلابېلو لارو

ډېر شرموونکي ټکي دي !!
حیرانتیا خو په دې ده چې دغسې لنډې
او عصباني پرېکړې په یوه اداره کې
څنګه رامنځته کېږي، چې ډېر پرېکړې
حق دي هم پکې دیوه شخص دنظر
مولودنه وي، بلکې د ډېرو غړو
اولیکپلاوي د ژورو سنجشونو نه
وروسته راپیدا کېږي؟ سړی نه
پوهېږي چې نتیجې ته یې ولې نه دي
متوجه؟!! د درواغو منزل خو لنډ وي،
همدا اوس چې طالبانو د ناوې ولسوالۍ
ونیوله او ټوله دنیا پرې خبره شوه بی
بی سی ته به څه وریاته وي او کومه
توجیه به ورته کوي؟

په کابل کې د طلوع پرموښي
ګروپ له برید سره پر کورنیو رسنیو
سربېره بهرنۍ رسنۍ هم چې مستقلې
یادېدلې د مقطعي له غږ سره همغږې
شوې، سره ددې چې له مخه یې هم
چندانې خپله خپلواکي نه ده ساتلې
او په ډېر جسارت یې خبرونه په اړولي
بڼه نشر کړي، ولې دا چې مطبوعات
او خپرونې دخپلواکۍ اوبې پرېتوب
دعوه لري، باید ددې په ځای چې
د تحریم له چیغې سره همغږی شي
ددې برید په انگېزه یې ډېر فکر کړی
واي!! چې ولې طالبان دمطبوعاتو په
وړاندې د فزیکي غبرګون په ښودلو

هسې خو درسنیو او مطبوعاتو
دنوم له اورېدو سره باید هیچاته ددې
شک نه وای پیدا چې مطبوعات اورسنۍ
به دچا پر وکړي او په طرف کې به
واقع شي، ولې اوس خبره تردې
رارسېدلې چې ډېری مطبوعات
او خپرونې د 'خپلواکه، بې پرې، آزاد،
مستقل، بې طرف او نور' ټکي له ځان
سره لیکي، دا ځکه چې اوس دخپرونو
خپلواکي ترسوال لاندې راغلې او په
افغانستان کې خو هره خپرونه له
ورایه معلومه ده چې دچا په طرف ده او
دچا نظریې خپروي، دا لاڅه چې په
نړیواله سطحه دمشهورو رسنیو پټه
ننگه هم اوس ډېره رسوا شوې اونور یې
خپل زغم له لاسه ورکړی .

دبی بی سي دراديو او جال په پاڼه
ډېر ځله دا عنوان راغلی چې ... 'فلانۍ
ولسوالۍ له طالبانو پرته ونيول شوه'
په داسې حال کې چې د طالبانو د نیولو
خبر یې نه وي ورکړی، بلکې په
معکوس ډول یې داسې اعلاني (تازه
بېلګه): 'د هلمند ناوې ولسوالۍ نیولو
لپاره د طالبانو برید 'ناکام شوی'
اوداسې نور ډېر مثالونه ...
'د طالبانو دخپرونو پر خپرولو
بنديز ولګید، نشر اخبار طالبان تحریم
ګرديد....'

يې ولسي محبوبيت تر لاسه کړی و، ولې دخپل رسنيز مسؤليت په وړاندې يې ددغه ډول ناوړه کړنو په ترسره کولو سره هر څه له لاسه ورکړل اونه يې نوم هم څوک نه يادوي .

داهم په ځای ده چې ډېر ځله د دولت له تهديدونو سره هم مخ کېږي او په وار وار دملي امنيت له خوا رسنيو ته په رسمي ډول گواښونه شوي، ولې يوه رسنۍ چې د وطنپالنې او ملي احساس په اساساتو خپل بنيادونه بنا بولي؛ نه ښايي چې د (ديموکراسۍ!! اودبيان داآزادی!!) په ماحول کې! بيا هم دسانسور په دغسې فضا کې داختناق ژوند تېرکړي او ددغه ډول حالت په وړاندې هيڅ غږ نه پورته کوي، لومړی خو په کار ده چې ددغسې حالت په وړاندې په کلکه مبارزه وکړي اوکه نه نو لا اقل ددواړو طرفينو ترمنځ تعادل خو خامخا وساتي، په تېره بيا داچې دخپلواکۍ دعوه ولري او خپلې کړنې داآزادی دبيان!! له مخې وبولي!!.

خومونډ چې گورو ډېری رسنۍ په افغانستان کې ددغه انحراف ترڅنگ دپردي فرهنگ اوکلتور په خدمت کې دي داسلامي احکامو څخه ډېر لرې دعريانی افحاشۍ خپرولوته يې کارويلی دی اوځيني بيا يواځې ژبني تعصبونه رامنځته کوي اوله دې لارې دافغانستان راتلونکی ثبات له خطر سره مخ کوي، دطالبانو په وړاندې درسنيو د

مور اوميره' سلوک اودا ډول ناوړه کړنې به طالبان دېته مجبوروي چې بالمشله اقدام وکړي او ديوه مسؤل او واکمن جهت په حيث پرېنږدي چې ددوی په هيواد کې منحرف حرکتونه خپل انحراف ته دوام ورکړي، داجرئت به دوی ته پخپله همدغه ډول رسنۍ اومطبوعات ورکوي چې په خپله تگلاره او مسؤليت کې خپلومطبوعاتي اصولو او رسنيزو عهدودو ته متعهد او ژمن نه وي، بيا به يې دطالبانو په وړاندې دبيان داآزادی او نورې گېلې ډېرې بې ځايه وي .

طالبان اوس په افغانستان کې هغه قوت او حقيقت دی چې سترگې ترې نه شي پټېدلای، دچا زړه يې غواړي اوکه يې نه غواړي هغوی اوس دافغانستان پر ډېری برخه مسلط دي او له دې سره په څنگ کې مهم ټکی لا داچې ولسي ملاتړ هم له دوی سره شته ، په دې اوس ټوله نړۍ سلاده چې نور بايد اسلامي امارت ديوه داسې جهت په توگه ومنې چې دافغانستان پر خاوره او ولس يې بالفعله اوبالقوه نفوذ موجود دی، نور نه ښايي چې دنورو اشغالگرو په غلطو سياسي تگلارو تېروېستل شي، بلکې دځمکنيو واقعيتونو له مخې له افغانستان سره سياسي اړيکې ترسره شي، همدغه راز بايدکورنی اوبهرنی ټولې مطبوعاتي کړۍ او رسنۍ له همدې سياسي فهم نه په الهام خپله يو اړخيزه تگلاره بدله

کړي ، ترڅو به په حقايقو او واقعيتونو پرده اچول کېږي او ترڅومره وخته به دافغانستان له خلکو واقعيتونه پټ شي؟؟

لکه څنگه چې په دې نوين قرن کې دمطبوعاتو اورسنیو سیر ډېر گړندی او زیات پرمختگ کړی په همدومره اندازه اوس خلک هم په هر څه پوهیږي او ددوی دغولونې هڅې اوس ډېرې کارنده نه دي، بل داچې پخپله درسنيو ډولونه هم تردې رارسېدلي چې ټول يې تريوه اداره او ځانگړيو کړيو نه شي منحصرکېدلی، خواله رسنۍ چې ولسي مطبوعات يې بللی شو ډېر ژر هغه څه را روښانه کوي چې په دولتي اونيمه خپلواکه رسنيوکې يې دپټېدو هڅه شوې وي، نو له واقعيتونو او ځمکنيو حقايقو مخ اړول پرته له دې چې رسنۍ له رسوايۍ سره مخ کړي بله کومه نتيجه نه لري، ښه به داوي چې دافغانستان خلکوته هغه څه ور ورسول او وښودل شي چې په واقعيت بنا وي، همدا د رسنيزو اصولو اصل دی اوله همدې ټکي درسنيو اومطبوعاتو تعريف رامنځته شوی، طالبان هم له رسنيو دا نه غواړي چې زمونډ پلوي وکړی اوزمونډ کټي په پام کې ونيسي، بلکې يواځې دومره وايي چې رسنۍ بايد تعادل په پام کې ونيسي او واقعيتونه خپاره کړي اوبس.

اشرف غني دروان جهاد نسبت ولې گاونډي هیواد ته کوي !!؟

خلیل - عزیز

حقوق لري ، اشرف غني که هرڅومره د عبدالله دمناعت خبره وکړه ، چې په اصطلاح ولسمشر زه یم اوتنها زه باید په ناسته کې برخه واخلم ، خودواړو بالاخره فیصله په دې وکړه چې موضوع به خپل بادار (جان کيري) ته لیري هغه چې څه پریکړه وکړه هغه به منو ، هماغه وو چې بادار یې فیصله ورکړه چې دواړه دوارسا غونډي ته ورشي ، ولې دناستي میز به مویو وي .

نویوڅوک چې ځانته ولسمشر- وایي او هغه ددې صلاحیت او جرات نلري چې په نړیوالو غونډو کې دخپل هیواد استاڅیتوب په کوم کیفیت او شکل ترسره کړي او ترهغو داستونزه نشي حل کولای چې جان کيري پکې خبره ونکړي ، نو تردغه ذلیل ، رسوا او تالیختی واکمن به دافغانستان په تاریخ کې نه راغلی وي اونه به راشي ؟

اشرف غني له جیونیوز سره په مرکه کې ویلي ، چې امریکایان دافغانستان په جگړه کې دخپل ندی ، بلکه زمونږ صرف حمایه کوي ، ولې ورسته بیا وایی چې که امریکایان په کومه جگړه کې برخه اخلي حتماله ده نه اجازه ترلاسه کوي .

عجیب منطق او عجیب قضاوت !!! که دغه خبره داشرف غني کوم ویاند کړې وای ، نوسړي به ویلي وو چې هغه تیت پوړی کس دی ممکن معلومات به ونلري ، خو چې یوڅوک ځانته دنړی دوهم مفکر وایی ، جمهور ریس اودپوځ سראعلی قومندان رستایي هم له خپل نوم سره تړي هغه چې دغسي بیولالي وایي اودتول افغان ولس په سترگو کې

اشرف غني ، په دې ورستیوکې له پاکستانی ژورنالیست (سلیم صافي) سره دترسره شوي مرکي په اوږدو کې ، چې دهغه هیواد (جیو تلویزون) خپره کړه په ډیرې سپین سترگي په حقایقو دخاورو اوږولو هڅه وکړه ، ځان یې دافغانستان منتخب ولسمشر- یادکړ ، داشغالگرو امریکایانوهرډول وحشت یې دافغان مسلمان ولس په وړاندې روا وباله اوکوم سپیڅلي مقاومت او جهاد چې دمجاهدو افغانانو په پاکو قربانیو اوسربښندنو پرمخ ځي هغه یې دگاونډي هیواد جنگ او مداخله وگڼله !!

ترټولو پومبی خبره چې لکه لمر روښانه اوبرالاده اودافغانستان دهر فرد او وگړي سرپرې خلاص ده هغه داده چې دکابل رژیم هیڅکله دافغانانو په اراده او خوښه منځته ندی راغلی اونه یې واکمن دافغانانو له متن او منځ نه راپورته شوي څیري دي ، بلکه دغه رژیم دامریکادبهرنیو چارو دوزیر (جان کيري) په خاصه طرحه او دامریکا دملی امنیت دیوې استخباراتي پروژي په شکل کې جوړ او رامنځته شو ، چې جوړښت او ټاکنه یې هم دجان کيري کار وو اوچلول او اداره کول یې هم دهغه په واک او صلاحیت کي دي .

که نور مثالونه یوې خواته پریږدو همدغه دوه اونی مخکي چې کله دوارسایه ناسته کې داشرف غني دگپون خبره راغله ، ډاکټر عبدالله هم غبراوچت کړ چې زه له چاکم یم زه به هم په غونډه کې گډون کوم ، ځکه جان کیری دافغان ماتنه هم راکړې چې ته له اشرف غني سره برابر

خاوري وراچوي نه پوهيږو چې دغه امريكايي نانځكي ته بل كوم لقب او نوم وركړو؟

كله چې اشرف غني دواك په امريكايي گدۍ كيناستلی چې نيردي دوه كاله پوري كيږي دامريكايي بمباريو، امريكايي چاپو او مخامخ جگړو له امله شاوخوا درۍ زره ملكي افغانان وژل شوي او په زرگونو تنه بگرام ته وړل شوي اوشكنجه شوي

اوس پوښتنه داده چې دغه كار به يا امريكايانو په خپله ترسره كړي وي، نو ته اشرف غني چې ځانته دافغانستان ولسمشر وايي او په لوړه كې دي هم سوگند اخيستی چې دخپلو اتباعو حقوق به خوندي كوي او په هرقیمت به ورنه دفاع كوي، ايا تا كومه ورځ له امريكايي قومندان څخه پوښتنه كړي چې تاسي ولي زمونږ ملكي وگړي په ښه كوی، ولي زمونږ روغتونونه، جوماتونه، ودونه، جنازي او عامه ځايونه دډرون هدف گرځوي او يايي بمباروی؟

هغه په كندوز كې چې امريكايانو دېې سرحده ډاكټرانو روغتون په بل مخ واړاوه اولسگونه عام افغانان پكې ووژل شول، له عاملينو سره يې تاڅه وكړل اويا امريكايانو له هغې پېښې اوغميزي سره څه ډول چلند وكړ، چې دايې يوادنی او وړوکی مثال دی؟

اوكه چيري ته وايي چې هر برید امريكايان ستا په خوښه او اجازه ترسره كوي، نو بيا خو خبره خلاصه شوه، دافغانانو درجه اول قاتل ته يې، كه وخت يې راغی افغانان به الله تعالى په مدد ددغه يوه يوه جرم او قتل حساب خامخا درسره كوي؟

اشرف غني، له سليم صافي سره دمرکي په اوږدو كې بار بار ددې خبرې كوشش كړی چې دخارجي

لښكرو او اشغال په وړاندې د روان جهاد افتخار گاونډي هيواد پاکستان غاړي ته ورواچوي

په دې خبره هم دبادركو افغانانو سر خلاص دی، كچيري امريكايان او گوداگی رژیم يې دروان جهاد نسبت پاکستان ته ونكړي اوپاکستان په دغه عظيم مقاومت كې دخپل ونه گرځوي نو امريكا به افغانانو او نړۍ ته دهغه سوپرپاور لويي دعوه اوشعار په باب چ ې لری يې څه ځواب وايی، چې مجاهد او فاتح طالب په څومره عجيب شان له امريكايي طاغوت نه كوكاري پورته كړي او ټولي جنگي ستراتيژياني اوديونيم تريلينون ډالرو لگښتونه يې ورته خاوري ايري وگرځول.

نواشرف غني او امريكايان ددې لپاره چې دمجاهدينو په نه ماتيدونكي ځواک او جهادي صلاحيت پرده واچوي او په هر ميدان كې خپلې رسوايۍ او ماتې پټي كړي، نوله ډيرې اسانه او بې مصرفه ټاټبي او مهر څخه دضرورت په وخت كې كار اخلي چې ووايی دي او فلاني كار كې دپاکستان لاس دی !!

مونږ اشرف غني او امريكايانو ته وايو چې اسلامي امارت اوس له ډيرو سختو حالاتو اوشرايطو اوږيدلی اوستاسي له ډول ډول حربو كه هغه جنگي وي كه سياسي بريالی ترې راوتلی، لدې ورسته چې تاسي په بې مفهومه او بې نتيجي لارو چارو فكر كوی اودروان جهاد جرړي بل چيرته لتوی اوخيال موداده چې څه به ترلاسه كړی، كلك باور ولری چې په دې كار سره ياځانته دوكه وركوی او يادافغان ولس په سترگو كې دخاورو اوچولو هڅه كوي، چې په دواړو حالاتو كې به مو هغه دچا خبره مختور او تلي شي وي.

رښتيا!

بشير

عمرې بريدونو او فتوحاتو څه په ډاگه کړل؟

کامياب او هدفمن وو، د اسلامي امارت دوياند ذبيح الله مجاهد په وينا: په ياد مرکز د عملياتو پيل لومړی ديوه فدايي مجاهد لخوا يو مازدا موټر چې له درنو منفجره موادو ډک و د نارتيگېټ هوټل له ودانۍ سره د جنگولوڅخه وشو. چې ورسره د ياد مرکز گڼې ودانۍ، د خوب کولو خونې، خوړنځای، وسلتون، د نفتي او خوراكي موادو زيرمتونونه، دعياشيو او فحاشيو تالارونه پريوتل او له امله يې د ميشتو بهرنيانو لوی شمېر يې ترملمې لاندي راتلو په وجه مړه او ټپيان شول.

په تعقيب يې درې فدايان چې په سپکو، درنو وسلو، غورځونکو بمونو، ماشينگڼو او واسکټونو سمبال ول د ياد مرکز ودانيو ته ننوتل او د پلان سره سم يې په بهرنيو اشغالگرانو چې دغه مهال په سوږو او سوغالو کې پټ ول دټوپکو شپيلۍ وروگرځولې. چې د سهارتره بجوا يې دوام وکړ ددي په نتيجه کې هوټل کې له ميشتو بهرنيانو څخه يو هم روغ پاتې نشو يا ووژل شول او يابه مرگوني حالت کې ټپيان شول.

بيا دريو واړو فدايي مجاهدينو د ورکړل شوي پلان سره سم د بهر نه ورتلونکو اشغالگروځواکونو او د مزدور رژيم عسکر او پوليس تربريدونو لاندي ونيول چې تر ۲ ساعتونو پوري يې دوام وکړ په ترڅ کې يې گڼ شمير بهرني او کورني عسکر او پوليس مړه او ژوبل شول چې د امبولانسونو په وسيله د دښمن لخوا انتقاليدل. په دې توگه د دښمن په سوونو کسان چې د کره استخباراتي او داخلي معلوماتو په اساس په دې وخت کې ميشت ول، زياتره

په ټول هېواد کې د اشغالگروځواکونو د شتون پرضد د باتورو او ننگيالو مجاهدينو له لوري عمري عمليات له تمې او توقع نه هم زيات بريالي او موفق روان دي، چې په نتيجه کې يوشمير ولسوالۍ او سيمې دمجاهدينو لخوا فتحه او نيول شوي.

د کاميابو بريدونو په لړ کې په پلازمينه (کابل) کې دنهمې حوزې په مربوطاتو کې دخارجي ځواکونو په هغه مرکز [نارتيگېټ هوټل] چې هغوی تري دميلمستون سربيره د استخبارتي او لوجيستيکي مرکز په توگه هم کار اخسته دڅلورو فدايي مجاهدينو لخوا ورباندې فدايي بريدونه په بيساري ډول

تري و وژل شول او پاتې يې
تپيا شول، په ځاني تلفاتو
سربيره د مرکز ودانۍ و نړيدلي
گڼ شمير وسايط يې تخریب او
له منځه لاړل په لنډ ډول ويلای
شو چې له اټکل اوتخمين نه هم
زيات تلفات او زيانونه ورته
واوښتل.

که څه هم دښمن دعادت
سره سم کوبښن وکړچې د تلفاتو
کچه کمه وښيي خو حقيقت
دادی چې لمر په دوه گوتو نه
پتېږي

ددې نه څو ورځې وروسته
دهېواد په ختيځ ننگرهار هډه
کې د امريکايانو په يو قطار د
فدايي بريد په نتيجه کې ۲
تانکونه ويجاړ او ۶ امريکايي
عسکر ووژل شول

دمجاهدينو دمنابعو په وينا:
په ټوله کې ددغو بريدونو نه
هدف دا دی چې څو امريکايان
وفهموي دکومو شومو اهدافو
پخاطر چې دوی افغانستان
اشغال کړی، دهغو ترلاسه کول
دومره اسان کارندی څومره چې

دوی اټکل لري افغانستان هضمول د دوی له وس نه بيرون کار دی. څنگه چې
انگريزانو او شورويانو دغه ارمان له ځانو سره گورته ويوې هم داسې به يې
امريکايي اشغالگران هم له ځانو سره گورته يوسي.

که اشغالگران هرڅو دخپل شتون دساتنې لپاره نوي وسايل او پرمختللې
ټيکنالوجي راوړي خو په مقابل کې يې مجاهدين هم په ښه عالي مورال
جهادي پلانونه تنظيموي او ورباندې دژوند کړۍ تنگوي

او د هرې ورځې په تيريدو دخپلو کړو جناياتونو بيه پريکوي، ښه داده چې
امريکا ددې هېواد له اشغاله لاس واخلي...

په ورته توگه ولايتونو کې د عمري تندرېزو عملياتو لږ کې له هلمنده
نيولي د بدخشان تخار، کندز بغلان، لغمان او غزني ترمركزونو فتوحات او
بريدونه غځيدلي، هلمند کې گرمسير، خان نشين، نادعلي او بگران ولسوالۍ
عملاً دمجاهدينو په لاس فتحه شوي او دناوې ولسوالۍ په څوسوه مترۍ کې
عمليات جريان لري، مجاهدين لښکر گاه ښارته دننوتو په حالت کې قرارلري، هم
دا ډول په فراه جوزجان، بدخشان، کندز، بغلان او غزني کې دمجاهدينو له لوري
د دښمن په مراکزو بريدونه دوام لري.

دشهيد امير المؤمنين ملا محمد اختر محمد منصور رحمه الله دشهادت
وروسته امريکايانو او دهغوی اجيرې ميډيا داسې راپورونه ورکړل چې گواکي
دطالبانو په عملياتو کې دپخوا نسبت کمښت راغلی اوپه راتلونکي کې به
نورهم کمزوري شي، ليکن وروستيو تازه فتوحاتو دامريکايانو او کفري ميډيا
په دغه پروگند خاورې واړولې، دغو سترو او تاريخ جوړونکو فتحوونښوده چې
دښمن دقوي ماتې په درشل ولاړدی او هغه ورځ نيرېدي ده چې په ټول هېواد
کې دهغسي بد انجام سره به که خدای کول مخ شي، کوم سره چې د شوروي
لښکرې د مخ شوې وې.

دسيمې دسياسي اوپوځي چارو شناندو په اند د عمري عملياتو کامياب
اوچټک بهير ددې خبرې ښکارندوی دی چې طالبان کمزوري نه بلکې دپخوا په

خبر منظم، پیاوړې او غښتلي دي، هغوی به وکړای شي په لنډ وخت کې نورې پراخې سیمې هم تر خپلې ولکې لاندې راولي.

د عمري عملیاتو وروستي خوځنده چټک بهیر وښوده چې امریکایانو د ډېرو پیسو لگولو او دنوې پرمختللې ټیکنالوجۍ د کارولو سربیره جگړه بایللې اود عسکرو مورالونه یې پریوتې، هم دا راز جوته شوه چې امریکایانو او میدیا چې د غلامې اردو د پیاوړتیا او غښتلتیا په اړه په لوړستوني کومې دعوي او دنگلې کولې هغه ټولې درواغ وختې، د پریبانه اکمال او ډول ډول جنګي تجهیزاتو باوجود له جگړې له ډګره داسې راپورونه راځي چې هغوی د ډېر بد حالت سره مخ دي اوزیات شمیر یې د پوره نه اکمال له امله سرتکوي

اوشکایت کوي چې په وخت سره ورته جنګي تجهیزات او خوراکي توکي ورته نه رسي، چې په سبب یې دوی د طالبانو په مقابل کې د جگړې تاب نلري، حال دا چې پخپله د کابل غلام رژیم منلي چې دوی ته د امنیتي تړون د لاسلیکولو په عوض کې هره ورځ د امریکا لخوا ۲۴ ملیونه ډالر د جنګي لګښتونو لپاره ورکول کېږي ددې سربیره دا کمالاتو د نشتوالي غوغا ښيي چې د غني او د ډبل په دوه سره حکومت کې فساد ترمورگو رسیدلی، ځکه په ټولو کلیدي پوستونو یې زیاتره هغه مفسدین او غله گومارل شوي، چې په غلا، چور او فساد کې دوکتوراوې لري، هغوی سره یواځې دخپلو جیبونو د ډکولو او په بهر کې دکورونو دراپیرلو غم دی، هغوی په افغانستان او افغانانو څه کوي، یواځې د څو ډالرو مندلو مجنونان دي ددې سره سروکار نلري چې په لومړۍ کرښه کې د چا ځوی، د چاورور وژل کېږي؟ او په څنګه حالت کې؟ هغه ځوانان چې تش په نامه افغان اردو لیکو کې ځانونه وژني، خپل عمرونه تباہ کوي باید فکر وکړي چې د چا لپاره ځانونه وژني؟ ددوی په وینو څوک سودا کوي؟ باداران یې د چا په خلاف جنګوي؟ هغوی څوک دي او څه غواړي؟

بیشکه طالبان هغه څوک دي چې د افغانستان د ازادۍ لپاره جنګ کوي او داشغالګرو له مونګلو څخه خپل هېواد ازادول غواړي، اوهرچې په دوه سره حکومت راټول خلک دي، لوی شمیر له اروپا او امریکا نه رالېږل شوي، د څو ډالرو پیدا کولو په عوض کې هغوی تیاردی چې د افغانستان او افغانانو په سر هره معامله چې کیږي، وي کړي! ددې لپاره د هیڅ قسم خیانت او جنایت ارتکاب نه دریغوي او طالبان هغه دي چې د افغاني ننگ او غرور شمله یې هسکه ساتلي او امریکایي یرغلګرو ته یې د افغانستان لوښت خاوره سوتنور کړې.... پای

د تخيل په دنيا کې له ازادۍ سره مرکه

لېکنه: مولوي عبدالهادي (مجاهد)

ازادي هغه ښکلې او پتمنه لایلا ده چې د ویشو او خپلواکو ولسونو مېړونه د هغې د ساتنې او پالنې په لاره کې له خپلو سرونو تېرېږي.

آزاد خبریال (غازي) له مودو مودو راهیسې په ازادۍ پسې لالهنده ګرځېده ترڅو هغه و ویني او مرکه ورسره وکړي. په هغې پسې یې ډېر ښارونه، غرونه، هېوادونه او نظامونه ولټول، ډېر ورپسې ستومانه شو، خو دا دی په پای کې وتوانېد چې له هغې سره په یو داسې ځای کې وګوري چې نوم یې د امنیتي شرائطو له امله نشي څرګندولی، خو له هغې سره یې یوه په زړه پورې مرکه کړې چې د لوستونکو مخې ته یې ږدو:

غازي: به پیل کي که مهرباني وکړئ او لوستونکو ته خپل ځان ورمعرفي کړئ.

آزادي: مننه! د ځان د معرفۍ خبره دې ښه وکړه، ځکه چې زه اوس په مسلماننه ټولنه کې یو ناپېژندل شوی او مجهول مفهوم ګرځېدلې یم. ډېره موده وشوه چې چا ډېره نه یم لیدلې. له خلکو هېره شوې یم، ځکه خو مې اوس څوک ډېره نه پېژني، که څه هم چې پخوا زه د مسلمانو ولسونو تر ټولو مشهوره پېژندګلوي وم.

زمانوم آزادي ده. زه په اصل کي یوه معنی یم، خو کله کله په ژوندون کې مادي ښه هم غوره کوم. زه او آدم علیه السلام دواړه په یوه کال پیداشوي وو. وطن مې د زمکې پر مخ کوم خاص هېواد او سیمه نه ده، بلکې زه هر چېرې اوسېږم، خو له ویشواو مېړنیو ولسونو سره. او چې په هر ځای کې زمکه راباندې تنګه شي، او خپل راته پردي شي، نو بیا له هغه ځایه کډه وکړم او بل چېرې ولاړه شم.

زما او د انسان ترمنځ فرق دا دی چې هغه په خوراک او څښاک پایي، خو زه په غیرت، سربښدنې او قربانۍ. هغه مري، خو زه مرم نه بلکې کمزورې کېږم او بیا خپل شکل بدلوم.

غازي: د شکل له بدلولو مو مطلب څه دی؟

کله کله د ځینې مو ضوعاتو د یادولو او پر هغو د نیوکو لپاره د تخیل اسلوب تر نور اسالیبو ډېر غوره وي، ځکه چې په دغه اسلوب کې د تعبیر او د واقعیتونو د تمثیل پراخ ظرفیت موجود وي او لیکوال کولی شي د ترڅو واقعیتونو په اړه خپل احساس او پیغام د رمز په لطیفې او عاطفې ژبې لوستونکو ته ور نقل کړي او په اسانه هغو مفاهیمو او وضعیتونو ته د هغو پام ورواړوي چې کېدی شي په نورو اسالیبو کې د هغو بیان ورڅخه یو څه ستغ شي.

دا چې افغانان د نړۍ یو آزادي خوښوونکی ولس دی او د پېړیو په اوږدو کې تل د ازادۍ د ګټلو او پاللو په مبارزو کې له ځینې نیمګړتیاوو سره سره په پرله پسې ډول مصروف پاتې شوي دي او خپل ډېر څه یې د دغه ارزښت په خوندي ساتلو کې په پوره شهامت مصرف کړي دي، نو په کار ده چې دغه ارزښت یې په فکري او واقعي ژوند کې نور هم ښه وپالل شي، او ټولو هغو خطرونو ته د دې ولس د بچیانو پام ورواړول شي چې د دوی آزادي تهدیدوي او یا یې په اړه د دوی شعور کمزوری کوي.

د دې لپاره چې د دغه ستر معنوي او اجتماعي ارزښت په پاللو کې ما هم ځان ورګډ کړی وی نو د تخیل په دنیا کې مې د ازادۍ له مفهوم سره د یو څو موجودو واقعیتونو په اړه دغه لاندې مرکه ترتیب کړې ده، هیله ده چې د هغې له لارې به مې مهمو مفاهیمو ته د خلکو پام وراړولی وي.

ازادي هغه ارزښتناک او بې مثاله نعمت دی چې د خپلواک او سرلوري ژوند ټول دارومدار د همدې نعمت تر شتون او نه شتون پورې تړلی دی. که ازادي وي نو په ژوند کې خوند هم وي، او که ازادي نه وي نو بیا ژوند د عذاب یو بل نوم دی.

کله کله اشخاص د ازادۍ له برکته د قومونو او ولسونو حیثیت تر لاسه کړي، او کله بیا هم پوره پوره ولسونه د هغې د نشتوالي له امله په ولسونو کې هېڅ اهمیت نه لري.

ازادي هغه ښکلې قدرمن حالت او معنی ده چې سرلوري ولسونه خپل ټول مادیات تر هغې قربانوني.

آزادي: يعنې كه لويه يم نو وړوكې شم. كه په ژوندكې په يوې مادي بڼې بدله شوې يم، نو بيا بېرته معنی شم. كه مې حكومتونه وشړي، او يا مې د ترلوكونښن وكړي نو بيا زه د كوم دردمن با احساسه او عظيم انسان په مغزو كې ترې د يو څه مودې لپاره پټه شم او هماغلته د هغه د فكر په دنيا كې خپله پاچاهي كوم. زه بيا هغه دردمن با احساسه او عظيم انسان دومره مست اوسرشاره كړم چې د ټولې دنيا زورور ورته كمزوري ښكاري. هغه دومره مست او پياوړی شي چې نه يې زولنې ايسارولی شي، او نه يې زندانونه عزم ورسستولی شي.

غازي: خلك خو تا په ښارونو كې لټوي، خو ته دلته په غرونو كې اوسېږې! موږ د دې مركې لپاره په تاپسې ډېر ښارونه او ډېرې ماڼۍ ولټولې، خو هلته مو ونه ليدې، كه لوستونكو ته پدې هكله څه ووايست؟

آزادي: ډېره موده وشوه چې ما ښارونه او قصرونه پرې ايښي دي، ځكه چې زه هلته د مسلطو خلكو نه خوښېدم، هغوئ هلته زما د له منځه وړلو لپاره ظالمانه قوانين جوړكړي ول، او چې قوانينو يې هم زه ورته نه كړای شوم، نو بيا يې زما د له منځه وړلو لپاره پردې لښكرې راوغوښتې، ناتارونه او تاراكونه يې جوړكړل، زما ډېر پلويان يې ووژل، او ډېر نور يې د تورو تمبو شاته بندكړل. ما هم نور د ښارونو ژوند پرېښود او له ماڼيو راووتم، ځكه چې دا مې نشو زغملی چې لكه د دربار د وينځې په څېر په ماڼيو كې د جابرانو او مستكبرانو په خدمت كې و اوسم، او د هغوئ د توطيو قرباني شم. نو دا مې ښه وگڼله چې غرونو ته پنا يوسم.

غازي: پوښتنې خو مي نورې هم ډېرې دي چې وروسته به يې درڅخه وكړم، خو ته اوس دا راته ووايه چې ته خو ماشاءالله ډېره ښه پښتو وايې! دا دې چېرته زده كړې ده؟ او بله دا چې نورې دې كومې ژبې زده دي؟

آزادي: پښتو خو مې په افغانستان كي زده كړې ده، زه ډېره موده په افغانستان كې اوسېدلې يم، په سلگونو كلونه مې له افغانانوسره تېركړي دي. زه د افغانانو دومره خوښه وم چې خپلې په لكونو ككړۍ به يې زما د ساتنې او پالنې په لاره كې قربانولې. ما د هغوئ ټولې ژبې زده كړې دي، خو پښتو مې ځكه ښه زده كړې چې پښتنو به له ماسره بې سارې مينه درلوده. خو پدې وروستيو وختونوكې په دوى كې هم ځينې خلك را پيدا شول چې (سيكولر) يې بولي، دوى ډېر بې غيرته او بې دينه خلك دي،

او له ما سره يې سخته دښمني ده. زه تر دې څو كلونو د مخه هم په افغانستان كې له افغانانو سره اوسېدم خو...

غازي: نو بياڅه درپېښ شول؟

آزادي: آه، خپلواكو مجاهدو افغانو زه د خپلو وينو په بيه ساتلې وم، خو په دوى كې يو څو نا امله او غلام صفته خلك چې له ماسره يې فطري دښمني درلوده او زه يې په افغانستان كې نه شوم زغملی، لاړل او له غرب څخه يې زما تاريخي دښمنان (د صليبي جگړو يرغلگر) راوبلل. هغوئ ټولو زما په خلاف نړيوال ايتلاف جوړ كړ، او زما په ضد يې يوه بې رحمه جگړه پيل كړه.

د دښمن لښكرې، وسلې او جنگي وسائل دومره ډېر ول چې زما پلويانو د سختو جگړو كولو او بې د ساريو قربانيو په وركولو بيا هم د يرغل مخه ونه نيولى شوه. د سختو جگړو او د زرگونو ككړيو تر قربانېدلو وروسته زه بيا له خپلو څو محدودو پلويانو سره هماغو غرونو ته وختم چې څوكاله د مخه ورڅخه راکښته شوې وم. يو څه پلويان مې ځاننان او غداران هم وختل، هغوئ چې يو وخت يې ځانونه زما د پلويانو مشران او رهبران گڼل، او د (مولوي)، (مجاهد) او (روحاني) نومونه يې هم پر ځانونو ايښي وو، خو د غيرت او وفا د امتحان پر ورځ په ډېرې بې شرمۍ د دښمن په صف كې ودرېدل.

د نورو ژبو په هكله به درته ووايم چې زه په عربي، چيچنيايي، کشميري، ازبکستاني او د قوقاز په ځينو ژبو هم پوهېږم، خو ترټولو زياته مې عربي ژبه خوښه ده، هغه چې ما له محمدصلى الله عليه وسلم، ابوبكر الصديق، عمر بن الخطاب، خالد بن الوليد او نورو اصحابانو رضي الله عنهم څخه زده كړې وه، او لاتر اوسه عربان ورباندې خبري كوي.

په عربۍ كې مې بيا د فلسطين، عراق، يمن او د سوريې د خلكو لهجې ډېرې خوښې دي. خو د خليج او مصر د هېوادونو لهجې هېڅ خوند نه راکوي، ځكه چې هغوئ عربي له حده زياته خرابه كړې ده، او انگرېزي او عبري (د يهودو ژبه) يې دومره ډېره پرې وركډه كړې ده چې نور د عربۍ خوند وركې نه دی پاتې.

غازي: تا خو د نړۍ ډېر ولسونه او قومونه ليدلي او ورسره پاتې شوې يې، او ډېرو ولسونو ستا تر سيوري لاندې د سرلورۍ ژوند هم تېركړی دی، كه دا راته ووايې چې ته څنگه حاصلېداى شې؟ اويا په بل عبارت ستا او د ولسونو ترمنځ په كومو شرايطو ديووالي او يو له بل څخه د دفاع تړون رامنځته كېږي؟

غازي صيب! ددې لارو په هکله به زه خپلې څو ترخې تجربې درته تېرې کړم، کېدای شي له هغوڅخه د دغو لارو د افاديت څومره والی درته معلوم شي.

زه به خپل د سترگو ليدلی حال درته ووايم او هغه دا چې پدې نږدې ماضي کې يو ځل د شمالي افريقا د يوه هېواد خلکو چې عربان يې (الجزاير) او کافران يې (الجبريا) بولي زه د انتخاباتو او ډيموکراسۍ له لارې ور دعوت کړم. هغوی په پېره مينه، اخلاص او ولولو په مليونونو خلک زما استقبال ته راوېستلي وو، زما د راتگ يې په لسگونو کلونو انتظار هم وېستلی وو، په سلگونو مليونه پيسې يې هم زما د راتلو لپاره مصرف کړي وې. بنځې، نارينه، ځوانان او زاړه ټول زما د راتلو پر لاره د استقبال لپاره راته ولاړ ول، خو افسوس چې دغه ټول خلک په تشو لاسونو او له وسلې پرته هسې د رنگينو بوتانو په څېر ولاړول.

کله چې زه چې د دوی د استقبالې قطارونو ته په ور رسېدو شوم، ناڅاپه يو قيامت جوړ شو، له هرې خوا وسله وال سړي چې خبري يې د وطن د خلکو په ژبه کولې خو دريشۍ يې پردي وې او نشانونه يې هم پردې ټومبلي ول، له موږ راتاو شول او دا په مليونونو خلک يې ټول يوه خوا او بله خوا پسې واخيستل، ځينې يې ووژل، او ځينې يې وټول. ځينې نور يې تر پښو لاندې له خاړو سره خاورې کړل، او ځينې يې لاس تړلي زندانونو ته بوتلل. يوازې يو څو تنه ترې په تېښته خلاص شول.

غازي صيب! پېر بد حالت وو، هره خوا چيغې او کوکارې پورته کېدې، نارينه له خپلو ښځو ورک شول، او ښځې له خپلو سړيو او اولادونو. مسلحو غدی والو زما د استقبالې لپاره ټولې ښايسته کړل شوې او رنگينې دروازې ونړولې، او بيرغونو ته يې اور وراچاوه. هېچا ورته څه نشو ويلای، ځکه چې له خلکوسره وسله او د دفاع هېڅ وسيله نه وه. که به چا د څه ويلو جرأت وکړ نو سمدستي به يې سترگې ور وتړل شوې او په ډېولو او ښکځلو به نامعلوم لوري ته روان کړی شو. دريشۍ والا ټوپکوالو زما استقبال ته د راوتليو خلکو مشران د بغاوت په جرم په زندانونو کې واچول. کشران يې لکه يتيمان د بل در ته محتاج او حيران کړل، او اولادونه يې ترې واخيستل او ټول يې په هغو مکتبونو کې شامل کړل چې همدې غدی والو د فرانسې په مرسته او فرمايش جوړ کړي وو چې څو ورځې وروسته بيا هماغه ټول ماشومان د کودتايي جنرالانو په مخکې په داسې حال کې په نمايشي مارش کې تېرېدل چې هلکانو يې (پتلونونه)

آزادي: دادې ډېره ښه ا ضروري پوښتنه وکړه، ځکه چې له مسلمانو ولسونو اوس زما لاره ورکه شوې ده، او له ماسره د تعامل طريقه هم ورڅخه هېره شوې ده. دوی ته زما د ورتلو لاره يوه وي، خو دوی پر بله زما د ورتلو انتظارباسي. پدې هکله بايد درته ووايم چې لومړۍ خبره خو دا ده چې زه چاته په خپله نه ورځم. زه هغه وخت ورځم چې دوی مې وغواړي. او هغه ملت ته خو له سره ورځم نه چې تر ما يې غلامي خوښه وي.

دويمه خبره داده چې زه هغه وخت يوه ملت ته ورځم چې په زرگونو او لکونو ځوانان يې له تورو او ټوپکو سره د جهاد او قربانۍ په ځپاندو ولولو زما د ورتلو پرلارې په استقبال راته ولاړوي، او دي ته تيار وي چې د هغو خلکو سرونه ورغوځ کړي چې دوی ته مې له ورتلو ايساروي.

او دريمه خبره دا ده چې زه ولسونو ته په يوه شرط ورځم، او هغه دا چې زما د ساتني او پالنې په لاره کې به له ټولو مادي گټو تېرېږي. زه بايد ورته تر ټولو مادي مصلحتونو گرانه او محترمه و اوسم. هغه خلک چې تر ما ورته خپل ځانونه، مالونه او دنيا گرانه وي، هغوی کله هم مانښي ساتلای، او کېدای شي چې په پېره ارزانه بيه مې خرڅه کړي، او يا مې لاس تړلې دښمن ته ور وسپاري. او که په لنډو يې درته ووايم نو زما د حاصلولو وسيله هم جهاد او قرباني ده، او د ساتلو ضامن مې هم جهاد او قرباني ده او بس. او هر هغه ولس چې د جهاد او قربانۍ عزم او روحیه نه لري، زه له هغه سره هېڅ تړون او تعامل نه کووم.

غازي: ځينې خلک خو کوښښ کوي چې تا د ډيموکراسۍ، انتخاباتو، فرهنگي مبارزې، دعوت او دې ته ورته نورو وسيلو له لارې حاصله کړي، که دا راته ووايې چې ته له دې لارو هم ورځې؟

آزادي: لکه مخکې مې چې درته وويل زما د حاصلولو يوازینی لار جهاد او قرباني ده او بس. البته دغه نورې ټولې لارې څوکۍ، منصب، شهرت، پلې ټپلې جوړولو او سياسي مصالحو ته د رسېدو لاري دي، خو هېڅکله له دغو لارو ما نشي حاصلولی. دغه لارې ټولې د ځان او خلکو د تېر اېستلو لارې دي، بلکې دا ټولې هغه لارې دي چې غلو، ټگانو، په مسلمانانو کې د غرب ملگرو، سست عنصره او خپته ورو سياسي مشرانو، د دين په نامه تجارت کوونکو او د (امريکايي اسلام) پلويانو خپلو اهدافو او خوندونو ته د رسېدلو لپاره جوړې کړې دي.

او نجونو يې (ميني ژوپ) اغوستې وو، او جنرالانو ورته له عسکري موزیک لاسونه پړقول.

غازي صيب! که د الجزائر خلک مسلح وای، او د مقاومت توان يې لرلی، نو هېڅکله به هغو څو لنډغرو دغه قيامت ورباندې نه وای جوړکړی.

غازي: ښه! نو تا ته بيا څه درپېښ شول؟

آزادي: ما مخکې هم درته و ويل چې ما څوک وژلی نشي. ما په همهغه ځای کې فوراً خپل شکل بدل کړ او غرونو ته مې مخه کړه.

څه موده وروسته بيا د ترکيې خلکو د (نجم الدين اربکان) په مشرۍ دعوت راکړ، هغه ډېر اخلاصمن انسان وو، ما دهغه له ملگرو څخه د دفاع او مقاومت د وسائلو پوښتنه وکړه، هغوئ راته و ويل چې اوس دې شيانو ته ضرورت نشته، موږ اوس د شلم قرن په پای کې اوسېږو، او د اروپايانو ګاونډيان يو، له هغوئ مو د ډيموکراسۍ، عدالت او تمدن اصول او اخلاق زده کړي دي. دلته نور د وسلې استعمال او جگړې ته ضرورت نشته، او زموږ پوځيان هم نور هغه د (کمال اتاترک) او (عصمت اينونو) لنډغر بې دينه بدمعاشان نه دي چې چې له دين سره يې دښمني درلوده، هغوئ اوس زموږ ډېر احترام کوي، او تا ته هم ډېر ډېر په درنښت گوري.

غازي صيب! (اربانخېلو) د تخيل په دنيا کې له الفاظو داسې رنگين جنت راته جوړ کړ چې تا به فکر کاوه چې د کوم ريښتيني واقعيت حکايت درته کوي.

ما چې د هغوئ دا منظمې او خوږې خبرې واورېدې نو يقين مې راغی چې دوی لکه چې رښتيا هم په دعوت باندې ترکيه فتح کړې ده.

خو غازي صيب! کله چې ورغلم هماغه د (الجزاير) ناوړين بيا تکرار شو. دا چې وروسته بيا دې خلکو ما ته د غړولو سترگې نه درلودې، نو له بدې ورځې دوی هم لارل په اروپا ورننوتل، او دا دی اوس د (ناټو) په صف کې د مسلمانانو په خلاف ولاړ دي.

غازي صيب! زه نه پوهېږم چې د دې زمانې خلک ولې زماپه اصولو ځان نه پوهوي او د ورتگ بلنې راکوي؟! د درېيم ځل لپاره د مصر خلک په څه خبره د خپل بډوا فرعون (حسني مبارک) په خلاف راپورته شول، څه واضحه دعوی او آجندا يې هم معلومه نه وه، خو ښځې او نارينه ټول سرکونو ته

راوتلي ول، چا به گډاوې کولې او سندرې به يې ويلې، چا به گډوډ شعارونه پورته کول، چا به الله اکبر او نور اذکار او تسبيحات زمزمه کول، چا به ډيموکراسي ډيموکراسي چيغې وهلې، خو چې د لمانځه وخت به راورسېد نو کوم (ډيره خړيلی پتلون پوش) به يې مخکې کړ، او ټول به ښځې او نر په چوکونو او سرکونو کې ورپسې ودرېدل.

عجيبه حالت وو، هېڅ نه معلومېده چې دوی اسلامي حکومت غوښت او که يې ډيموکراسي غوښته، ټولو به (آزادي آزادي) نعرې وهلې، خو معلومه نه وه چې له (چا) او (څه شي) يې آزادېدل غوښتل؟ او دا ځکه چې هغوئ يوازې د (بډوا فرعون) مخالفت کاوه، نه د (ډيموکراتيک فرعونيت). هغوئ به د فرعون ټول لښکر خپل لښکر ګاڼه، او د مسلمانانو او کفارو تر منځ يو والي ته به يې د (الوحدة الوطنية) يعنې ملي وحدت تر نامه لاندې خلک وربلل.

د مصريانو پدې گډوله پاڅون کې يو ډول خلک راپورته شول چې ځانونه يې (نړيوال اسلامي حرکت) بلل، دې خلکو په همدې غوغا کې زما په نامه د (آزادۍ او عدالت) گوندجوړ کړ. دوی هم د اسلام او اسلامي حکومت خبره چندان په زغرده نه کوله، خو د (ډيموکراسۍ) او (قانوني دولت) چيغې به يې په واز کومي وهلې.

غازي صيب! دې خلکو زه مصر ته ور دعوت کړم، ما هم چې د دوی مسلسلې مظاهرې، گرمې ولولې او د آزادۍ په نامه گوند وليد نو ورغلم، خو دا چې د الجزائر او ترکيې ترخې تجربې مې په ياد وې نو د (نړيوال اسلامي حرکت) له مشرانو مې جهاد ته د تياري او د دفاع د وسائلو په هکله پوښتل، هغوئ راته وويل: دا خبرې نورې مه کوه چې خلک به د (طالب) او (القاعدې) ټاپه را باندې ولگوي، او بيا به مو د غرب هېوادونه، نړيوالې مؤسسې او بانکونه تاييد نه کوي.

ما چې هر څو ورته و ويل چې ماته دا بې رحمه پردي پالونکي جنرالان او بې دينه سيکولر او غرب پلوي سياستمداران رامعلوم دي، هغوئ مې له تاسې سره نه پرېږدي. خو دوی به هرځل د وسلې له ضرورته انکار او په ډيموکراسۍ ټينگار کاوه، او ويل به يې چې موږ به د منبر، راډيو، تلويزون او فرهنگي مبارزې له لارې د فرعون له ملگرو جنرالانو داسې مجاهدين جوړ کړو چې هم به مصر آزاد وساتي، هم به فلسطين آزاد کړي، او هم به دوی زموږ د (ډيموکراتيک اسلامي حکومت) داسې

مجاهدين شي چې د افغانستان، عراق، سوريې او صومال له (سخت دريزو ترهکرو) به ډېر غوره وي.

غازي صيب! ما که هر څو ورته و ويل چې دفرعونانو پوځونه چې د غرب ابليسانو روزلي دي ټول سره يو دي، او زما او د اسلام دښمنان دي، خو دوی به راته ويل چې دا خبرې مه کوه چې پدې خبرو زموږ (ملي وحدت) ته صدمه رسېږي.

حقيقت دا وو چې دوی به خپله هم د فرعون له پاتې شونو جنرالانو وېرېدل، خو ماته به يې په درواغو اطمینان راکاوه. بالاخره يوه ورځ هماغه فرعوني جنرالان چې دوی د اسلام او وطن سپاهيان بلل په همدوی پسې راپورته شول، د دوی مشران يې ټول په زندانونوکې واچول، او کشران يې ورته د سړکونو پر سر تر بلدوزونو لاندې کړل او په مسجدونو کې په زرگونو ووژل، او بيا يې د هغوی مړي هم په بلدوزونو را ټول کړل او اور يې ور واچاوه.

په هغه ورځ د رابعې په میدان کې او د سړکونو پر سر چې کوم څه تر ټولو ډېر پراته وو او تر پښو لاندې ليدل کېدل هغه د قرآن کریم مبارکې نسخې وې چې دې خلکو په شعارونو کې د پورته کولو او د تلاوت لپاره له ځانونو سره وړې وې، او هره خوا د مصري پوځيانو تر پښو لاندې ليدل کېدې.

دې غولېدليو هم ځان تېروست او هم يې زه تېر وېستم. اوس مې نو پوځ تصميم نيولی چې نور به نه د دغه ډول خلکو په دعوو او ويناوو باور کووم، او نه به هم کله د دوی وطنونو ته سر ورښکاره کړم. دوی خو هسې هم د زولنو او زندانونو معتادان دي او په غرونوکې د آزادۍ تر ژونده په زندانونو کې رياضتونه خوند ورکوي خو زه يې په شرمونو وشرمولم.

تر دې ورته ډېر دا آزادي هم شته چې نارینه دې له بل نارینه سره واده وکړي، او قانون دې د هغوی د حقوقو دفاع او ساتنه وکړي، او د مسيحي کليسا (پادري) دې څه اعتراض هم پرې ونه لري، ځکه چې هغه په خپله هم ډېر هغه واړه ماشومان د خپل هوس ښکار کړي وي چې کورنيو يې د ديني زده کړې او د برکت د حاصلولو لپاره (مقدسې کليسا!!!!) ته ورلېږلي وي.

غازي: محترمي آزادي! راځم يوې بلې مهمې پوښتنې ته او هغه دا چې موږ خو ډېر ځلې له خلکو دا هم اورو چې په غرب کې ډېره آزادي ده، او حتی چې غربي مشران ځانونه د آزادۍ اتلان بولي، او هر وخت دا دعوه هم کوي چې هغوی به د نړۍ نورو ولسونو ته هم آزادي وربښي، خو پدې نه پوهېږو چې ته اوس رښتيا هم په غرب کې له غربيانو سره يې؟

او که د هغوی په مقابل کې د ولاړو مظلومو ولسونو په طرف کې يې چې د دوی له ظلمونو او استبداده ځانونه خلاصول غواړي؟ که په دې هکله لوستونکو ته يوڅه وضاحت وکړې؟

آزادي: غازي صيب! دا پوښتنه دې رښتيا هم ډېره مهمه ده، ځکه چې نن ورځ خو د غرب مېډيا تقريبا د ټولنيزوالو ذهنونه

د هغوی د آزادۍ بښلو مثالونه خو تاسې خپله په خپل هېواد افغانستان او هم په عراق کې وليدل چې څو مړه خلک يې د ژوند له قیده آزادکړل؟ څومره يې بې کوره کړل؟ څومره ميندې يې بورې کړې؟ څومره ماشومان يې يتيمان کړل؟

غربي مېډيا دا خبره رښتيا هم د ډېرو خلکو تر غوږو رسولې ده چې په غرب کې ډېره آزادي ده، خو مسلمانان بايد پوه شي چې هغه زه (آزادي) نه بلکې هغه يوه بله آزادي ده. هغه له (دين) او (ديندارۍ) څخه آزادي ده، هغه له اخلاقو او معنوي ارزښتونو څخه آزادي ده. هغه له شرف او حياء څخه آزادي ده، هغه له انساني ترحم او عاطفې څخه آزادي ده. هغه له اصولو قوانينو، عادلانو تړونونو او ميثاقونو څخه آزادي ده. هلته لور له پلارڅخه ازاده ده. ښځه له خپل خاوند څخه ازاده ده. فحشاء، اخلاقي فساد، همجنس بازي او قمار له محاسبې او پوښتنې څخه آزاد دي. هلته انسان ته مطلقه آزادي ورکړل شوې چې په هر ډول چې غواړي له انسانيت څخه ووځي وتلی شي، او هېڅوک يې د انسانيت په ضوابطو کې بند نشي ساتلی. او ان تر دې چې هلته دا آزادي هم شته چې د برطانيې د وليعهد ميرمن دې له بل چاسره د خپلو جنسي اړيکو خبرې د ملت په وړاندې په تلویزيون کې هم وکړي.

غربي مېډيا دا خبره رښتيا هم د ډېرو خلکو تر غوږو رسولې ده چې په غرب کې ډېره آزادي ده، خو مسلمانان بايد پوه شي چې هغه زه (آزادي) نه بلکې هغه يوه بله آزادي ده. هغه له (دين) او (ديندارۍ) څخه آزادي ده، هغه له اخلاقو او معنوي ارزښتونو څخه آزادي ده. هغه له شرف او حياء څخه آزادي ده، هغه له انساني ترحم او عاطفې څخه آزادي ده. هغه له اصولو قوانينو، عادلانو تړونونو او ميثاقونو څخه آزادي ده. هلته لور له پلارڅخه ازاده ده. ښځه له خپل خاوند څخه ازاده ده. فحشاء، اخلاقي فساد، همجنس بازي او قمار له محاسبې او پوښتنې څخه آزاد دي. هلته انسان ته مطلقه آزادي ورکړل شوې چې په هر ډول چې غواړي له انسانيت څخه ووځي وتلی شي، او هېڅوک يې د انسانيت په ضوابطو کې بند نشي ساتلی. او ان تر دې چې هلته دا آزادي هم شته چې د برطانيې د وليعهد ميرمن دې له بل چاسره د خپلو جنسي اړيکو خبرې د ملت په وړاندې په تلویزيون کې هم وکړي.

تر دې ورته ډېر دا آزادي هم شته چې نارینه دې له بل نارینه سره واده وکړي، او قانون دې د هغوی د حقوقو دفاع او ساتنه وکړي، او د مسيحي کليسا (پادري) دې څه اعتراض هم پرې ونه لري، ځکه چې هغه په خپله هم ډېر هغه واړه ماشومان د خپل هوس ښکار کړي وي چې کورنيو يې د ديني زده کړې او د برکت د حاصلولو لپاره (مقدسې کليسا!!!!) ته ورلېږلي وي.

او دا خبره چې هغوی غواړي نورو ولسونو ته آزادي ور وېښي، دا هسې يوه د درواغو دعوی ده، ځکه چې همدغو غربيانو يو وخت تقريبا د نړۍ د نيمو اوسېدونکو (رېښتني) آزادي سلب کړې وه، د هغوی هېوادونه يې استعمارکړي وو، او د خلکو هر څه يې د خپل ځان گرځولي وو. خو کله چې ولسونو د خپلې تورې په زور هغوی تېښتې ته اړ کړل، او له خپلو هېوادونو يې وشړل، نو بيا يې د ولسونو د بيا غلام گرځولو لپاره دا ډنډورې وغږولې چې موږ نور ولسونه ازادوو.

د هغوی د آزادۍ بښلو مثالونه خو تاسې خپله په خپل هېواد افغانستان او هم په عراق کې وليدل چې څو مړه خلک يې د ژوند له قیده آزادکړل؟ څومره يې بې کوره کړل؟ څومره ميندې يې بورې کړې؟ څومره ماشومان يې يتيمان کړل؟

غازي: تاسو مخکې و ويل چې پېر وخت له افغانانو سره پاتې شوې ياست، له افغانانو سره ستاسو د تجربې حاصل څه دی؟

او په افغانستان کې ځینې داسې خلک هم شته چې ته به وایي د دوی خټه د غلامۍ په اوبو لده شوې ده. که انگریز ورشي هم دوی به یې غلامان وي، که روسان ورشي هم دوی به یې غلامان وي، که امریکایان ورشي هم دوی به یې غلامان وي. دغه ډول خلک په افغانستان کې لږ دي خو ډېر زړنگ او چالاکه خلک دي او له هرې زمانې سره ځان برابروي. دوی کله د (مقاومت سڼګرداران) شي او کله بیا د (ډیموکراسۍ قهرمانان). خو دا خلک بیا ډېر ژر له منځه ځي.

غازي : ستا په اړه مې يوه بله تاريخي پوښتنه په ذهن كې وه چې ما ويل په خپله به يې تاڅخه كووم، او هغه دا چې ځينې (سيكولر) افغانان دعوی كوي چې هغه مخكې ځل افغانستان ته (امان الله خان) راوستلې وې، او ستا د راوستلو افتخار هم د هغه په نصيب شوی وو. تا خو به هغه وخت هر څه په خپلو سترگو ليدلی وي، كه دا راته ووايي دا خبره څومره حقيقت لري؟

حقيقت دا وو چې زه ملي غازيانو او د انگرېز په خلاف راپورته شويو مجاهدينو وروغوښتم. خو کله چې ورغلم د امان الله خان راسره وړانه شوه، ځکه چې هغه غوښتل افغانستان د غرب پر لاره روان کړي، خو ما او غازيانو ورسره نه منله، نو يې له خپل خسر (محمود طرزي) سره چې په افغانستان کې د سيکولريزم پلار گڼلې کېږي او په شام او ترکيه کې د ترکيې له (سيکولرانو) او د شام له (عربي مسيحي نښنلستانو) د سيکولريزم او نښنلزم مرض ورنقل شوی وو زما د له منځه وړلو مشوره وکړه. امان الله خان او طرزي دواړه د شاهي کورنۍ له ډېرو ښځو سره پدې نيت اروپا ته ولاړل چې له اروپايانو سره پر هغوی زما د خرڅولو خبره وکړي، هلته يې تقريبا اوه مستې مياشتې تېرې کړې، خپله (نيم لنډغر) ښځه يې چې د محمود طرزي لور وه هم د اروپا پاچايانو ته پدې مقصد وروښوده چې هغوی په دې قانع کړي چې دی نور هغه افغان نه دی چې خپله ښځه له خلکو په پرده کې ساتي، او د افغانو ښځو د پردې د ساتلو پخاطر د اروپايانو په خلاف جنگېږي.

دا هسې د (سيکولرانو) لخوا د امان الله خان د اسلام دښمنۍ د کرغښت تاريخ د بنياسته کولو هڅه ده چې په سپين سترگۍ يې ترسره کوي. همدا اوس تاسې نه گورئ چې د ده د فکر او تگلارې پلويان ټول له اشغالگرو امريکايانو، انگرېزانو او نورو درغليو کفارو سره ولاړ دي. او نه گورئ چې د امان الله خان عکسونه همدا اوس د انگرېزانو او امريکايانو په لاس د جوړې ادارې پر دفترونو لگېدلي، که د مجاهدينو او غازيانو پر سنگ وټو؟

٢٤

کې پرېږدئ، ځکه چې دوی له ماسره سخته دښمني لري، او تل زما په خلاف له کفارو سره شریکې توطیې جوړوي.

غازي: ښه، نو افغانستان ته به کله راځي؟

ازادي: په دې ورځو کې خو ما ته ډېر بلنلیکونه له بېلابېلو هېوادونو لکه له افغانستان، عراق، سوريې، فلسطين، چينیا، اتریا، صومالیا، کشمیر، ازبکستان، د فلپین له منډانو او نورو هېوادونو څخه رارسېدلي دي. ما هم خپل د ورتللو شرطونه دې ټولو ته بیان کړي، و به گورو چې دکوم هېواد خلک زما شرائط تر نورو مخکې پرځای کوي. هر چا چې زما شرائط مخکې پوره کړل نو لومړی به هم هغوی ته ورځم، او بیا ورپسې نورو ته. خو مخکې له مخکې له هېچا سره وعده نه کووم، ځکه چې نور د خلکو په تشو وعدو نه غولېږم. ترڅو یې چې زما شرطونه په عملي ډول پوره کړي نه وي، او زما دښمنان یې له منځه وړي نه وي د هېچا وطن ته نه ورځم.

غازي: که د وروستۍ پوښتنې په ځواب کې دا راته و وایاست چې نور خبريالان او ژورناليستان چې غواړي له تاسو سره تماس ونيسي، نو څنگه کولای شي له تاسو سره رابطه وکړي، ځکه له ماسره ډېر نور مسلمان ژورناليستان هم ول چې له تاسو سره یې لیدل غوښتل، خو ځیني په ښارونو او ځیني نور یې راڅخه د لارې په کړلېچونو کې پاتې شول؟

ازادي: نن سبا خو زه د اسلامي نړۍ په غرونو او ځنگلونو کې اوسم، خو کله کله خپلو پلویانو ته په ښارونو کې هم سر ورښکاره کووم. له ما سره تر ټولو اسانه د تماس لار له مجاهدينو سره رابطه نیول دي، هغوی ما په اسانه ورپیدا کولی شي. خو یوه خبره په پام کې ونیسه او هغه دا چې زه یوازې له رښتینيو (آزادو) خبریالانو سره غږېږم، او د هغو خبریالانو پوښتنو ته هېڅ ځواب نه وایم چې د پردیو لخوا په کار گومارل شوي وي، ځکه چې د هغوی اکثره یې جاسوسان وي، او زما د دښمنانو لپاره کار کوي.

غازي: ستاسو له څرگندونو ډېره ډېره مننه، هیله ده چې یوځل بیا زموږ هېواد ته راشي، او موږ دې په ښادیو ښاد کړي.

ازادي: غازی صیب ستاسې له راتگ څخه هم ډېره مننه چې په خطرناکو حالاتو کې مو ځان ماته را ورساوه، او زما پیغام مو د نړۍ مسلمانانو ته ورساوه.

ازادي: هغه ماتې وخوړه، ما او زما ملگرو هغه ته داسې گوزار ورکړ چې په یوه گوزار مو ایټالیا ته ورساوه، چې بیا یې کله هم افغانستان ونه لید، او له هماغه گوزاره یې د (پاپ) د کلي ترڅنگ سا وخته.

غازي: په افغانستان کې ستا په نامه پورې د تړلي یو بل څه پوښتنه هم درڅخه کووم او هغه د (آزادی رادیو) ده. که دا راته ووايي چې دارښتیا هم ستا رادیو ده او که ستا په نامه د بل چا رادیو ده؟

ازادي: دا رادیو په ما پورې هېڅ اړه نه لري. دا نه د آزادی رادیو ده، او نه هم خلکو ته د آزادی تلقین ورکوي، بلکې دا د امریکا رادیو ده چې د امریکا د کانگرس لخوا تمویلېږي او اداره کېږي. د دغې رادیو اصلي نوم د (فري یورپ ریډیو) یعنې د آزادی اروپا رادیو ده. یعنې دا د هغې آزادی رادیو ده چې په اروپا کې وجود لري، او د هغې په هکله خو مې مخکې درته وویل چې هغه څه ډول آزادي ده. دغه رادیو په اسلامي نړۍ کې د غربي نظریاتو او مفاهیمو د خپرولو په مقصد د عراق او عربي نړۍ لپاره د (العراق الحر)، د ایران لپاره د (رادیو فردا)، د پاکستان لپاره د (مشال رادیو) او د افغانستان او تاجکستان لپاره د (آزادی رادیو) په نامه خپرونې کوي، او تر ټولو غلام صفته خلک یې ورکې راټول کړي دي.

دا په حقیقت کې د (غلامۍ) رادیو ده، خو نوم یې ورباندې د (آزادی) رادیو ایښی دی. د دې مثال داسې دی لکه د (بدلنې) ښځې چې نوم (طاهره) وي.

غازي: که دا راته و وایست چې بیا به افغانستان ته راځي او که نه؟

ازادي: ولې نه، افغانستان ته به ان شاء الله حتماً درځم، که د بل چا پخاطر نه وي نو د هغو فدايانو پخاطر خو به هرومرو درځم خپلې د گل په څېر ځوانۍ یې د الله د دین د حاکمو لپاره لوگی کړې. خو بیا هم یو دوه شرطونه لرم او هغه دا چې:

۱— له درغلو یرغلگرو او د هغوی لخوا له جوړې شوې ادارې سره به هېڅ ډول جوړجاړی نه کوئ، بلکې په جهاد به یې له منځه وړئ.

۲— په خپل وطن کې به (سیکولرو) او (نشنلسټانو) ته د هېڅ ډول فعالیت اجازه نه ورکوئ، او نه به یې مشران په وطن

.... دتاریخ نړیوالو اوږده ناکامه جګړه!

اسلم امید

دمنطقې انجام په باب دامریکا ولس ته کوم ډاډ ورکړ دی.

چې په سبب یې دامریکا ولس د زیاتې ناهیلۍ سره مخ دی، امریکایان نه له ډونلډ ټرمپ څخه توقع لري چې هغه به په افغانستان کې دامریکا دلویو ناکامیو توجیه کولو په اړه قانع کوونکي دلایل وړاندې کړي او نه یې له هیلاري کلن څخه...

نوموړی لیکوال هغو خپلواکو څېړونکو ته ورته نظر لري چې په اندیې: امریکا دټولې نړۍ څخه دعسکرو راوستلو سربیره هم ونشوای کولای چې په افغانستان کې جګړه وگټي او جنگیدونکي مجاهدین وځپي! دهغوی په نظر:

امریکا په دې موخه کې له بشپړې ماتې سره مخ شوې او نه یې په راتلونکي کې ډبري چانس لیدل کېږي دنوموړي په وینا: دا وړاندوینه هیڅوک نشي- کولی چې په افغانستان کې به امریکا خپل شکست په بري باندې بدل کړي کنه؟

که څو هم سپېنه مانی د جګړې گټلو لافې شافې وکړې او یا جګړې ته پام نورهم ډېر کړې، دامریکا د خلکو دمالیوپیسونه نورې هم پري

د مشهورې امریکا یې ورځپاڼې (لوس انجلس ټایمز) په یوه تازه ګڼه کې د(اندریوباسیویچ) په نوم یو امریکایي لیکوال په افغانستان کې دامریکایانو لخوا په روانه جګړه دنیوکو ترڅ کې لیکلي:روانه جګړه چې اوس شپاړسم کال ته غځیدلې دامریکا راتلونکي ولسمشر ته به په داسې حال کې په میراث پاتې کیدونکې ده، چې دولسمشرۍ دواړه کانديدان یې په باب له ویلو ډډه کوي او ترمهاله یې په اړه خپلې خولې ګڼډلي!

دواړه دهغې جګړې په اړه له څه ویلو نه ډډه کوي، چې هغه په روانه پېړۍ کې دامریکا لپاره ترټولو اوږده، ناکامه اوبې هدفه جګړه ګرځیدلې!

دلیکوال په اند: دامریکا هر وګړی تمه لري چې دامریکا دولسمشرۍ کانديدان باید دروانې جګړې پای ته رسولو په باب هم خپل دریځونه او کړنلارې روښانه کړي، څو جوته شي چې په هغوی دواړو کې کوم یو رښتیا دا جګړه پای ته رسوي او کوم یو یې نوره هم غځول غواړي؟

نوموړی زیاتوي: تردې مهاله نه ډونلډ ټرمپ په دې اړه دڅه وینا کولو هوډ ښودلی او نه هیلاري کلن ددې لویې او اوږدمهالې جګړې

ولگوي خو نتیجه يې همدا به
وې چې نن يې مونږ گورو...

دافغانستان جنگ امریکا نه
له امنيتي گواښونو خوندي کړه
او نهوړسره په افغانستان کې
رښتینی دیمکرات نظام قوي
شو، امریکا يې حکومت له یوه
ټریلیون زیاتې پیسې مصرف
کړې خو پخپلو موخو ته درسیدو
څرک یې نه لیدل کېږي

پرلپسې د والسوالیو او سیمو په نیولو او ازادولو
سره په امریکا یانو او دهغوی په لاسپوڅو باندې
دژوند کړۍ تنگوي، دا تنها زمونږ دعوه نده بلکې
دیاد لیکوال پشان گن امریکا یې شناندې دا خبرې
گردانوي چې افغانستان کې امریکا دملیاردونو
ډالرو مصرفولو سربیره بیا هم دجگړې گټلو په
موقف کې نده، بلکې دماټې اوشکست حالت ته
نیږدې ده.

ورلد پوست په نوم یوه امریکایي جریده
کارې په افغانستان کې مونږ دهغسې- سرخوړي
سره مخ یو، کوم سره چې په ویت نام کې مخ وو
امریکایي واکمن لکه دقماربازانو چې پاتې پیسې
هم په قمارکې وبایلې د مسلسل شکست سره مخ
دي او لاسته راوړنې له لاسه ورکوي خو بیا هم
دبري په نیت افغانستان ته نوي ځواکونه او
پیسې لیږي، ددي چې ددې پایلې به هم دزیانونو
او تلفاتو له ډېریدو پرته نور څه نه وي.

پای

افغانستان تراوسه پخپلو پښو ولاړ هېواد
نشو اوس هم دبهرنیو مرستو په تکیا ولاړ او
دبهرنیانو لخوا یې ساتنه اودفاع کېږي! دا ددي
ښکارندویه دی چې امریکا او ایتلافیان افغانستان
کې دخپلو اهدافو له ترلاسه کولوڅخه په لیري
واټن کې دي او په راتلونکي کې امید نشته چې
دتوپان څپو په مخ کې امریکا یې بیرۍ به
دهلاکت له څپونه دبړي ساحل ته ووزي! ځکه
امریکا په افغانستان کې دپوځي او سیاسي پلوه
د دغوڅې ماتې سره مخ ده په افغانستان کې نن
هم هغسې گډوډې خوره ده کومه چې دامریکا او
نړیوالې ټولنې له یرغل دمخه وه....

د امریکا یې لیکوال دا خبرې واقعبینانه او
حقیقت دي افغانستان کې روان جنگي حالات ددې
ښکارندویه دي چې امریکا په تیرو شپاړس کلو کې
ونشوای کړای افغانان دځان تابع کړي .

نن هم دامریکا په مقابل کې مجاهدین منظم
شتون لري اوله قوي دریځ نه برخمن دي، لگیادي

په طالب پوهنه کې د دښمن ستونزه

د طالبانو دمشر ملا اختر محمد منصور صاحب تر شهادت وروسته امریکایي ولسمشر- اوباما زیاته کړه چې د منصور صاحب په نښه کیدو دسولي لپاره لاره هواره کړه او په وینا یې چې همدا چاره به دفشار دالې په توګه طالبان سولي ته حاضر کړي.

دامریکا خارجه وزیرکیري وویل طالبان باید دخپل مشر د په نښه کیدو څخه عبرت واخلي، ګڼه نور مشران به یې هم د ورته برخلیک سره مخ شي.

دکابل حکومت مشرانو (غني او عبدالله) طالبانو ته اخطار ورکړ چې وسله پر مخکې کښیږدي، د سولي له پروسې سره ځای شي، ګڼه نو د ډرون بریدونو ښکار به شي.

طالبان روانه جګړه دخدای جل جلاله په لار کې مقدس جنگ (جهاد) ګڼي، په دې لاره کې کړاونه، ستونزي، زخمونه، اسارتونه یو لوی فضیلت او ثواب او په همدې لاره کې مرګ شهادت ګڼي، شهادت هغه اوچت مقام دی چې انحضرت صلی الله علیه وسلم یې دترلاسه کولو دعاء او تمنا کړې ده، دقران کریم په مختلفو سورتونو کې دخدای جل جلاله په لار کې

د طالبانو تحریک دمشرتابه د شهادت او اسارت لویه مخینه لري، خو تېر ته په پام کله هم د طالب مشرانو شهادت دطالبانو خوځښت کمزوری کړی نه دی، په ځینو مواردو کې دمشرتابه شهادت او وفات نور هم طالبان مضبوط کړي دي.

د طالب د دښمن لویه ناکامي همدا ده چې طالب یې نه دی پیژندلی، مثلاً امریکا او دکابل حکومت طالبانو ته په واک کې دنډې ورکولو مکرري نارې وهي، اما واقعیت دادی چې طالب دچوکۍ لپاره مبارزه نه کوي، که د طالب دمبارزې هدف د منصب ترلاسه

کول اوساتل وای، نو ولي به يې دامريکا غوښتنو ته منفي ځواب ويلای، له امريکا سره به يې پرځينو موضوعاتو توافق کړی وای، نور به يې هماغه امارت وای، نه به تور او جایزه لیستونه وای، نه به د ترهگری تورونه

هم خپل حماقت ته دوام ورکوي، تېره یوه نیمه لسیزه طالب بندي شو، شکنجه شو، زخمي شو، معلول شو، شهید شو، دکور وکلي پرېښودلو ته مجبور شو، شتمنی يې چور شوې، باغونه او فصلونه يې له خاورو سره برابر شول، پأسفورس، کیمیايې او بیلوژيکي وسلې پرې استعمال شوې، خو له خپلي مبارزې بیزاره نشو، پور ته ذکر شوو واقعیتونو ته په پام سره چي نور هم د طالب ډارولو کمپاین ته د حماقت نوم ور نه کړو څنگه به يې تعبیر و؟.

په طالب پوهنه کي تمبل اوناکام شاگرد که پر خپل کار يعني طالب سره مقابله باندي له سره غور ونه کړي او پر تیرو کړنو پښېمان نشي، له یو عالم رسوايې سره به مخ شي او ستونزي به يې نوري هم پسي زیاتي شي.

وای، نه به گوانتانامو، بگرام او کندهار کي زندانونه ترې ډکیدلای او نه به هم د موجوده ستونزو او گواښونو سره مخا مخ کیدلای، خو اصل خبره داده لکه مخکي چي هم ذکر شوه، دطالب مبارزه دمادیاتو لپاره نه ده، طالب خپله مبارزه جهاد گڼي، دې لاره کي ستریاوي، مشکلات، زندان، زخمونه او له ژوند سره خدای پاماني کول دالله تعالی د رضاء ستر سبب بولي او جالبه لا داچي پرې ویاري او یو تربله مبارکی سره ورکوي.

ایا داله عقله ليري نه ده؟، چي څوک دیو شي سره دومره مینه ولري چي د ترلاسه کولو لپاره يې پنځه وخته لاسونه لپه کوي، همدا يې لوی ارمان وي، پرې ویاري، ذکر وفکر يې داوي چي فلان ډیر نیکمرغه ؤ چي دشهادت جام يې پر سر واړاوه، خو یوبل څوک يې بیا په همدغه مینه، ارمان او ارزو ډاروي او گواښ ورته کوي چي که له خپله هوډه وانه وړې نو همدغه ارمان (شهادت) به دي در پوره کړم.

د طالب دښمن دخپل حماقت او جهالت له امله د طالبانو نظام ښکېل کړ او په خپل پوځي شتون سره نور

د کونړ ولايت له جهادي مسؤل

مولوي محمد اسماعيل مره مرکه

مرکه کوونکی: حبيب مجاهد

ورکړې ده، دغه راز همدا رنگين طبيعت ددې ولايت په ستراتيژيک اهميت کې هم مهم عامل بلل کيږي . د غزني ولايت د اندرو ولسوالۍ اوسيدونکی مولوي محمد اسماعيل صاحب چې تردې وړاندې يې د غزني او زابل ولاياتو دنظامي جهادي مسؤل يا والي په حيث دندې اجراء کړې همدا اوس د اسلامي امارت لخوا د کونړ په ولايت کې د جهادي چارو مسؤل / والي دی، له نوموړي سره مو د کونړ ولايت د جهادي وضعيت په اړه مرکه کړې چې ستاسو توجه ورته راگرځوو.

پوښتنه

محترم مولوي صاحب له هر څه وړاندې تاسو ته هرکلی وايو، که په پيل کې د کونړ ولايت په جهادي وضعيت باندې عمومي رڼا واچوئ مهرباني به مو وي.

ځواب

نحمد و نصلی علی رسولہ الکریم اما بعد: له هر څه مخکې تاسو او محترمو لوستوالو ته سلام او نيکې هيلې وړاندې کوم. ستاسو د پوښتنې په ځواب کې بايد ووايم چې کونړ د افغانستان د هغو ولاياتو له جملې څخه دی چې د روسانو په خلاف د جهاد د ځلانده تاريخ په شان يې اوس د امريکايي يرغل په خلاف جهاد کې هم ونډه او کارنامې خورا ښکاره او د افتخار

کونړ ولايت دافغانستان په ختيځ کې موقعيت لري ، چې ختيځ ته يې دپاکستان سرحدي سيمه ، جنوب ته يې ننگرهار ولايت ، شمال ته يې نورستان ولايت او لويديځ ته يې دنورستان او لغمان ولايت ځينې برخې پرتې دي.

دکونړ ولايت مساحت ۴۹۴۲ مربع کيلومتره او نفوس يې دوروستيو احصايو له مخې ۵ لکه تنه ښودل کيږي ، دکونړ ولايت مرکز اسعداباد ښار دی ، چې دوتلي مسلمان مفکر علامه سيدجمال الدين افغان دزيږيدو سيمه ده ، دکونړ ولايت د اداري واحدونو نومونه په لاندې ډول دي .

مرکز اسعداباد ، مانوگي ، مروړه ، وټه پور ، نرنگ ، سرکانې ، دانگام ، شگل ، چپه دره ، نورگل ، څوکی ، خاص کونړ ، نارې ، غازي اباد ، اسمار .

کونړ ولايت چې يو غرنۍ ولايت دی ډير غرونه يې په ځنگلونو پوښل شوي دي ، دکونړ مست سيند ، ځنگلونو او شنو درو دې ولايت ته ځانگړې ښکلا

دې ولايت کې نه اوسي، اما د ځانگړو عملياتو لپاره موقتا راځي، لکه څو مياشتې وړاندې کله چې مجاهدينو د برغمېال، کامدیش او نارۍ لاره د اسمار په ساحه کې بنده کړه او تر دوو مياشتو يې حکومتي عسکر تر سختې کلابندۍ لاندې ساتلي و، د کابل رژيم ددې لارې د خلاصون لپاره لوی عمليات پلان کړل چې ورسره امريکايي اشغالگر هم يو ځل بيا کونړ ته راغلل او موقتا د سرکانو په مرکزي بيس کې مېشت شول.

په دې سربيره امريکايانو د بي پيلوټه الوتکو په توسط لا هم په کونړ کې جگړې ته دوام ورکوي، دوی هلته پرلپسې ډرون بریدونه کوي، خو دا چې مجاهدين له احتياطي تدابيرو کار اخلي ددشمن دغه بریدونه کومه څرگنده نتيجه نلري اما د تأسف خبره داده چې په کونړ کې د امريکايي ډرون بریدونو له امله ولسي خلکو ته ډير تلفات رسېږي، اشغالگر په مکرر ډول د ولسي-خلکو په کورونو، نقلیه وسایطو او تجمعاتو باندې ډرون بریدونه کوي چې ځيني پيښې يې شايد تاسو له رسنيو هم اوریدلي وي اما ددشمن دغسې ډير مظلالم پټ پاته کيږي او غربي رسنۍ يې په اړه هيڅ هم نه نشروي.

پوښتنه

څو کاله وړاندې چې امريکايانو په کونړ اود افغانستان په نورو سيمو کې په مخامخ جگړو کې سخت تلفات ولیدل نو د امريکايي پوځ مشرتابه د نوې ستراتيژۍ سره سم اعلان وکړ چې خپل ځواکونه به له اطرافي سيمو راشاته کړي، او مرکزي نقاط به وساتي او په اطرافي سيمو کې به د عراق غوندې محلي مليشې يا اربکيان جوړ کړي تر څو د مجاهدينو د سلطې مخه

وړ دي. دا ولايت چې خورا مهم ستراتيژيک جوړښت او موقعيت لري الله الحمد د جهاد حالت يې ډير د اميد او خوښۍ وړ دی.

کونړ ولايت چې ۱۴ ولسوالۍ لري همدا اوس د اسلامي امارت مجاهدين په ټولو ولسواليو کې فعال حضور او منظم ملکي او نظامي تشکيلات لري. د کونړ يوازې يوه ولسوالي چې هغه خاص کونړ دی حکومتي عسکر په کې د ولسوالۍ له ودانۍ بهر په اطرافي سيمو هم تر يوه حده واکمني لري د نورو ټولو ولسواليو يوازې مراکز له دشمن سره دي. مجاهدين په ټولو کليو، اطرافو، پراخو درو او ولسي سيمو باندې بشپړ واک لري او د اسلامي نظام په چوکاټ کې ورباندې واکمني چلوي.

پوښتنه

که څه هم د امريکا ولسمشر بارک اوباما د ۲۰۱۴ ميلادي کال په پای کې په افغانستان کې د جگړې د پای اعلان وکړ، مگر عملا معلومه شوه چې دا يوه تيرايستونکي خبره وه او امريکايان عملا د افغانستان په اشغال کې دخپل پاته شول، که دا راته ووايست چې په کونړ ولايت کې آيا امريکايان يا نور خارجي عسکر عملا شتون لري او که نه ؟ او يا دا چې په جگړو کې شرکت کوي او کنه ؟

ځواب

په کونړ ولايت کې پخوا امريکايانو خورا پراخ حضور درلود او په ډيرو سيمو کې يې پاڅه بيسونه جوړ کړي و، خو وروسته د مجاهدينو ځپونکو بریدونو اشغالگر له دې ولايت څخه تېښتې ته اړ کړل، اوس چې زموږ څومره معلومات دي امريکايان په دايمي شکل په

ونيسي. که دا وواياست چې آيا په کونړ کې ددښمن دغه ستراتيژي کاميابه شوې او د محلي مليشو په توسط يې د مجاهدينو د پرمختگ مخه نيولې که څنگه؟

ځواب

د مؤسس د وفات اعلان او د اميرالمؤمنين په حيث د شهيد ملا اختر محمد منصور ټاکل کېدل و او ورپسې دتير شعبان په مياشت کې د ملا اختر محمد منصور شهادت او د اميرالمؤمنين په حيث شيخ هبت الله صاحب ټاکل کيدل و.

په کونړ کې دغه بهير څرنگه تير شو آيا مجاهدين متحد او امارت ته وفادار پاته شول او که د تفرق ښکار شول؟

ځواب

په کونړ کې هم د نور افغانستان په شان الله الحمد دغه دواړه مرحلې په خير سره تيرې شولې، مجاهدين ټول متحد او متفق پاته شول هيڅ کوم مخالفت ونه ليدل شو، د کونړ ولايت مجاهدين او په خاص ډول مشران يې الله تعالی له ستر داريت او بصيرت څخه برخمن کړي دي، دوی پوهيږي چې اسلامي امت او په اوس وخت کې جهادي ډلو ته ټول مشکلات له دې نه ورپېښ دي چې دوی د پيرو ورو خبرو او اختلاف الراي له امله په ډلو ويشل شوي دي، تفرق او ډلبازی ته يې مخه کېږي، چې په دې سره هر ځای د مجاهدينو قوت اوبه شوی دی، ځواک يې له منځه تللی او دښمن ته ناوسه شوي دي.

نو اوس الله الحمد مجاهدين ټول په دې پوهيږي چې د کفري يرغل په مقابل کې زموږ د اتحاد او پايښت راز لومړی د الله تعالی نصرت او دوهم يووالی او اتحاد دی، په تير شعبان کې چې شيخ هبت الله اخندزاده صاحب اميرالمؤمنين په حيث وټاکل شو، ټاکل شوې داسې وه چې د هرولايت مسؤل به د ولايت په نمايندگۍ له شيخ صاحب سره بيعت کوي، ځايي مجاهدينوپه ډير

امريکايانو او د هغوی مزدور رژيم رښتيا هم په کونړ کې د مليشو يا اربکيانو جوړولو لپاره ډير تلاش وکړ، د دوی هڅه دا وه چې د دغو ټوپکيانو په توسط به اطرافي سيمې تر خپل کنترول لاندې وساتي، اما الله الحمد د اولس د وينښتيا او بصيرت له امله دوی ددې پروگرام په بشپړ تعميل ونه توانيدل.

دوی په ځينو ولسواليو کې اربکيان جوړ کړل مگر اربکيان يې د پوليسو او اردو په شان د ولسواليو له مراکزو سره نږدې پاته شول او اولسي سيمې يې اشغال نکړای شوې، يوازې د دانگام په ولسوالۍ کې اربکيانو په څو کليو واک درلود او هلته يې پوستې جوړې کړې وې، چې تير کال مجاهدينو ورباندې بريالي عمليات ترسره کړل چې په نتيجه کې يې دغه کلي او پوستې ترې مکملې ونيول شوې، د دانگام داربکيانو مشر- قومندان خانجان هم په سړ کال کې له منځه لاړ دغه راز د کونړ په سطحه د اربکيانو عمومي قومندان چې په سره قومندان سره مشهور و د عمري عملياتو په لړ کې سړ کال د روژې په وروستيو کې د سرکانو په ولسوالۍ کې په يوه چاودنه کې ووژل شو. په ټوله کې ویلی شو چې اربکيان او د محلي حکومتي مليشې په کونړ کې د مجاهدينو په وړاندې کوم جدي خطر نه دی.

پوښتنه

په تير کال کې اسلامي امارت له څو مهمو ازموينېتي پړاوونو تير شو چې لومړی د اسلامي امارت

اخلاص او پرته له هېڅ اختلاف له ماسره نيابتا بيعت او ما له شيخ صاحب سره ددوی او ځان په استازيتوب بيعت وکړ. نو مطلب دا چې په کونړ کې که څه هم د مسلکونو په لحاظ د مختلفو مسلکونو سره تړلي مجاهدين اوسي، مگر ددوی ټول هدف او نصب العین يو دی، چې هغه د کفر په خلاف جهاد دی او دوی تر خپل منځ د وروڼو په شان دغه مبارزه پر مخ بيايي.

پوښتنه

د امريکا ولسمشر بارک اوباما څو مياشتې وړاندې اعلان کړه چې په افغانستان کې يې خپلو پوځيانو ته يو ځل بيا د پوځي عملياتو صلاحيت ورکړی دغه راز يې تازه په تازه اعلان کړی چې ۸۰۰ عسکر به يو ځل بيا افغانستان ته راوړي چې په چينوک او بلک هواک چورلکو به سمبال وي دوی به د طالبانو په خلاف جگړه کې برخه اخلي، ددې اعلان په اړه ستاسو غبرگون د يوه مجاهد په حيث څه دی؟

ځواب

لکه څنگه چې د اسلامي امارت لخوا په دې په اړه په رسمي بيان کې راغلي دغه اعلانونه او قدرت نمايشات د شکست خورلي دښمن تبليغاتي نيرنگونو دي، دښمن چې د جگړې په ډگر کې يې ماته خوړلې کوښښ کوي په دغسې اعلاناتو مجاهدين وويروي مگر دوی دې خبر وي چې مجاهدينو په تيرو پنځلس کلونو کې ثابته کړه چې د امريکا يا کوم بل طاغوت له زور او وسلو څخه نه ويريږي.

زما په فکر امريکايانو چې دوه کاله وړاندې په افغانستان کې د خپلو پوځي عملياتو پای اعلان کړ، هغه مهال هم دوی عملاً له جگړې لاس نه و اخيستی، بلکې يوازې يې د جگړې شکل بدل کړی و، دوی ته په مخامخ

پوښتنه

تاسو په نږدې ورځو کې د کونړ ولايت له بيلابيلو سيمو څخه ليدنه وکړه، مجاهدين او اولسي- خلک مو وليدل که دا راته وواياست چې په کونړ کې عام اولس له اسلامي امارت او جهاد سره څومره خواخوږي لري؟

ځواب

په کونړ کې چې په بيلابيلو ولسواليو وگرځيدم، لرې پرتو سيمو، درو او کليو ته لاړم دا راته معلومه شوه چې الله الحمد ددې سيمې خلک په ډير ټينگ عزم د اسلامي امارت او مجاهدين سره ولاړ دي، يوعمده توپير دادی چې په نورو سيمو کې چې ما ليدلي عام اولس يا خلک له مجاهدينو سره خواخوږي لري او همکاري هم ورسره کوي، مگر همکاري يې تر ډيره د خوراک، اکمالاتو، پناه ورکولو او تر ډيره حده مالي او لوژيستيکي همکاري وي.

مگر په کونړ کې چې ما وليدل اکثره عام خلک عملي مجاهدين ول، دوی هر چا په کور کې د جهاد لپاره آماده وسله درلوده، کله به چې د عملياتو غږ شو، يا به دښمن د تعرض اواز راغله، نو د عام اولس ځوانان به ټول له خپلو وسلو سره راوتل او جهادي وظيفه يې ترسره کوله. موږ يو ځل په نارۍ ولسوالۍ د

جگړو کې ډیر تلفات اوښتل نو یې د ځمکنیو عملیاتو ډیر اختیار داخلي گوداگيانو ته وسپاره او خپله یې د ځانگړو عملیاتو، چاپو او ډرون بریدونو غونډې عملیات پیل کړل. اوس چې امریکایان یو ځل بیا غواړي په مخامخ جگړو کې برخه واخلي د مجاهدینو په روحیه یې ځکه ښه اغیز کړی دی، چې امریکایي پوځ د فساد اصلي جرړه ده او په دې ډول مجاهدین امکان پیدا کوي چې د فساد په اصلي جرړه گوزار وکړي او تلفات ورته ورسوي.

اوباما چې وایي ۸۰۰ پوځیان یې رالېږلي، باید په دې پوه شي چې یو وخت په افغانستان کې د امریکا او نورو غربي طاغوتیانو ۱۲۹ زره مجهز پوځونه میشت او په جگړو بوخت ول، هغوی چې په دې وطن کې بریا ونه مونده نو دغه ۸۰۰ پوځیان به کومه بریا ترلاسه کړي.

د یوه مجاهد په صفت باید ووايم چې په کونړ او درست افغانستان کې مجاهدین د کفارو هر نوع مقابله ته بشپړ تیاری لري، مجاهدین ځکه له جهاده څخه ستړي نه دي چې جهاد یو تر ټولو لوړ عبادت بولي او د مرگ ترساعته ورباندې ځان مکلف بولي نو ځکه ورته پوره امادگي لري.

پوښتنه

په پای کې که څه پیغام لرئ لطف وکړئ راسره

شریک یې کړئ!

ځواب

پیغام مې مجاهدینو ته راجع دی او هغه دا چې د اسلامي تاریخ له عبرتناکو واقعو او په دې نږدې کلونو

کې د جهادي جریاناتو له سرگذشت څخه عبرت واخلي او د خپلې لارې په ټاکلو کې ورته استفاده وکړي. موږ ولیدل چې ډیر لوی لوی خوځښتونه چې کله د معمولي خبرو په سر د ذوقي اختلافاتو ښکار شول، الله تعالی له خپل نصرت څخه هم محروم کړل، او بیا له سخت بد حالت سره مخامخ او په لویو فتنو کې واقع شول. دې ته په پام سره باید موږ د الله تعالی دې پیغام ته چې وایي: و لا تنازعوا فتفشلوا . . . په ډیر دقت سره توجه وکړو او عمل ورباندې وکړو. که موږ غواړو چې مبارزه مو بريالۍ شي، که غواړو چې د دې اوږده انقلاب د شهیدانو، مجروحینو، معلولینو، بندیانو او مهاجرینو ارمانونه پوره کړو باید چې خپل اتحاد وساتو، او اسلامي امارت چې اوس په ټوله نړۍ کې د جهادي حرکاتو په منځ کې د استقامت، ثبات، درایت، اتحاد او جهادي بصیرت سمبول بلل کیږي دا امارت باید د الله تعالی یو لوی نعمت وبولو، قدر او احترام یې وکړو، اطاعت یې وکړو. او که خدای مکره ددې نعمت ناشکري مو وکړه یا مو په ټیټه ورته وکتل ضرور به د الله تعالی له سخت عذاب او امتحان سره مخامخ کیږو. نو مجاهدینو ته مې همدا پیغام دی چې خپل اتحاد ټینگ وساتئ، د مشرانو اطاعت کوئ او له مخالفت او انحراف څخه ډډه وکړئ!

هغه چې د جاهليت غرور يې مات کړ

ليکوال: باهر حقپال

داسي توري او اصطلاح به زموږ مخي ته راشي چې نورو ژبو کې يې معادل توري نه مومو.

د بيلگي په ډول يوازي هغه اصطلاح چې د جاهليت پر مهال به عربو د ښکار متعلق کارولي، معادل يې نشو ښودلي، مثلاً:

کوم ښکار به چې له ښي اړخه راغی هغه ته به يې "سانح" توری کاره و.

کوم ښکار به چې چپ اړخ څخه راغی هغه ته به يې "بارح" توری کاره و.

کوم ښکار به چې مخامخ راغی هغه ته به يې "قعيد" کاره و.

کوم ځای کې به چې ښکاري کمين نيولی وو هغه ته به يې "قره" او ښکاري به چې له ښکار کولو ناتوانه راستون شو هغه ته به يې "اخفاق" توری کاره و.

هوکې! هغه چې نه يوازي د جاهليت عربي غرور يې مات کړ، بلکې د نړۍ ټول خوږژبي ژبور يې مات او غرور يې ورته له خاورو سره خاورې کړ، ستر کتاب د اسلام د ستر پيغمبر ستره او تل نرتله معجزه "قران شريف" يادوم.

هغه څوک يې مات کړل، څوک چې له فصاحت او خوږژبۍ سره سره له ټولو زيات دې ته ليواله وو، چې څه رنگه د قران خپره شوې رڼا تپته او خپله ناتوانۍ

د جاهليت په پېر کې، د زيات فصاحت او خوږژبۍ له امله، داسي شخص چې د شاعرۍ ذوق او مينه ونه لري، يا خو بيخي نه و، او ياهم ډېر کم وو، د دوی نارينه او ښځينه، زوړ او وور يې هرو-مرو څه ناڅه د شاعرۍ د ښاپيريو په دام کې ښکيل وو، ته وا: له پيدايښت سره يې شاعري او خوږژبي تړلي وه، د دوی شاعري د عصري شاعري په پرتله ډېره ناشنا وه، عصري شاعري ته ورته اکتسابي او جبري نه وه بلکې عربي شاعري عموماً في البدیهه وه، ښه تر ښه شعر ويلو/ليکلو کې يې آند واند، فکر، غور او د مضمون پلټنې ته اړتيا نه پيښې ده، خپل فصاحت او قادرالکلامۍ دومره غرور او کبر وربښلي وو، چې له عربي نړۍ پرته يې د نورې نړۍ ژبې (عجم) گونگ (بللې).

پر دې سربېره فصاحت او ژبوري دومره په سر اخيستي و، چې مخکښانو عربو به خپل نوپيدا ماشومان د دايه او روزنې له پاره صحرايې تې ورکونکو مېرمنو ته په اجرت ورکول، تر څو د صحرا اب وهوا يې ماشوم ځواکمن او غښتلی لوی کړي، او ژبه يې فصيحې او روانه وگرځي؛ ځکه چې د صحريانو ژبه د ښاريانو په پرتله روانه، سوچه او خوږه وي.

ريښتيا هم که ځيني عربي اصطلاح و پلټل شي، او عربي لغت ته ځير شو ډېر توري به داسي په لس راشي چې نوري ژبې يې په اړه گونگې پاتي سوي، ډېر

پټه کړې، سره له دومره بې دریغه فصاحته هم که د دوی تر توان پوره وای، نو د سترگو د رپ تر کچې به هم نه وای تم شوي، د دې پر ځای چې سالمه معارضه او محکم دلیل وړاندي کړي، خپله ناتوانۍ پر خپل عناد او خندونکیو ماشومانو خبرو پټوي،

کله وايې: سحر دی. کله وايې شعر دی. کله وايې پخواني نقلونه دي. که سحر وای! نو سحر خو لنډ مهاله کارنده وي، او بیا د وخت په تېردو خامخا د فنائیت تل ته غورځي/ له منځه ځي او قران دا دی له څه باندې څوارلس پېړۍ داسې ځلېږي چې ځلا یې ورځ تر بلې لا زیاتېږي او تورتمونه رڼوي.

که شعر او یا پخواني مروج نقلونه وايې! نو د شعر او درواغجنو ناولونو کې څو عربو له هرچا وړي بیا ولې له تحدیدونو او ننگونو سره یې و نشو کړای، چې قران ته ورته خبرې جوړې کړي.

تحدیدونه/ننگونې...

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعْهُ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ.

[سورت القصص: ۴۹]

[اې پېغمبره (ص)! دوی ته ووايه: "نو تاسي د الله له لوري داسي کوم کتاب راوړئ چې له دغو دواړو څخه زيات هدايت بښونکی وي، که تاسي رښتيني ياست، زه به د هماغه پيروي وکړم".

بيا يې ننگونه ورته اسانه کړه، چې ټول قران نشي راوړلای نو لس سورتونه قران ته ورته څو جوړ کړي، الله جل جلاله وايې:

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِّثْلِهِ
مُفْتَرِيَاتٍ وَّادْعُوا مَنِ اسْتَعْظَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ.

[سورت هود: ۱۱۳]

ايا دوی وايي چې پېغمبر دا کتاب له ځانه په درواغو جوړ کړی دی؟- ورته ووايه: "ښه که داسي ده، نو دده په څېر لس سورتونه په درواغو جوړ کړي راوړئ او له الله څخه پرته نور چې هر څوک (ستاسي معبودان) دي، هغوی که د مرستي لپاره رابللی شي نو راويې بلئ که تاسي (د دوی په معبود گڼلو کښي) رښتيني ياست.

بيا يې نور هم سخت ونگول، چې له هرچا مرسته غوښتی شي و يې غواړئ او قران ته ورته يو سورت جوړ کړئ.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ قُلْ فَأْتُوا بِسُوْرَةٍ مِّثْلِهِ وَاَدْعُوا
مَنِ اسْتَعْظَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ.

[سورة يونس : ۳۸]

بلکي، ايا دوی وايي چې پېغمبر دا په خپله د ځانه جوړ کړيدی؟ - ورته ووايه: "که تاسي په خپل دغه تور لگولو کښي رښتيني ياست، نو دده په څېر يو سورت تصنيف کړی راوړئ؛ او له يوه خدايه پرته چې نور هر څوک راغوښتلای شي، د مرستي لپاره يې راوغواړئ!"

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُوْرَةٍ
مِّنْ مِّثْلِهِ وَاَدْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

[سورة البقرة : ۲۳]

او که تاسي د هغه کتاب (قرآن) په هکله شکمن ياست چې موږ خپل بنده ته نازل کړی دی، نو د هغه غوندي يوازي يو سورت راوړئ، او له الله پرته خپل (ټول) مرستيالان هم راوبلئ، که تاسي رښتيني ياست.

کله چې سره له دومره قوته پر کلام جوړوڼي برلاسي نه شو او ناتوانه شول، الله جل جلاله يې ناتواني او د قران اعجاز ورته په ډاگه کوي..

قُلْ لَّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا.

[سُورَةُ بَنِي إِسْرَءِيلَ/الْإِسْرَاءُ: ٨٨]

ورته ووايه: "که انسانان او پيريان ټول لاسونه يو کړي چي د دغه قرآن غوندي د کوم شي د راوړلو هڅه وکړي، نو را به يې نه شي وړلای، که ټول يو له بل سره مرسته هم وکړي".

پر خپلې ناتوانۍ او د قران شريف په ځواکمنۍ د ماتې خوړليو مخالفينو اعتراف.

کله چې ټول فصيح او اورژبي عرب اديبان و ننگول شول، تر څو را مخي ته شي، د قران مجيد يو سورت يا لږ تر لږه د لسو اياتونو په څېر کلام خلکو ته واوروي،

او دا ننگول/ ننگونه به تر قيامته باقي وي، د رسول الله صلى الله عليه وسلم په زمانه کې هم يو شمير عربو شاعرانو هڅې وکړې چې قران ته ورته خبرې جوړې کړې خو هيچا ونشو کولای، حتی چې کوم شعرونه به د نامتو شاعرانو پر خانه کعبه را ځړول شوي و، چې اوس هم په کتابي بڼه شتون لري او په سبع المعلقة شهرت لري، هغه يې لري کړل، بيا په تېره لوی دښمن وليد بن مغيره چې استهزاء به يې ويل: د تعجب وړ خبره خو دا ده چې زه (وليد) او زما انډيوال ابو مسعود ثقفي سره له دې چې زه د قريشو سردار او مشري يې پر غاړه لرم او ثقفي د ثقيف قبيلې مشري لري؛ بيا هم موږ دواړه پريښوول کيږو او وحې پر محمد نازلېږي؟!

يو وخت همدا وليد اعتراف کوي... خپلو خپلوانو ته وايي: څه چې تاسو د رسول الله صلى الله عليه وسلم په حق کې وايئ، ټول له پلوه درواغ دي، هغه نه کاهن دی، نه مجنون، نه شاعر دی نه ساحر، قسم په خدای د محمد په کلام (قران) کې عجب خوند او ذوق

دی، ناشنا ښکلا او روښنايې لري، د ده د خبرو جر بې حده زيات تازه دی او ښاخونه يې ميوه دار دي.

د عتبه بن شيبه اعتراف.. کله چې د رسول الله تره حمزه رضي الله عنه ايمان راوړ او ورځ په ورځ د مسلمانانو شميره زياتيدله، د قريشو مشرانو مشوره وکړه او له رسول الله ص سره د خبرو لپاره يې عتبه وټاکي، تر څو صلح وکړي.

عتبه رسول الله صلى الله عليه وسلم ته راغی او په تقرير يې پيل وکړ، وايي: ستا په حسب ونسب کې د شرافت او قدردانۍ هيڅ شک نشته؛ خو له بده مرغه، تا زموږ تر منځ واټن پيدا کړ، زموږ د بتونو سپکه دې وکړه، پلرونه او نيکونه دې راته احمقان معرفي کړل، زه چې اوس راغلی يم څه درته ويل غواړم!

رسول الله صلى الله عليه وسلم و ويل: وايه! زه يې اورم.

عتبه و ويل: زما وراره! له دې خبرو دې هدف څه دی؟

که دې شتمني هدف وي، نو موږ ټول به دومره شتمني درته راغونډه کړو چې لوی نه لوی شتمن به دې هم سيال پاتي نشي؟ او که دې واده هدف وي، نو چې کومې مېرمنې او څومره مېرمنو سره غواړي، موږ يې درته ودوو؟

او که مشري يا درانوی مو هدف وي، موږ دې خپل مشر ټاکو؟ او که ناروغ ياست، درملنه دې کوو؟

رسول الله صلى الله عليه وسلم و ويل: ابو الوليد! (د عتبه کنيه ده) خبرې دې پوره شوي؟ عتبه ويل: هو. رسول الله و فرمايل: نه مو شتمنۍ غواړم، نه مو حکومت او سرداري... لنډه دا: هيڅ مو نه غواړم، زه د الله رسول يم، پر ما يې قران نازل کړی، او تاسو خوا ته يې پېغمبر لېږلی يم، او بيا يې د حم السجدة لومړي ۱۳ اياتونه تلاوت کړل، کله چې رسول الله صلى الله عليه

وسلم تلاوت ختم کړ، و یې ویل: د څه دې چې اوریدل غوښتل وا دې اوریدل، اوس ورځه نور ستا خوښه.

عتبه چې خپلو ملگرو ته ورتلی، عتبه هغه عتبه نه و، ابو جهل چې عتبه ولید و یې ویل: عتبه هغه عتبه نه دی، عتبه بې دینه!! (شوی).

عتبه ملگرو ته وایې: ما د هغه کلام واوریده، قسم په خدای هغسی کلام مې هیس وخت له بل چا نه دی اوریدلی!!

نه خو هغه شعر دی، نه سحر او نه هم کهانت، هغه یو بل ډول شی دی!!

زما قومه! که مې خبره منئ نو محمد خپل کار ته پرېږدئ! په الله قسم کوم کلام مې چې تري واوریده په لنډ وخت کې به جلا ستروالی ولري...

پر زړونو یې اغېزمنتیا او اثر

طفیل بن عمرو دوسي رضي الله عنه له اسلام راوړلو وړاندې هم ستر شاعر، ځیرک، هوښیار، میلمه پال او شریف النسب و، له قریشو سره یې تړون درلود، هغه مهال چې رسول الله پر تبلیغ بوخت و، مکي ته راغی، د قریشو څه کسان ورته غونډ شول او د رسول الله په هکله ورته وایې: په موږ کې یو کس پیدا شوی، ټول قوم کې یې تفرقه زیږولې، خبرې یې سحر او جادو ته ورته دي، دپلار او زوی تر منځ، د ورور او ورور، د میره او میرمن تر منځ بیلتون راولي، گوره! ځان تري ساته! موږ وېره لرو هسي نه ستا او د قوم تر منځ دې شخړې را پورته شي.

طفیل رضي الله عنه وایې: قریشو دومره و ډار کړم چې غوږونو کې مې ټوټې کیښودې تر څو د رسول الله له کلام اوریدو بچ پاتې شم؛ خو دا چې انسان په خپل فطرت کې، حقیقت پسي لالهانده او پلټونکی مخلوق دی، تل هڅه کوي چې حقیقت را برسیره او واقعیتونه درک کړي او په دې ډول د پایښتي بریا او تلپاتي

خوښۍ پر لور پرمختگ وکړي، په تېره بیا دا ډول انسان چې تل یې فکر تر پرمختگ او بریا پوري نښتی وي، ورته اړینه ده چې د داسي کلام چې مخالفین یې له اوریدلو وېره لري، باید واوریدل شي او ژور غور پکې وشي، طفیل رضي الله عنه هم ځنډ و نکړ، له ځان سره یې ویل: زه خو هوښیار سړی یم، لوی شاعر او د هیڅ خبرې ښه والی او بدوالی را څخه پټ نه دی، زه به دا کلام ضرور اورم که باوري او خوږ کلام و، منم یې، او کنه نه یې منم.

طفیل وایې: حرم ته ولاړم، رسول الله صلی الله علیه وسلم په عبادت بوخت و، له فارغیدو وروسته روان شو، زه هم ورپسي شوم، له کیناستو سره سم مې کړه: ستا قوم ستا په اړه داسي او هغسي خبرې کوي، حتی زه یې دې ته اړ کړم چې خپل غوږونه دپ کړم تر څو ستا کلام وانورم، تاسو خو ماته د خپل دین په اړه معلومات راکړئ او لږ راته پر تاسو نازل شوی کلام واوروئ! رسول الله ص ورته اسلام وړاندې کړ او سورت اخلاص او معوذتین یې ورته واورول. طفیل له اوریدو سره سم کړل: قسم په خدای له قران مجید مې ښکلی کلام او له اسلام څخه زیات معتدل دین، مې نه دی لیدلی او هماغه مهال مسلمان شو.

همدا ډول ابن الدغنه چې ابوبکر الصديق رضي الله عنه له پاره له مشرکینو پناه وغوښته هغوی پنا ورکړه خو تړون یې وکړ چې ابوبکر به په لوړ غږ تلاوت نه کوي، او په خپله به مشرکینو اعتراف کاو چې: به لوړغږ د قران تلاوت موږ ته تاوان رسوي، پر دې سربیره موږ پر خپلو مېرمنو او ماشومانو وېرېږو چې د قران په اوریدل به مسلمانانې شي.

همدا ډول د عمر بن الخطاب رضي الله عنه د اسلام راوړلو حقيقي سبب که هغه د رسول الله صلی الله علیه وسلم دعا ده، خو ظاهري سبب یې قران ده. او..... هغه چې یوه جمله یې کولی شي ژوند بدل کړي...

د لسم کال د بعثت د شوال اخري لسيزه کې چې کله رسول الله صلى الله عليه وسلم له طایف څخه پرهاړزلی او له ډول-ډول کړاوونو گاللو وروسته بېرته ناهیلی راستون شو، پر لاره د عتبه او شیبه د بڼ د ونې سیوري ته تم او دم اخیستو له پاره کښیناست، مبارک لاسونه

بې لپه کړل، اشرف المخلوقات، ستر خالق ته په زاریو و، ویل یې: اللهم اليك أشكوا ضعف قوتي وقلة حيلتي و... که له یوې خوا مستجاب الدعوات دی له بلې خوا مظلوم، مسافر او فرديسی دی.

الله جل جلاله یې دعا قبوله کړه، له ټولو سرسخت دښمن عتبه او شیبه خپل غلام (عداس) را غواړي، په کاسه کې د انگورو اوښکالي ور کوي او ورته وایي: دا هغه له ونې لاندې ناست سړي ته ور وړه! او ورته وا: هرو-مرو څه ناڅه تري وخوره.

عداس هم د بادار د حکم پرځای کولو په پار انگور راوړل او رسول الله صلى الله عليه وسلم ته یې مخي ته کړل.

رسول الله صلى الله عليه وسلم بسم الله الرحمن الرحيم ویلو وروسته په خوراک پیل وکړ.

عداس د جملې (بسم الله) ښکلا هېښ کړ، اوریدو سره سم یې لوړه وکړه او ویې ویل: په الله قسم دا ډول ښکلی او زړه راښکونکی کلام مې دلته له هیچا نه دی اوریدلی؟!

رسول الله صلى الله عليه وسلم وپوښتل: ته د کوم ځای اوسیدونکی یې؟ او دین دې څه دی؟

عداس: زه د موصل د نینوی سیمې اوسیدونکی او دین مې نصرانیت دی.

رسول الله صلى الله عليه وسلم و ویل: دهغې نینوی یاست، چرته چې د الله جل جلاله نیک بنده یونس بن متی علیه السلام اوسیدلی؟

عداس و ویل: تاسو د یونس په اړه څه علم لرئ؟ رسول الله صلى الله عليه وسلم و ویل: هغه نبي وو، زه هم نبي یم.

عداس د رسول الله تندي مبارک لاسونه او پښې ښکل کړل او کړه یې: أشهد أنك عبدالله ورسوله. [ابن سیدالناس عیون الاثر: ټوک ۱ / مخ ۱۳۴] [سیرت ابن هشام: ۱/۱۴۶]

پورته واقعه کې د عداس د اسلام راوړلو لامل د قران د یوې جملې (بسم الله) اوریدل و، چې د عداس ژوند یې له کفر څخه اسلام ته بدل کړ، وروستی خبرو یې تر منځ تعارف راوستی او بس.

پای: قران شریف داسې کتاب دی چې جلا ډول کلام او ځانگړی خوند او ذوق لري، تر دې چې ټول عرب یې فصاحت، بلاغت او ځانگړي ځواک ته مات او پر خپلې ناتوانۍ معترف شول، او دا دی څوارلس پیړۍ تېرې شوې خو څوک ونه توانیدله چې مقابل یې وکړای شي.

و ما علينا الا البلاغ

گلوریت بنے پانے

سپین کتار دطالبانو

رضوان الله (فیضانے)

مالیہ دلی دی گوزار د طالبانو
بورن وونکی دی هر وار د طالبانو

د الله د دین دینمن مرداروی تل
الجهاد دی پاک شعار د طالبانو

د زره مینه پرې ماتېږي چې روان وي
بنکلی بنکاري سپین کتار د طالبانو

په کفارو باندې تندر د اسمان دی
شرنگېدونکی ذوالفقار د طالبانو

رب دې تل لري اباد په مخ د ځمکې
هر یو کلی هر دیار د طالبانو

چې عظمت ته یې سلام ملایکان کړي
معزز دی سپین دستار د طالبانو

تور توپک چانته پیکا او شریدونه
عجیبه دی دا سنینگار د طالبانو

(فیضاني) په مینه مینه باندې لیکه
غزلونه او اشعار د طالبانو

دار فلسفه

عرفاني

نږدې شوې مو ساحل ته ده بهرې
ډېر دی شکر چې وړی مو شوه شېرې

موږ د پاکې تاندې مینې عاشقان یو
مست جنون موماتې کړې دي کړې

فلسفه د دار مو مخکې لا ویلې
ځکه نن ورځو خوشحال هسکه غړې

د رقیب پرتندي داغ زما د خنجر دی
لا روغ ندی تېرې شوي پرې پېرې

که جهان ټول پاروگر او بناماران شي
د موسی امساته دي یوه مړی

عقیده د وحدانیت مونږه خپره کړه
په خبرو مو کړه پوه ګونګه نړی

پر هواره مو ولاړ دي چنارونه
جک جک غرونه مو لري غټې څیرې

قره قول، پکول سم زېب ورسره نه کا!
(عرفاني) سره کړي خوند شخه پکړی

ازادي او خپلواکي

ملنگ

نن عجيبه غوندي يوفکر راغلو
دې ازادی پوري نن ذکر راغلو
مونږ اوریدل به له پلرونو څخه
نقل یې کړله تیر وختونو څخه
کابل کې شیخ دی او سیاف نوم یې
هغه به ویل چې مجاهدیمه زه
نن د یهودو سره خوا کې ناست دی
دا خپل ضمیر هم ورته بدنه وایي
ورسره مل دي ورته لاره ښيي
زما د مرګ ورته جواز ورکوي
اوس خو ملت ورځیني ښه خبر دي
چې د افغان خاوره ناموس خرڅوي
په خپلواکیو راته لوبې کوي
د روغ به نه وي، دې انځور ته څیر شئ
ورته قسم ورکړئ مفتي صاحب ته
قبلې ته مخ کړه حقیقت ووايه
چې هغه تا کومه دعوه کوله
هاد اسلام او د جهاد په نامه؟
له عربانو دې چنده کوله؟
د حریت او ازادی په شعار
ته د لکونو افغانی زلمیانو
هغه تنکیو شهیدانو ته چې
د ستا په خوله یې کړل ځانوه قربان
نن دې هغه مخې ته نه ودریږي
ته د هماغو قاتلانو ظالمانو سره
په یوه تږباندي شراب شړپوي
ستا دي قسم وي خپل ضمیر هم درته
کله څه ستغې سپورې نه دي ویلي
ملنگ کا کا درباندي پوه یمه اوس
چي ته بهې ننگه بي غیرت وختې
تاسو تکره شئ ازادي ولمانځئ

لاخو شته سرونه

هاشمي

۲۷-۰۶-۲۰۱۶

تانه به یې ځار کړو لا د ځار سرونه پاته دي
خدايه! ستا په لار کې ستا د لار سرونه پاته دي
ټول منصور منصور یو په ښکاره درته بدل ښکارو
مه نړیږه داره لا د دار سرونه پاته دي
کفره! ته به ستړی شې خو موږ به په خدا درځو
دلته د هدف د انتظار سرونه پاته دي
تاو کړه د فولادو کلاګانې تر ځان تاوي کړه
ډیر د موټرېم د سخت کوزار سرونه پاته دي
موږ د استشهاد بلبان، موږ به څو کلونو ته
زاغه! تاته تل د وچ چنار سرونه پاته دي
اې د ازادی ناوې! بد رنگه چیرته مه اوسه
ستا د غاړې هار ته د سینګار سرونه پاته دي
موږ د سپین بیرغ لپاره څو تر سپین بیرغ لاندې
کله به مو بیل کړي، شته د کار سرونه پاته دي
اې قربانی! تاته مو ساتلي ډیر سرونه دي
یو د (هاشمي) او نور بیسار سرونه پاته دي

۴۱

سم کال، دویمه، پرلپسې ۵۸مه گڼه، ذي القعدة ۱۴۳۷هـ، اگست ۲۰۱۶م

شهامت
Shahamat

ایا افغانستان کې

امريکا پرمختللي دفاعي سيستم دکومو اهدافو لپاره نصبوي؟

نړيواله سطحه په سياسي اقتصادي او پوځي ډگر کې د امريکا سره سيالان او حریفان ګڼل کېږي لکه چين او روسیه ترخپل رعب او تاثیر لاندې راوړي او ورته دا اجازه ورنکړي چې هغوی په نړيوال ډگر کې د امريکا د استعماري موخو ننګولو ته بډې ووهي!

اوبل ددې استقامت نه هڅه کوي څو د هغو ايشايي هېوادودننه د ستونزو او ګوډوډيو اور ته لمن ووهي کوم چې تردي مهاله د نسبي امنيت او آرامۍ نه برخمن دي او هغه هېوادونه چې امريکا تورنوي او ورباندې نیوکې کوي لکه ايران او... ترخپل استخبارتي څار او پوښښ لاندې ونيسي!

نو له شک پرته د امريکا دغه اراده د ټولې منطقې لپاره ګواښونه رامنځته کوي او ورته جدي ستونزې پيدا کوي، اونه به ددې سستم نصبول افغانستان لپاره د خوښۍ ارمغان ثابت شي، امريکا به ددې فرصت نه په ناوړه ګټه په سيمه کې خپلې استعماري پریکړې او ارادې تحمیلوي اودسيمې ولسونه به دخپلو نامشروع غوښتونملوته اړباسي

اراده نلري، هغه خبرې او ژمنې چې دڅو کلو راهيسي امريکايې چارواکو په ميډيا کې گردانولې دروغ وې. دهغوی په نظر امريکا له لومړي سره دافغانستان دازمي تماميت دایمي اشغال ته غله وه او دهمدې موخې لپاره يې ديوولسم ستمبر په پلمه ناروا يرغل وکړ.

هغه غرض چې امريکا دخپل يرغل دليل په توګه وړاندې کاوه، دادی شپاړس کاله جګړې وروسته يې هم يادوي او هره ورځ په همدې يرغلګر عسکريې دمسلمانو ويني دابو پشان تويوي!

هو! امريکا چې افغانستان کې کوم پرمختللی دفاعي سستم نصبول غواړي، هغه ته افغانستان دخپلې دفاع لپاره ضرورت نلري دا فقط امريکا په منطقه اوسيمه کې دخپلو شومو استعماري اهدافو خوندي کولو په غرض فعالوي...

امريکا غواړي دافغانستان له مهم جغرافيوې استقامت نه په ناوړه ګټه اخستلو دټولو ايشايي هېوادو مهارکولو کار تري واخلي! د ايشايي هېوادو امن او ثبات وتروړي، په خاصه توګه هغه هېوادونه چې په

دخبري راپورونو په اساس د هغه وروسته چې د امريکا ولسمشر- اوباما په افغانستان کې دخپلو ميشت عسکرو په شمير او لوجيستيکي اکمال کې دزياتوالي پریکړه وکړه، امريکا يې پوځي چارواکو ددي سره هم مهال په افغانستان کې د پرمختللی دفاعي سستم د نصبولو هوډ هم څرګند کړ!!

درسنيو له قوله: امريکا په پام کې لري دا پرمختللی دفاعی سيستم دپروان ولايت د با ګرام هوايي ډګر جنوب ته کوه صافي ولسوالۍ په مربوطاتو کې جوړ اوعيار کړي

ياده ولسوالې د پلازمينې کابل په ګډون با ګرام هوڼي ډګرته څېرمه په لنډ واټن کې واقع مهمه ستراتيژيکه نقطه ده...

!! دخبري منابعو په وينا: امريکايانو سرله اوس له يادې سيمې څخه دماينونو پاکولو لپاره د يو افغاني شرکت سره د ۵۰ ميليونه ډالرو په بيه يوټرون هم لاسليک کړی دی.

دافغانستان او سيمې دسياسي کتونکو په گمان امريکا يان په افغانستان کې دخپلو ځواکونو داوسولو طويل المدت عزائم او پلان لري، هغوی په لنډه موده کې دوتلو

د اسلام اولويديځ کلتوري جنگ!

■ شېخ الحديث مولانا زاهد الميراشدي
■ ژ: سجاد

* اسلامي شريعت د غربي تهذيب سره سمون نه لري.
* هغه مسلمانان چې په شريعت عمل کوي
مونږ (امريکايان) يې نشو زغملی.

* هغه روڼ آندې چې مغرب يې يادوي، مطلب يې
د شريعت له حکمونو او قوانينو نه لاس په سر کيدل دي او
ددې څخه په کمه بيه غرب هيڅکله راضي ندی.

زمونږ د ختيځو هېواد ځيني پوهان او د نظر خاندان لا
تراوسه ددې خبرې منلو ته تيار ندي چې: دلويديځ او
مسلمانانو ترمنځ اوسنی کشمکش کلتوري او ثقافتي دی!
هغوی په اند: روان کشمکش کلتوري او ثقافتي ندی بلکې
د اقتصادي گټو وټو جنگ دی، د پرمختلليو ولسونو اود
بیرته پاتې هېوادو ترمنځ کشمکش دی، چې پکې اسلامي
هېوادونه او ولسونه د نه پرمختګ له امله مغلوب دي او په
کلتوري ارتقاء کې دلويديځ سره د نه ملګرتيا کولو له امله
بیرته پاتې دي.

خو نیوټ کټګرچ دا خبره په څرګندو اوسپنیو ټکیو
کې کوي چې: روان جنگ کلتوري دی؛ چې یو لور لويديځ
دی کوم چې د ساینسي-پرمختیاوو، عسکري پیاوړتیا
اقتصادي برتری او په میډیا دواک لرلو په وجه دنړۍ ګڼ
هېوادونه او ټولنې ترخپل سیوري لاندې کینولي او بل لور
اسلامي هېوادونه دي کوم چې پخپل ټول توان دخپلې بقا
لپاره په جګړه بوخت دي اودا خبره تجربو بنودلې او لکه
دلر پشان روښانه ده چې هر هغه ثقافت او کلتور د بشري

په دا وروستیو کې دامریکايي کانګرس یوې پخوانۍ
ویاندې (نیوټ کټګرچ) ویلي: هغه مسلمانان چې په
شريعت باور لري له امریکا نه دي هغوی وشرل شي.

دهغې ددې څرګندونو دمخه دامریکا د ولسمشرۍ
لپاره کانديد (ډونلډ ټرمپ) هم امریکا ته د مسلمانانو په
ورتلو د بندیز لګولو رایه وړاندې کړې وه...

د کانګرس پخوانۍ ویاندې (نیوټ کټګرچ) د مرکې
څو نور بارز ټکي دادي: غربي تهذيب د جګړې په حالت
کې قرار لري! شريعت د مغربي تهذيب سره سمون نه لري!
هغه روڼ آندې مسلمانان چې د شريعت په قوانينو باور
ونلري، مونږه په خوشالۍ هغوی قبلوو! نوموړې دامریکا
دمتحدې ایالاتو حکومت ته نظر ورکړی چې په امریکا
کې د جوماتو نو څارنه دې پیل او دهغو ویب پاڼو چې
سخت دریځي ستایي چلونکي دي زندانونه ولېږدوي!

دامریکايي کانګرس د پخوانۍ ویاندې یادي
څرګندونې یواځې نن مونږ دلويديځ دکومې مشرې دخولې
نه اورو بلکې د دینه وړاندې مو هم له ګڼو امریکايي او
اروپايي مشرانو له خولو دغه ډول څرګندونې اوریدلي
البتہ د نیوټ کټګرچ دخبرو ځانګړتیاوې دادي چې د
ډیپلوماسۍ د لحاظولو پرته یې هر څه نیغ او په ښکاره ویلي
لکه:

* غربي تمدن او تهذيب په جنگي حالت کې قرار
لري

ټولنې د قیادت کولو وړتیا لري، کوم چې له ستونزمنو حالاتو سره د ډغر وهلو حوصله ولري او د بشري ټولنې د مشکلاتو او قضایاوو د حلولو صلاحیت ولري، دا څه زموږ د عوه نده بلکې د فطرت د اصولو او د تاریخي تعاملاتو غوښتنه ده.

هو! د کانګرس د پخوانۍ ویاندې دا خبره د پام وړده چې شریعت او مغربیت سره سمون نه خوري! دا داسلامي نړۍ د هغو پوهانو لپاره د فکر او غور وړده څوک چې د تیرو دوه پېړیو راهیسې په دې هڅو او کوښښ کې لگيادي څو اسلام د غربي کلتور سره هم آهنگ وگرځوي! او کوښښ کوي چې داسلامي احکامو او قوانینو لپاره داسې تعبیرات ولټوي کوم چې د غربي قوانینو او حکمونو سره ورته والی ولري خو دغه ښاغلي دومره پوهه نلري چې وفمفوي داسلامي قوانینو او تمدن اساس په وحی دی او په اسماني لارښوونو ایمان او باور دی او د غربي کلتور او تهذیب اساس له اسماني لارښوونو څخه انکار او د هغو نفی ده! الله تعالی ارشاد دی: "کتاب انزلناه الیک لتخرج الناس من الظلمات الی النور" د اکتاب مونږ په تاباندې ددې لپاره نازل کړی دی چې ته خلک له تیارو څخه وباسي دریا او نور لور ته یې راوړي. یعنې اسماني لارښوونو ته رجوع اسلام روڼ اندې بولي، او دلویدیځ په اند: داسلامي قوانینو او احکامو څخه انحراف او لاس په سر کیدل روڼ آندې ده؛ مطلب دادی هر هغه څېز ته چې اسلام روڼ آندې وایي. دلویدیځ په نظر هغه جهل او ظلمات دي. او کوم څه ته چې لویدیځ روڼ اندې وایي هغه اسلام په جهل او تاریکې تعبیروي، له دې وجې ددې دواړو ترمنځ د مطابقت او یو والې لپاره د لارو لټول او و کوښښونه خام خیالي او یو لاهاصل کاردی. هم د ټپه په کتو پخپله لویدیځ داسلامي شریعت دیوې برخې منلو ته هم

تیار ندی داڅو لا پریږده چې په اسلامي هېوادو کې یې نفاذ ورته له زغم بیرون دی چې تردیره یې په دې برخه کې رویه د ضد او تعصب څخه ډکه ده چې وخت په وخت د ډولنډ ترمپ او نیوت کټګرچ په څېر مشرانو له خولو بیرون ته سرایت کوي.

اوس ددې په ځای چې مونږ د ډولنډ ترمپ یا نیوت کټګرچ د څرګندونو په غندلو کې وخت تیر کړو ددې په ځای غوره داده چې د زمکني حقیقت په توګه اومنو او د مسلمانانو د سمې رهنمائي لپاره لار ولټوو، مونږ دیوې مودې راهیسې د فکري کړیو او علمي مرکزونو څخه په دې غوښتنه بوخت یو چې داسلامي کلتور او غربي کلتور ترمنځ شته نړیوال کشمکش د علمي او فکري پلوه د روښانه کولو اړتیا مخ په زیاتیدو ده په ځانګړې توګه د غربي کلتور په اساس د جوړ شوي مروج نړیوال نظام او دهغه د احکامو او قوانینو واقعینانه څېړنه او ارزښابي او په څرګندو ټکیو کې د ښکاره کول اړین دي چې د قرآن اوسنت په رڼا کې کومه خبره دمنلو وړده؛ او دکومې دمنلو گنجایش نشته؟ دلویدیځ نظر پوره څرګند دی چې هغه ته په شریعت باندې عمل په هیڅ صورت دمنلو وړ ندی او نه یې منلو ته تیار دي، دهغوی په ځواب کې زموږ مسؤلیت دادی چې د اسماني لارښوونو او د بشري ټولنې اجتماعي ګټو په پام کې نیولو سره دلویدیځ وال کلتور تیروتنې او غلطۍ رابرسیره کړو او دهغو له امله چې بشریت ته کوم زیانونه رسي هغه په ګوته کړو او په مقابل کې یې داسلامي شریعت افادیت او ضرورت په دلیل او منطق سره وړاندې کړو څښتن تعالی دي وکړي چې زموږ فکري کړۍ دیني مراکز او علمي مراجع ددغې اړتیا په ادراک لرلو سره دداسي یوه علمي ګام د پورته کولو کلک هوډ وکړي

آمین یارب العالمین

د ابن ماجه رحمه الله ژوند او تالیفات

سید سعید

شاه انور شاه کشمیری رحمه الله په دې نظر و چې
ابن ماجه د امام شافعي رحمه الله د مذهب پیروي کوله.

د ابن ماجه رحمه الله استادان:

علی بن محمد طنافسی، عبدالله بن معاویه، هشام بن
عمار، محمد بن رُح، سوید بن سعید، عبدالله بن جراح
قهستانی، مصعب بن عبدالله بن زبیر، ابراهیم بن محمد
شافعی، یزید بن عبدالله یمامی، جُباره بن مغلس، داؤد بن
رشید، ابراهیم بن منذر حزامی، اُبی بکر بن اُبی شیبیه،
محمد بن عبدالله بن نمیر او.....

د ابن ماجه رحمه الله شاگردان:

د ابن ماجه څخه هم لویو علماوو احادیث روایت کړي
دي، دېلگې په ډول محمد بن عیسی اُبهري، ابو عمرو أحمد
بن محمد بن حکیم مدائنی، علی بن ابراهیم بن سلمه قطان،
سلیمان بن یزید فامی قزوینی او ابو طیب أحمد بن روح
بغدادی یاد ولای شو.

د ابن ماجه رحمه الله تالیفات:

- سنن ابن ماجه
- تفسیر القرآن الکریم
- کتاب التاریخ

سنن ابن ماجه:

د ابن ماجه رحمه الله مشهور تالیف سنن ابن ماجه
دی، سنن ابن ماجه د احادیثو د شپږو صحیح(الصحاح

د الصحاح الستة د شپږم کتاب(سنن ابن ماجه)
مؤلف نومیالی حافظ او لوی محدث ابو عبدالله محمد بن
یزید ماجه قزوینی ربعي مشهور په (ابن ماجه رحمه الله)
په ۲۰۹ هـ کال په قزوین کي پیداشوی دی.

ابن ماجه رحمه الله په خپل ښار قزوین کي دجیدو
علماوو څخه داحادیثو درس پیل کړ، ډیر احادیث یې حفظ
کړل، داحادیثو سره د ډیر شوق له امله یې د سفر موزې
په پښو کړې، له قزوین څخه حجاز، شام، خراسان، عراق او
مصر ته ولاړ او هلته یې له مختلفو نومیالیو علماوو سره
داحادیثو په دورو او درسونو کي گډون وکړ.

امام ذهبي په سیر اعلام النبلاء کي لیکي چي ابن
ماجه نومیالی حافظ او لوی مفسر و، په سنن، تفسیر او
تاریخ کي ښه مصنف او په خپل وخت کي د قزوین تر
ټولو لوی حافظ و.

دالوافي بالوفیات کتاب مصنف صلاح الدین خلیل
لیکي چي: حافظ ابو عبدالله محمد بن یزید ابن ماجه
دسنن، تاریخ او تفسیر دکتابونو مصنف او دقزوین لوی
محدث و.

علماء د امام ابن ماجه رحمه الله د فقهی مسلک په اړه
مختلف نظرونه لري، د حضرت شاه ولی الله محدث دهلوي
رحمه الله په نظر ابن ماجه د امام احمد بن حنبل رحمه الله
مسلک ته رجحان درلود.

السته) کتابونو شپږم کتاب دی، لومړنی کس چي سنن ابن ماجه يې د مبارکواحادیثو په موجوده شپږو معتبرو کتابونو کي حساب کړی ابو الفضل طاهر بن مقدسي دی. ورپسې حافظ عبدالغني په کتاب الکمال په اسماء الرجال کي سنن ابن ماجه داحادیثو شپږم صحیح کتاب گڼلی دی.

امام ذهبي په سير اعلام النبلاء کي ليکي چي: سنن ابن ماجه پر ۳۲ کتابونو او ۱۵۰۰ بابونو مشتمل دی او ۴۰۰۰ احاديث پکي تدوين اوخوندي شوي دي، استاد محمد فواد عبدالباقي وايي چي په سنن ابن ماجه کي ټول ټال ۴۴۱ احاديث راټول شوي دي، په سنن ابن ماجه کي درا ټولو شوو احاديثو له جملې ۳۰۰۲ احاديث د صحاح سته پنځو لومړنيو کتابونو هم را نقل کړي او پاته ۱۳۳۹ احاديث د صحاح سته په پنځو کتابونو کي نشته، دهمدې زوائدو احاديثو په هکله ويل کيږي چي ۴۲۸ احاديث صحيح الاسناد، ۹۹ حسنه الاسناد، ۶۱۳ ضعيف الاسناد او ۹۹ واهيه الاسناد(منکره \ مکذوبه) دي.

دابن اثير رحمه الله په وينا ابن ماجه په فقهه کي گټور کتاب دی، خو ددې ښېگڼي سره سره ضعيف احاديث هم پکي کم نه دي.

ځيني علماء په سنن ابن ماجه کي د بعضو ضعيفو احاديثو د درج له امله همدغه کتاب په صحاح سته کي نه شمېري، دوی د سنن ابن ماجه پر ځای د امام مالک حمه الله مؤطاء د صحاح سته شپږم کتاب گڼي.

پر سنن ابن ماجه خورا لويو عالمانو شرحي او تعليقات ليکلي چي د ځينو نومونه يې په لاندې ډول دي:

- ➔ شرح ابن ماجه د حافظ علاوالدين المغلطايني حنفي اثر
- ➔ شرح ابن ماجه، د علامه ابن رجب زبيدي اثر

- ➔ ما تمس إليه الحاجة على سنن ابن ماجه، د شيخ سراج عمر بن علي الملقن تاليف
- ➔ الديباجه شرح سنن ابن ماجه، د شيخ کمال محمد بن موسى دميري تصنيف
- ➔ شرح سنن ابن ماجه، د حافظ برهان ابراهيم بن محمد معروف به سبط ابن العجمي اثر
- ➔ مصباح الزجاجة، د علامه سيوطي تاليف
- ➔ شرح سنن ابن ماجه، د شيخ ابوالحسن محمد بن عبد الهادي سندی حنفی اثر
- ➔ إنجاح الحاجة بشرح سنن ابن ماجه، د شيخ عبدالغني مجددي دهلوی حنفی اثر
- ➔ حاشيه بر سنن ابن ماجه، د مولانا فخرالحسن گنگوهی تاليف.
- ➔ مفتاح الحاجة، د شيخ محمد علوي حاشيه

دابن ماجه رحمه الله وفات:

د اسلامي نړۍ ستر حافظ، محدث او عالم او د الصحاح السته د شپږم کتاب (سنن ابن ماجه) مؤلف امام ابن ماجه رحمه الله په ۲۷۳ هـ ق کال د ۶۴ کلونو په عمر په قزوين کي وفات او همالته دفن شوی دی.

ماخذونه: ويکي پيډيا

بيداري اسلامي

عقيده

او.....

د ازادۍ دور غچي په پلمه!

مشفق حریت مل

نېټې سره برابره ده دا هغه تاریخي او ویاړلې ورځ ده چې افغانستان له انگریزانو څخه ازادي ترلاسه کړه نو هغه مهال مونږ خپل گران هیواد د یوه ازاد او خپلواک هیواد په توګه تر هغه وخته درلود چې بیا روسانو په افغانستان یرغل وکړ، گران هیواد یې اشغال کړ او د افغانانو ازادي یې وتړوله.

په افغانستان د شورویانو یرغل هغه څه وو چې د گران هیواد ازادي یې یو ځل بیا له منځه یوړه؛ خود وخت مخلصو مجاهدينو په کمزورو وسلو خوقوي ایمان او هیوادنۍ مینې شوروي دښمن ته نه هیرېدونکي غاښ ماتې ځواب ورکړ، شوروي اتحاد یې ټوټه کړ او افغانستان یې د هغوی له ناپاکو منګولو څخه خلاص کړ.

افغانستان د خپل اهمیت له مخې هر وخت د نړۍ د زور واکو او بدبینو دښمنانو تر یرغلونو راغلی دی چې وروستی یرغل یې هم د امریکا په مشرۍ د ناټو ځواکونو یرغل دی چې د ۲۰۰۱ کال د اکتوبر راهیسې یې تر اوسه د گران هیواد خاوره نیولې ده او دلته یې د افغانستان په مظلوم ملت هغه ظلمونه وکړل چې له امله یې په میلیونو افغانان اغیزمن شول او لاهم ددغه ناتار شورد افغانانو ژوند نا ارامه کړی دی.

ازادي او خپلواکي هغه څه ته وایي چې یو څوک په خپله ځمکه او خپل ژوند کې د بشري اصولو سره سم د خپل واک او اختیار خاوند وي او د بل چا تر اغیز او امر لاندې نه وي. د ژوند له پاره ازادي یو ستر نعمت دی او له ازادۍ پرته ژوند بې معنا بې خونده او له اندېښنو ډک وي.

زمونږ گرانو هیوادوالو ته به دا خبره ډیره سخته تمامه شي چې څوک ورته ووايي چې تاسو خپلواک نه یاست، ازادي نه لرئ، دا خبره هم د افغانانو د ازادۍ د احساس ښکارندوی کوي چې د غلامۍ په ځای خپلواکۍ ته ترجیح ورکوي؛ خو متأسفانه چې موږ لاهم خپلواکي او ازادي نه لرو او لاهم د اشغال له سپیره سیوري لاندې ژوند کوو.

کله چې یو انسان ناروغ وي، نو هیڅوک به ورته څوک روغ ونه وایي او که څوک یو ناروغ ته روغ وایي خلک به ورباندې د لیوني ګومان وکړي، همدا مثال هم د یوه هیواد د ازادۍ او اشغال دی. هر کله چې یو هیواد اشغال وي دا یو ناروغ او رنځور هیواد دی؛ خو کله چې له اشغال څخه ازاد شي نو بیا دغه هیواد روغ رمت وي او څوک ورته اشغال شوی او ناروغ نه وایي. د ۱۲۹۷ لمریز کال د زمري د میاشتې ۲۸ مه نېټه چې د ۱۹۱۹ زیږدیز کال د اګست د میاشتې له ۱۹ مې

څنگه چې يوه پيرۍ مخکې افغانستان د انگليسي يرغلگرو تر ناتار لاندې و نن هم همغه شان د انگليسانو په گډون د نړۍ د لسگونو هيوادونو يرغلگر عسکر په افغانستان کې شتون لري چې دلته هر څه د هغوی په اشاره او حکم ترسره کېږي، هيڅوک نه شي کولای چې د دوی له اجازې او خوښې پرته قدم پورته کړي، د هيواد د چارو واکي، اختيارات، ځمکه او هوا ټوله همدوی نېولې ده او هيڅ آزادي غوښتونکي افغانان ترې په کرار نه دي، نو څنگه مونږ ويلاى شو چې مونږ خپلواک يو او مونږ آزادي لرو؟

اشغال د هغې بد بختۍ او سپيره توب نوم دی چې په هر هيواد او سيمه کې رامنځته شوی دی، هغه سيمه يې په هر لحاظ خپلې ده، په افغانستان کې د افغانانو مرگ ژوبله، بد بختي، نا امنی، بمبار، چاودنې جنگونه او ورور وژنه دا ټول د روان يرغل لامل دی چې افغانان يې له بد بختيو او اندېښنو سره مخ کړي دي. اوس که څه هم بهرني عسکر په افغانستان کې په ځمکنیو جگړو کې برخه نه اخلي؛ خو دوی دومره وکړل چې طالب او عسکري يې چې له دواړو لوريو افغانان دي په جگړه کې سره ښکېل کړل چې اوس جگړه ټوله افغانۍ ده او له هر لوري د افغان کورنۍ ته د مرگ ژوبلې درد رسېږي، چې دغه حالت له بل هروخت نه ډیر ځورونکی او د اندېښنې وړ دی.

که بهرني يرغلگر دلته نه وای، جنگ به نه و، بمبار به نه، سرتيري بريدونه به نه وو، د جگړو له امله به د ميليونو افغانانو زيانمنېدل، وژل او ټپي کيدل به نه وو، څوک به د کورونو پرينسودلو ته نه اړ کېدل، نه به هم په خپل منځ کې افغانان له دومره بد بختۍ سره مخ وای؛ نو همدا لامل دی چې افغانستان او

افغانان د امريکايي يرغل قرباني شول او لاهم قرباني کېږي.

افغانان د نړۍ پر مخ تر ټولو مظلوم او د زړه خوږې وړ ملت دی، نړۍ ددې په ځای چې ددغه جنگ او غربت خپلي مظلوم هيواد له خلکو سره خواخوږي ولري، ارام ژوند ته يې پريږدي، نور هم افغانستان او افغانان د خپلو ناروا سياستونو ښکار کوي او د افغانستان په خاوره د بل شوي اور څخه خپلې سياسي او اقتصادي گټې لاسته راوړي.

دا چې اوس ځينې افغانان په دغه د اشغال حالت کې د ازادۍ د لمانځلو له پاره خوښي کوي؛ په دوی کې يې ډير په دې پوهيږي چې ازادي نه لري او هيواد يې اشغال دی مگر بيا هم د هيواد د ازادۍ مينه په يوه نه يوه ډول څرگندوي؛ خو زما په نظر په داسې ورځو کې بايد ددې په ځای چې هسې بې معنا ازادي ولمانځو؛ په دې فکر او کار کول په کار دي چې څنگه گران هيواد له روان اشغال څخه وباسو او څنگه ازادي ترلاسه کړو، مونږ ته په کار دي چې له هيواد څخه د يرغلگرو ځواکونو د وتلو له پاره کار وکړو او ټول افغانان د يوې تلپاتې سولې د راتلو له پاره په يوه تېغر سره راټول کړو او هر کله چې دې هدف ته ورسېدو چې يرغلگر له هيواده وشړل شي او په خپل منځ کې د سولې، يووالي او خپلواکۍ ژوند ولرو نو هغه مهال به مو په رښتينې توگه ازادي درلودلې وي او همغه وخت به يو بل ته په خوښۍ د هيواد د ازادۍ او خپلواکۍ د ورځې مبارکي وايو، الله دې دغه ورځ ډير زړ په افغانانو وويني.

په هيواد کې د خپلواکۍ او تلپاتې سولې او د ټولو افغانانو د گډ او سوله ييز ژوند د راتلو په هيله

د پوچ کارتوس د معما حل؛

۳۰ کاله د راز په پردو کې پټ حقيقت

شهرت ننگيال

ده د شورويانو تر ماتې له مخه، د کابل تر لاندې کولو وړاندې، په خپل قلم د خبرو ملکونه فتحه کړل. د دغو ملکونو پولې بريدونه نه وو، کوم سيال او مدعي يې سر نه شواى پورته کولای.

دغې فتحې ډېر غټ زړه غوښت، دغسې زړه د بل جهادي مشر نه و. په داسې يوه ټولنه او حاکميت کې چې انتقاد جرم او کفر گڼل کېده، خالص دغه تور په خپله غاړه واخيست. ده دغه گناه سپېڅلې ثابته کړه، ثواب يې وگرځاوه.

د تورو جنگ به ما کولای

د سترگو جنگ دی، وارخطا ولاړه يم

هيچا دغسې جنگ ته زړه نه شواى نيولای، خو خالص په دغه جنگ کې هم فتحه په خپل نامه کړه. ده د «وهي په بډه» تر سرليک لاندې يو شعر وکيښ.

دغه شعر جهادي او تنظيمي رهبران چې ځانونه يې معصوم او سپېڅلي گڼل، وننگول. په دې توگه مولوي خالص د تنظيم له مشرتابه په راکوزېدو ځان له عامو افغانانو، ليکوالو او شاعرانو سره مل او همغږى کړ.

دغې همغږي خالص ته د ابدیت مخه ورکړه، خالص په حق ورسېده، خو ادب د ده ژوند ابدى کړ.

دغه ابدیت ده په توپک نه، په خپل قلم د خپل تقدير پر تخته وکيښ، د قبر شناخته او ډبرليک يې وگرځېده.

د خالص «وهي په بډه» شعر په داسې وخت کې ادبي زلزله گډه کړه چې يو جهادي مشر تر اوښانو غټ څيزونه، بلکې ټول اتحاد په بډه وهلى و.

په دغه شعر کې سړي لږ و ډېر د دې پته لگولای شواى چې خالص کوم رهبر ته، له کومه اړخه گوته نيولې، ځکه خو يې پر تعبير د ډېرو لاس بر و.

يو بل ته سره غله دي، خو دعوه کړي ديوالي

۱۳۶۲ لمريز کال په مهاجرت

کې د ادبي زلزلو کال و. په دغه کال کې مرحوم مولوي خالص داسې ادبي زلزله گډه کړه چې هيچا يې اټکل او وړاندوينه نه شواى کولای.

دا چې د يو تنظيم رهبر دې راولاړ شي او د شعر په ژبه دې له مسلط چاپېرياله د بغاوت هنگامه توده کړي.

له ځانه بغاوت، پر ځان نيوکه، پر تنظيمي حاکميت، مشرتابه او اړيکو انتقاد...

ده دغه بغاوت له ځانه پيل کړ، په خپل سر يې د بغاوت اور بل کړ او پر خپل ځيگر يې د دغه بغاوت جنډه لکه کړه، ځکه خو يې چې څومره ولړزول، تر دې زيات يې وپارول.

ده د خبرو يو داسې قلمرو فتحه کړ چې سملاسي يې په کې د قلم د امپراتوري بيرغ پورته کړ.

په نوم د اتحاد واړه
 سامان وهي په بډه
 ځان ساته «نبي خېله» چې تا
 هم په بډه نه کړي
 رهبر چې شي بې لارې
 رهبران وهي په بډه
 د خالص دويمه ادبي زلزله د
 «کوڅه ډب رهبر» شعر و، په دغه
 شعر کې هم تنظيمي چاپېريال او
 جهادي مشران د رتنې تر بريده
 کېدل شوي وو.
 د «کوڅه ډب رهبر» اصطلاح
 په لومړي ځل مولوي خالص په
 خپلو ادبياتو کې راپورته کړه.
 په دغه شعر کې هم
 لوستونکي د دې درک لگولای
 شواي چې په کوم بيت کې کوم
 مشر ته له کوم پلوه نغوته شوې
 ده؟
 خالصه! خير دې غواړه چې
 شپې ورځې دې ترخېږي
 چې غله شي مجاهد او
 رهبران شي کوڅه ډب
 دغو دواړو شعرونو د
 کډوالو خولو ته په لوېدو دومره
 منښت وموند چې له ليکنو پرته
 په بندارونو کې هم يو ماخذ

وگرځېدل، ځکه خو ډېر ژر په ورځني ژوند او اړيکو کې دود او موډ شول.
 «وهي په بډه» لومړی ما د پاڅون په نامه او مرحوم استاد پسرلي او استاد رفيع
 د جيحون او سمون په نامه بدرگه کړ. په مجاهد ولس کې دا لړۍ دومره وغځېده چې
 ولسمل صاحب دغه شعرونه په ځانگړې رساله کې خپاره کړل.
 د مرحوم درېيمې زلزلې داسې ادبي ټکانونه رامنځ ته کړل چې کلونه يې خلک
 په ازمايښت کې غورځولي وو. د چا خبره له داسې شش و پنج سره يې مخامخ کړل
 چې په اټکلونو، قياسونو او پوښتنو يې هم اصلي درک نه شواي لگېدای.
 تر اوسه هم د دغې زلزلې افترشا کس ټکانونه دوام لري. دغه شعر د پوچ
 کارتوس تر سرليک لاندې و.
 خالص له هيچا نه گيله نه لري
 پوچ يې له خپل جبهه کارتوس وختو
 گڼو خپرونو دغه شعر چاپ کړ، چا ويل قومندان عبدالحق يې ښوولی، چا پر
 مولوي حقاني گوته کېښوده، چا به څوک ياداوه، چا څوک...؟
 هيچا هم د ښې منځ نه شواي وپشتلای.
 په ۱۳۷۹ لمري کال چې حفيظ الله غښتلي د جلال اباد په پنډغالي کې له مولوي
 خالص سره د گوربت له پاره مرکه کوله، ما ورته د دغې پوښتنې يادښت ورکړی و،
 خو مرحوم يوازې دغې څرگندتيا ته نوک نيولی و چې نه يې حاجي عبدالحق ښوولی،
 نه مولوي حقاني...
 په دې توگه يې له گوربت سره په هغه مرکه کې هم خپله ښه پته ساتلې وه.
 ان خپل نږدې ملگري عبدالکبير خان طلايي ته يې هم له دغه راز پرده نه وه
 پورته کړې، ځکه خو ښاغلي طلايي په خپل کتاب کې د دغې معنا پر حل بريالی
 شوی نه دی.
 زه، ولسمل صاحب او ښاغلي عبدالباري غيرت په پېښور کې د مولوي خالص
 پوښتنې ته د ابدره روډ حوډلې ته چې د سياسي حوډلې په نامه يادېده، ور برابر
 شوو، مرحوم يې د درملنې له پاره راوړی و، غالباً له پروتستاته کړېده، له فزيکي پلوه
 کمزوری، خو حافظه او يادښت يې پر ځای وو.

موږ چې ورغلو په کټ کې
بې بنۍ لاس تر مخ لاندې ايښی و
چې د روغې له پاره يې موږ ته را
اوږد کړ.

ويل زړه خو مې د غېږې
روغې ته دی، خو څه وکړم؟
موږ لږ لېرې پر توشکو
«ناليو» کښېناستو، د ده خبرې مو
نه شوای اورېدای. بيا يې موږ ته
پلاستيکي چوکۍ راوړې، د ده
کټ ته نږدې کښېناستو.

ما چې موقع مناسب وليده،
د پوچ کارتوس خبره مې
راواخيسته.

ويل هغه دې حاجي صاحب
تېرايست، ما نه شې دوکه کولای،
ولسمل او غيرت له يوې بلې
لارې پرې راوگرځېدل، بس را
گير مو کړ.

ويل الفت صاحب زموږ ټولو
استاد دی، دی وايي خبره په پرده
کې ښه ده چې ليکنه، مقاله، وينا،
خطابه ټول د تانيث ښې لري،
ځکه خو يې سپړ بايد بې پردې نه
کړي.

خو درې زورور راته ناست
دي، دا يو «غيرت» مې د استاد

زوی، صاحب حق دی، دا بل «ولسمل» مې پخوانی ملگری او د استاد زوم دی او دا
ننگيال زما د اشنا نازولی دی، پر ما هم گران دی. نه غواړي چې راز، راز پاتې شي،
له لنډې موسکا سره يوه شېبه غلی و. بيا يې يو ټکی له خولې ووت چې له ما سره
امانت دی، له يو څه چوپتيا سره؛

سياف! «په لږ ځنډ» هو، سياف! ورسره يې سر درې ځله وښوراوه.
تر يو څه اوږد سکوت وروسته يې ويل: سياف له زندانه په خلاصېدو په
پېښور کې ماته راغی، پر ما له دې اړخه هم ښه لگېده چې له زندانه زما د زوی
مولوي محمد نسيم بوی ورسره دی، په سوځنده ترنم يې دا شعر ولوست؛

ز مصرش بوی پيراهن شميدی

چرا در چاه کنعانش نه دیدی

سياف له ما سره د ملگرتيا ژمنه وکړه، ما ده ته د خپل تنظيم او دفتر کیلی.
ورکړې، بانکي شمېرې هر څه مې ورته کېښودل، د اتحاد رياست ته مې کاندید کړ،
خو ده بله وکړه...

په لږ ځنډ يې زياته کړه؛ دريغه سياف د خپلې پوهې، علميت او ذکاوت پاس
ساتلی وای...

پوچ کارتوس

ما وې چې باز دی خو تېوس وختو په دووسـانو کې دووس وختو
د زړه په وينو مې روزنه ورکړه چې زړه ترې جوړکړم، خو پېوس وختو
ډېر مې ټولنه کې دروند وتللو اخبر کې سپک انډی د بوس وختو
په جهادي هدف يې لوبې وکړې خدايـرو له روس څخه چروس وختو
د امريکا په ډالرو ونڅېده د خدای له مرستې نه مايوس وختو
موږ وې د ده له بخته مخکې به ځو خو دی په خپله کې منحوس وختو
خالص له بل چا نه گيله نه کوي پوچ يې له خپل جبهه کارتوس وختو

زمونږ د شاتګ او د لويديځ د پرمختګ راز په څه کې دی؟

ليکوالان د خپل جيب په خرڅ باندې کتاب چاپوي او بيا يې د يوې مکتبې څخه تر بلې په شا ګرځوي که يې څوک په خپله مکتبه کې د خرڅلاو لپاره کښيږدي، خو اکثره نسخې يې داسې کسانو ته په تحفو او د ليکوالانو د ډاليو په متن ولاړې سي چې کله يې هم بيا د را پورته کولو تکليف نه کوي، چې له امله يې ليکوال نهيلي او د بيا کتاب ليکلو او چاپولو له ډاره ځان يو خواته ګوښه کړي.

زه خپله چې په يو عربي هيواد کې اوسم، دلته هر کال د کتابونو د خرڅلاو ميله لګيږي، چې د حکومت له خوا په ډير اهتمام او د وزيرانو تر کچې خلکو په وجود کې پرانيستل کيږي، ډير کله ميلمانه ولسمشران هم ورته را بلل کيږي، خو کتابونه به هغه ښه په کښي خرڅيږي، چې يا غزل وي، يا د عربو په ځايي لهجو په ګډوډ تورو بيخونده شاعري وي، د تليفون او واټس اپ مسيچونه به وي، د ټويټر او فيسبوک لپاره به کوچني کوچني پوستونه وي، او يا به هم د اشپز خانې د پخلي تجربې او طريقي وي.

دا خبرې مې تر دې را يادي سولې چې همدا اوس په غرب کې د يوې خيالي کيسې (ناول) يو کتاب چاپ شوی، چې د هاري پوټر په نامه ناول د لړۍ اتم نمبر کتاب دی، ليکواله يې وايي چې دا به يې وروستی کتاب وي.

کله چې په غرب کې يو کتاب بازار ته وړاندې شي، په يوه ورځ يې په مليونونو نسخې خرڅي شي، دې ته وايي د کتاب سره مينه او دې ته وايي د پرمختګ راز. کله چې په غرب کې د کتاب لوست کم شي، هغوی بېرته حالت اعلانوي، د کتاب لوستلو رنگا رنگ مسابقي اعلانوي، راډيو، تلويزون، مکتبونه او ورځپاڼي ټول د کتاب پر اهميت غږيږي، د کتابونو ليکوالانو سره مرکې کوي، هغوی ته اهميت ورکوي، د هغوی کار ستايني، د هغوی د کتابونو پر منځپانګه پوښتنې مطرح کوي او خپل ولس دې ته اړبا سي چې د کتاب په وړاندې تجسس را وپاروي او خلک يې لوستلو ته اړايستل سي.

ددې تر مخه د کتابونو د لوستلو په اړه د شرقي او غربي نړۍ تر منځ ډيري پرتلې شوي، همداسې بيا په شرق کې د جاپان، چين غوندي پرمختلليو هيوادونو د ولسونو او عربي نړۍ غوندي هوسا ژوند لرونکو او استهلاکي فکر لرونکو تر منځ پرتلې شوي چې د ځمکې او اسمان تر منځ غوندي فاصله سره لري او همدا پرتله که چيري زموږ د سيمي هيوادونو ته راسي، لکه افغانستان، ايران او پاکستان، نو بيا خو شايد پرتله د ځمکې او اسمان دوچنده برابري ته ورسيږي.

مونږ چې کتابونه چاپ کړو، خلک خبريږي هم نه چې څه مو چاپ کړي، چيرته مو چاپ کړی، اکثره

د لیوال صاحب کیسه

قاري سعيد

عبدالغفور لیوال صیب د امریکایي یرغل په لومړیو کلونو کې د ازادی راډیو خبریال و، د اسد ۲۸ مه راغله او د کابل په غازي لوبغالي کې د ازادی جشن جوړ شو، لیوال صیب ته دفتر وظیفه ورکړه، چې غازي لوبغالي ته لاړشي او د جشن راپور ترتیب کړي، لیوال روان شو، خو لوبغالي ته نارسیده، د آیساف برتانوي عسکرو دریش کړ.

— څوک یې او چیرې روان یې؟

— خبریال یم، غازي لوبغالي ته ځم...

— په غازي لوبغالي کې څه کوي؟

— هلته جشن دی، ورځم چې راپور ترې جوړ کړم

— د څه شي جشن دی؟

— د آزادی جشن

— له چانه د آزادی جشن؟

— امممم ... امممم

— ولې غلی شوې خو ځواب راکړه!

— نه شم ویلی، ډیره سخته ده، شرمیږم!

— زر ووايه او کنه نو...

— هسې ما ویل له تاسو (انگریزانو) نه د آزادی جشن...

— ښه ههههههه، جشنونه یې لمانځي خو د آزادی فکر مو د بیا

لپاره له مغزو وغورځوي!!

یادونه

د تلپاتې ازادی د عملیاتو عسکرو، د آزادی په ورځ، د ازادی راډیو

خبريال ته د بیان د ازادی په رڼا کې د آزادی په اړه کټ مټ

همداسې خبرې کړې وې کنه له لیوال صاحب نه پوښتنه وکړي.

ددغه ناول کیسه پر یوه هلک باندي را گرځي څوک چې د سحر او جادو په نړۍ کې ژوند کوي، هلته خپل ځان ورته مالومیږي چې دده جادو زده دی..

د وروستي کتاب سرلیک دی: هاري پوټر او جادوی شوی هلک یا مسحور هلک. د وروستیو راپورونو سره سم په لومړیو دوه درې ورځو کې یوازې په امریکا کې ددغه کتاب تر دوه ملیونه زیاتي نسخې خرڅي شوي، په برتانيا کې تر ۶۸۰ زره نسخې او همداسې په نورو هیوادونو کې ټولې هغه مکتبې چې ددغه کتاب د خرڅ جواز یې له مخکې لرلو، وايي چې دوی خپلي ټولې نسخې ایستلي، څوک چې د کتاب غوښتنه کوي هغوي دي انتظار وکړي تر څو بل ځلي چاپ او مکتبو ته را ورسېږي. که څه هم دا یو ناول دی او ټوله کیسه یې خیالي ده، خو ددې څخه مالومیږي چې د لپ ټاپ، موبایل او ټابلېټ جوړونکي د ورقي کتاب سره څومره مینه لري او مونږ څرنگه ورقي کتاب خوشي کړی او سترگي مو په سکرین باندي ځنښي کړي دي، تر دې پوري چې اوس ډیری خلک مو قرآن کریم تلاوت هم پر هغه سکرینونو باندي کوي چې وروسته یا مخکې باندي دښځو نڅا ویني او یا خپل بل مسلمان ورور ته باندي ښکښلي کوی یا ورته بد رد لیکي، که داسې نه کوي نو غیبت خو به خااما باندي کوي.

دلويديځ د نړيوالي لاملونه

د جديديت ځپلو اسباب او درملنه يې:

د عقايدو او دهغوی د ژوند په اړه دهغوی د لرليدونو، د کائناتو د مطالعې او دهغوی د اخلاقياتو انځوروي؛ کوم چې تعليمي نظام ته د خپلواکۍ په بڼه يو خپلواک روح او ضمير وربښي، دا روح د نظام په ټول قالب کې، په ادبياتو، فلسفه، تاريخ، هنرمندی، عمرانياتو آن په اقتصاد او سياست کې هم سرايت کوي چې د يو چا لپاره ترې مصئون پاته کيدل ستونزمن کار وي، دا د يو لوی اجتهاد ي صلاحيت او ستر ناقدا نه کمال دی، چې د هغه گټور اجزاء له مضرو څخه را جلا کړي او د [خُذْ مَا صَفَا وَدَعْ مَا كَدَّرَ] اصل باندې په عمل سره د اصل او زوايدو په توپير سره جوهر او روح را واخلي، هو! په تجربوي او طبعي علومو کې دا کار ډېر ستونزمن ندی البته په ادب او فلسفه او عمراني علومو کې له زياتو ستونزو ډک نازک کار دی، په ځانگړې توگه يوداسې ولس چې هغه د متعينو او محکمو عقايدو، مستقلې فلسفې او د ژواندانه مسلک، خپل جلا تاريخ (کوم چې دراتلونکو نسلونو لپاره دلارې د نشان په بڼه دی) لري، د کوم لپاره چې دی د پيغمبر او دلارښود حيثيت لري، کله چې په يو داسې قوم داسې تعليمي نظام او منل شي، چې په اساس، بنياد او معيار کې دهغه نه جلا وي، بلکې دهغه ضد واقع وي نو په نتيجه کې به يې گام په گام تصادم رامنځته کېږي چې د يوه تعمير د بل تخريب د يوه تصديق او د بل نفی د يوه احترام او د بل تحقير پرته ممکنه نده

تر دې ځايه په اسلامي نړۍ کې د اتاترک په قيادت (۱۹۲۴-۱۹۳۸ز) کې د جديديت او غرب ځپلي خوځښت اجمالي تاريخ له پيله په لنډ ډول را وړل شو، درنو لوستونکو ولوستل چې په نويو ازادو اسلامي هېوادو کې د جوړو شويو نويو اسلامي حکومتونو زيات رهبران د اتاترک له ايدېا سره متفق او دهغه نه متاثر بريښيدل او دهر هېواد ذهينو، لوستو او دځواک خاوندانو ميلان د کمالې طرز اصلاحاتو، پرمختياوو او دمغربي جديديت په لور دی، مونږ ته په دې باندې غور پکار دی چې ايا دا محض اتفاق دی يا د کمال اتاترک د ځواکمن شخصيت نتيجه ده؟ او که ددې په تل کې نور کره، قوي، مؤثر او نړيوال لاملونه مندل کېږي چې په اسلامي نړۍ کې د ملک، ټولنې، بيا رغوني او جوړښت په نامه هر گام اخستل کېږي هغه د کمال اتاترک په قدم پورته کېږي او دهېواد د ترقي استحکام راز د جديديت او مغربيت په پانده تقليد کې گڼي؟

زمونږ په اند دا يو شمير ژور، کره او عمومي لاملونه لري، چې په اړه يې مونږ دلته په لنډه توگه جلا، جلا دهغه لاملونو (factors) څېړنه او ارزيايي کوو:

غربي نظام تعليم:

د نظر خاوندان پوهيږي چې د بشري وجود په څېر تعليمي نظام هم خپل جلا روح او ضمير لري، دغه روح او ضمير په اصل کې دهغو جوړونکو او ترتيبوونکو

چې په دغسي حالت کې ذهني کشمکش، په عقایدو کې تزلزل، له خپل دين څخه انحراف، د پخوانيو افکارو او اقدارو په ځای دنويو افکارو او اقدارو منل خامخا کيدونکي دي دا يو قدرتي عمل دی او بلکل هغسي وړاندې درومي څنگه چې د قدرتي کارونو کيدل حتمي دي، هيڅ ډول خوش فهمي، د ضمير ګډوډي او د مشرانو بهرني جزئي انتظامات يې د وقوع په وړاندې خنډ نشي کېدای، داسمه ده رفتاريې سست کيدای شي او وقوع يې وروسته کېدای شي خو يو مخ معطل نشي کېدای، کله چې يوه ونه خپل طبعي نشوونما مومي نو هغه به خامخا پانې او ځانګې پيدا کوي او پخپل وخت به ميوه نيسي انسانان ددې اختيار لري چې ونه نهال نکړي يا ورته اوبه ورنکړي يا کله چې هغه زرغونه شي، هستې يې له منځه يوسي خو ددې وس نلري چې بنه تازه، توانا او مسته ونه دخپل نوعي وجود او شخصيت څرګندولو پرمهال دميوه نيولو څخه مهار کړي.

ديته ورته معامله د غرب تعليمي نظام ده، هغه يو جلا روح او خپل منفرد ضمير لري کوم چې دهغه دمصنفينو او جوړونکو د عقيدې او ذهنيّت عکاس دزرګونه کلو دطبعي ارتقاء (ودې) نتيجه دلويديځ دمنل شويو افکارو او اقدارو ټولګه او تعبير دی! دغه تعليمي نظام چې کله په کوم اسلامي هېواد يا مسلمانان ټولنه کې پلي کړای شي نو په نتيجه کې به يې ذهني کشمکش اعتقادي تزلزل او بيا ذهني (الاماشاء الله) ديني ارتداد زيږي يو داسې غربي مفکر (محمد اسد [پخوانی LEOPOL WEISS] چې دسليم طبعيت خاوند دی او هم دختيځ او لويديځ دتعليمي نظامونو دپاييلو په اړه اوږده تجربه لري سهي ليکلي :

مونږ په وړاندې مخونو کې ددې خبرې په تائيد شو لاملونه او دلايل وړاندې کړل چې اسلام او غربي تمدن چې دژوند په دوه متضادو نظريو ولاړ دي، له يو بل سره

کډيدای نشي، هرکله چې داسې ده نومونږ بيا څنگه دا توقع لرو چې دمسلمانانو نوي نسل ته دغربيانو پشان بنسونه روزنه او ورکول (کومه چې په ټوله کې دلويديځ د علمي او کلتوري تجربو او دهغوی دغونښتنو زيربنده ده) چې داسلام له اغيز او اثر څخه پاکه وي!!

مونږ ددې تمې لرلو لپاره هيڅ جواز هم نلرو، که مونږ ځيني غير معمولي حالات استثنا هم کړو چې په هغو کې د کومې لوړې درجې رڼو مغزو لپاره داسې ممکنه ده چې هغه دې دخپلو درسي مضامينو څخه تاثر وانخلي نو بيا هم عامه اصول دا پاتې وي چې نويو نسلونو ته غربي بنسونه او روزنه ورکول هغوی ددې وړ نه ګرځوي چې هغوی ځانونه دخپل هغه ځانګړي تمدن استازي او ګڼي کوم چې هغوی ته اسلام راوړی، په دې کې دزړې او مره شک نشته چې دهغورون اندو ديني عقايد دي نه وي مضمحل شوي چا چې دغربيانو په څېر پوهه حاصله کړي. (۸۳.۸۴. islam at the crossroads)

بيا نوموړي دتعليم دپلايلو اجزاو په اړه جلا، جلا نظريات وړاندې کړي او ليکي :

دغربي ادبياتو تدريس چې اوس مهال په کوم شکل په ډېرو اسلامي هېوادو کې جريان لري دا به ددې پرته چې داسلام او مسلمانو ځوانانو په نظرونو کې دې يو اجنبي څېز کينوي بله فايده ونلري، دا خبره ډېره داروپايې فلسفې د تاريخ په اړه دپام وړ ده ځکه داروپايې تاريخ پخوانی. نظريه داده چې: په نړۍ کې يواځې دوه ډلې وې رومي (ROMANS) او وحشي (BARBARIANS) په دې ډول دتاريخ وړاندې کولو څخه يو پټ غرض دی چې څو ثابته کړې چې غربي ولسونه او دهغوی تمدن له هرچا نه ډېر پرمختللی دی! کوم چې تردې مهاله په نړۍ کې شتون لري او په راتلونکې کې هم شتون به ولري، څو په دې پلمه لويديځ ځانته په نړۍ کې

دماډي واک او ځواک ترلاسه کولو اخلاقي جواز پيدا کړي او په دې اراده کې ځان حق په جانب ثابت کړي. وړاندې ليکي:

د تاريخ دغه ډول تدريس د ځوانانو په مغزو کې د ډډې په علاوه بل اثر نه پرېږدي چې هغوی د کمترۍ په احساس کې مبتلي کړي او خپل ټول تاريخي دور او کلتور ته د حقارت په نظر وگوري او په راتلونکي کې د هغه د ترقي او اوپراختيا د رڼو امکاناتو څخه انکار وکړي او په دې ډول هغوی يو داسې منظم تربيت واخلې چې پکې ورته خپله ماضي او خپل راتلونکی دواړه حقير وپېښي! د هغوی په اند د دوی راتلونکی بری يواځې په دې کې دی چې هغوی د غربي معيار سره برابر او له غربي افکارو سره هم آهنگ وي (P. ۹۷)

نوموړي وړاندې درومي او په خورا جرئت سره ليکي:

که مسلمانانو په ماضي کې د علمي، څېړنيزو او فکري خدمتونو د پامه وغورځولو تيروتنه وکړه نو په دې کې هيڅ شبه نشته چې د هغې تيروتنې د اصلاح طريقه دنده چې د غرب تعليمي نظام دي چې څنگه دی هغسي دي قبول کړي، زموږ ټوله تعليمي پسمانده گې او علمي کمزوري ددې مهلک اثر په وړاندې کوم حيثيت نلري کوم چې د غرب د تعليمي نظام رانده تقليد د اسلام په مخفي ځواکونو غورځولی، که موږ د اسلام جوهر يواځې دا بولو چې ورباندې پوښو او خوندي يې کړو چې هغه يو مستقل کلتوري عنصر دی نو موږ لپاره به اړينه وي چې د غربي تمدن د ذهني ماحول او فضا نه ليري او وسو هغه فضا کومه چې زموږ په ټولنه او زموږ په خوا هڅاتود غلبې مندل لپاره تيار ده، دلويديځ د کړو وړو او طريقو پخپلو د هغوی د لباس او د ژواندانه د مظاهرو په قبلولو سره کرار کرار مسلمانان دلويديځ د فکر په قبلولو به مجبور شي د بهرنيو مظاهرو تقليد به يې

د هغه ذهني تقليد ته ورسوي (۹) ددې نتيجې وړا ندوينه ځينو هغو مفکرانو هم وړاندې کړې څوک چې په اسيا او شرقي هېوادو کې غربي تعليمي نظام ته ترويج ورکونکي گڼل کېږي مشهور انگرېز ليکوال لارډ ميکالي څوک چې په ۱۸۳۵ز کې د دغه تعليمي کميټې مشرو، هغه ددې پروسې بشپړولو لپاره کينول شوی و چې هندوستانيانو ته د ختيځو ژبو په ځای په انگرېزي ژبه ليک لوست او زده کړې وروښيي، پخپل راپور کې هغه ليکي:

زمونږ ته يوه داسې ډله جوړول پکار دي چې هغه زموږ او زموږ د څو مليارد رعاياوو ترمنځ ترجمانه اووسي داسې ډله روزل پکار ده چې درنگ او او وينې له پلوه هندوستانيان وي خو دمزاج، ذوق، رايې، الفاظو او پوهې له پلوه انگرېزان وي (تاريخ التعليم د ميجرباسو ۸۷ مخ)

دا غربي تعليمي نظام په حقيقت کې ختيځ او شرقي هېوادونو کې يوه ژور قسم ليکن خاموشه نسل وژنه (Genocide) وه غربي پوهانو له جسماني پلوه د پوره نسل وژلو او هلاکولو د پرسوده زړې طريقې په پرېښودو پخپلو قالبونو کې د هغو د ځايولو پريکړه وکړه او ددې کار لپاره يې ځای په ځای مرکزونه جوړ کړل چې هغه د پوهنتونو او ليسو په نومونو ونومول شول او ابناءد اکبر الابدادي دغه څرگند تاريخي حقيقت پخپل ځانگړي ظريفانه شاعرانه سبک او لهجه کې ښه انځور کړی دی دنوموړي مشهور شعر دی:

يون قتل سی بچون کی وه بدنام نه هوتا
افسوس کي فرعون کو کالج کې نه سوچي
په يوبل شعر کې وايی:
مشرقي توسر دشمن کو گچل ديتي هی
مغربی اس کې طبعیت کو بدل ديتي هی

طلسم علم حاضر را شکستم
ربودم دانه و دامش گسستم.
خدا داند که مانند براهیم

بنار او چه بی پروا نشستم (ارمغان حجاز ۷۰ مخ)

ددې نوي تعليم او دهغه اغيزو په اړه د مولانا محمد
علي جوهر شهادت هم ډېر ارزښتمن دی چا چې په
يوراسخ العقیده ديني چاپيريال کې روزنه مندلې او بيا
دهندوستان په لوړو غربي تعليمي مرکزونو کې زده کړې
پيل او سرته رسولې هغه پخپل لاس ليکلو سوانحو کې
ليکلي:

برتاني دولت د بشپړې مذهبي بيطرفۍ قايل او
علمبردارو، مذهبي تعليم څه چې اخلاقي تعليمات يې
يومخ وويستل، دې پالسي ته يې دومره عملي بڼه ورکړه
، چې هغه معلومات چې هلکانو به پخپله له انگريزي او
يا ختيځو ژبو له درسي کتابو اخذ کول ممنوع وگرځول

بل پلو هغه تعليمي نظريه کومه چې حکومت
دهندوستان ځوانانو ته راوړې وه "جديدیت" و خو دخپلو
تخريبي صلاحيتونو ترڅنگ ټول زوري يې په دې و چې
د شاگرد دننه د يو بې ځايه همه دانۍ احساس پيدا کړي
او د پيريو پخوانو توهमतو ترڅنگ دروايت، سند او
حجت ټول عظمتونه ونړوي په دې کې شک دی چې
د زمانې رفتار سره يو ځای دغه تعليم د حقيقت په تلاش
او جستجو کې د مخلصانه جذباتو دروايت ونيولولامل
وگرځيد د پخوانيو توهमतو په بدله کې چې کوم څه
ورکول هغه پخپله په بې بنسټه توهमतو بناوو هو! ضرور
لږ نوي وو (my life fragment.p.۲۳.۲۴)

نورييا....

دهغه نه څو کاله وروسته اقبال (چا چې ددې
تعليمي نظام زخم پخپله خوړلی) دغه حقيقت نور هم په
بڼه په زړه پوري بڼه وړاندې کړ:

مباش ايمن ازان علمی که خوانی

که ازوی روح قومی می توان گشت (ارمغان حجاز
۱۴۴ مخ)

تعليم د قالب ماهيت لري څنگه چې يو قالب مات
شي په ځای بل قالب جوړ شي وايي:

تعليم که تيزاب مين ډالا اس کي خودی کو
هو جای ملائم توجدهر چاهی اسی پهر

تاثیر مین اکسیرسی بره کرهی یه تیزاب

سونی کا هماله هو تو متی کا هي اک ډهر

(ضرب کلیم)

نوموړی د غرب تعليمي نظام د دين او اخلاقو په
ضد یو سازش بولي وايي:

اوریه اهـلـ کلیسا کا نظام تعليم

ایک سازش هی فقط دین و مروت کي خلاف

اقبال له هغو څو گوته په شمار بختورو شخصیتونو
څخه دی چا چې د غربی نظام تعليم په سمندر کې غوپه
وهلې او بيا تري راپورته شوی اونه یواځي دا چې سهي
سالم ساحل ته رسيدلی، بلکه له ځان سره يې گڼې
ملغري د سمندر د تل نه راويستلې، دهغه په ځان باور او
د اسلام په ابدیت او دهغه په پراخو مضمراتو کلک ايمان
و، اگرکه دا ويل به مشکل وي چې نوموړي د غربي تعليم
او غربي فلسفې اثرندی قبول کړی! د نوموړي ديني فهم
د کتاب او سنت سره پوره برابر دی، خو په دې کې شک
نشته چې د نمرود اتش لمبود زرگونه ځوانانو پشان
د اقبال خپلواک شخصیت ندی سيزلی او تر ډېره ځايه
هغه ته ددې ويلو حق حاصل دی چې ووايي:

چنگیزخان

خوک و؟

وسیم

چې د پاچاهي پرتخت کښیناست او لومړنی کار یې چې وکړ د نورو قبایلو ځواک او قدرت یې محدود کړ، ده یو پیاوړی پوځي جوړښت رامنځ ته کړ، ده خپل پوځ له لس زریزه پوځي ډلو نه جوړ کړ چې تومان به ورته ویل کیدل او بیا یې هر تومان په زرو پوځي ډلو وویشل چې هزاره به یې ورته ویل، ده یو داسی پیاوړی او منظم پوځ جوړ کړ چې ساری یې نه درلوده، چنگیز خان په ۱۲۱۸ ز کال خپل یرغلونه پیل کړل او د نړۍ د نیولو په فکر کې شو، ده پرچین

روسیې افغانستان ایران او منځنی ختیځ بریدونه وکړل، دی به چې هر ښار ته تلو نو د خلکو کورونه عبادت ځایونه مدرسې جوماتونه او کتابتونونه به یې وړانول او سوځول او پر انسانانو څه چې پر حیواناتو او سپیو او پیشوگانو یې هم رحم نه کاوه، د چنگیز په خونړیو بریدونو کې دمنځنی اسیا د سمرقند بخارا او مروې ښارونه چې د اسلامي ثقافت او کلتور یوه بېلگه وه د خاورو سره برابر او د دغو ځایو سم نیمایي خلک پکښې ووژل شول، ده د افغانستان د بلخ ښار چې ام البلاد (دښارونو مور) یې ورته ویل او هرات ښار تېاه کړل، ده د ایران په نیشاپور او نورو ښارونو کې هم خونړی کارونه تر سره کړل او په بغداد کې عباسی خلافت د ده د لمسی هلاکوځان له خوا له منځه لاړ، چنگیز خان ډیرې میرمنې درلودلې چې د خپلو دغو میرمنو نه یې ډیر اولادونه درلودل، خو په تاریخ کې د ده دغه لاندینی زامن ډیر مشهور دي، جوجی، جغتای، او گتای او ټولی چنگیز ۲۵ کاله واکمنی وکړه او د دری اویا کلونو په عمر مړ شو، دده تر مړینې ورسته دده زوی اوکتای د چنگیز پر ځای واکمن شو.

چنگیز خان په تاریخ کې یو وحشی او بی رحمه او خونړی مغولی سوبمن (فاتح) سردار او واکمن تیر شوی دی، تاریخونو د ده اصلي نوم تموچین راوړی دی، ویل کیږي چې نوموړی د اوسني مغلستان (منګولیا) د هیواد د گوبی د صحرا (دښتې) په هنټی نومي سیمه کې په (۱۱۶۰ زیږدیز) کال زیږیدلی، پلار یې (یسوګی) او نیکه یې (کبلی خان) نومیدل، په دیارلس کلنۍ کې یې پلار د تاتاریانو له خوا ووژل شو او د ده د قبیلې مشرانو دی د ده وروڼه خویندې او مور دښتو او صحراو ته تبعید کړل، ده وروسته د یوې قبیلې له سردار جاموځان سره دوستانه اړیکې ونیولې خو وروسته بیا د خپل پلار له یوه ملګري اوند خان سره چې هغه هم د یوې قبیلې سردار او مشر و، د ده د دوستۍ مزي او اړیکې ټینګې شوې، هغه د چنگیزخان هر کلی وکړ خو بیا وروسته د دغې قبیلې د سردار اوند خان او دده ترمنځ اختلافونه رامنځ ته شول او اوند خان او زوی یې سرنگون او وژل شول.

په ۱۲۰۶ ز کال دده د قوم مشرانو تموچین د سترخان او مشر په توګه وټاکه او ستر روحاني (کوکوچو) ده ته د چنگیز خان لقب ورکړ چې سخت او پیاوړي ته ویل کیږي، چنگیز خان نهه دیر ش کلن و

په ترکیه کې ناکام بغاوت او کامیاب قیادت

حسن مومند

د جولای په ۱۵ نېټې د جمعې په ورځ د ترکیې ولس په عادي ژوند کې مصروف و؛ هیچا د کومې نوې لویې پېښې تمه نه لرله او نه یې څه نښې ښکارېدې؛ ناڅاپه د ترکیې تاریخي ښار استنبول ته د ټانکونو قطار راننوت چې مخکې وروسته ترې فوځي لویې لارې روانې وې او پدې لاریو کې په عصري وسلو سمبال فوځیان داسې ښکارېدل لکه چې د جنگ ډگرته روان وي؛ فوځ په لږ ساعت کې د استنبول په مرکزي پلانونو او سرکونو ټانکونه او فوځي لارې ودرولې او د باسفورس هغه پول یې هم قبضه کړ چې د استنبول د آسیا او اروپا برخې سره یوځای کوي؛ په څولمحو کې ایف ۱۶ ډوله الوتکې رانښکاره شوې او ورسره یوځای جنگي هلیکوپتر هم تیت پروازونه پیل کړل؛ په همدې وخت کې د استنبول تر ټولو لوی د اتاترک هوايي ډگر ته ټانکونه ننوتل او فوځ په

بشپړ ډول دا ډگر قبضه کړ؛ د دولتي تلویزون خپرونې بندې کړای شوې؛ د صدارت ماڼۍ نه فوځ تاوشو؛ فوځ لوی درستیز جنرال هولوسي په خپل فوځي مرکز کې برمه کړ او ځنې نورې دولتي ودانۍ یې هم ونیولې.

د شپې ۱۱ نه پس فیس بک، ټویټر او یو ټوب بند کړای شول او فوځ د ترکیې د منتخب دولت پر ضد رسماً بغاوت اعلان کړ د تلویزون له لارې یې اعلان وکړ چې فوځ پر ټول هېواد واکمن دی؛ په هېواد کې بیرنۍ حالت اعلان شوی دی او دولتي چارې د امن یوه واکمنه شوری مخ په وړاندې بوځي؛ د فوځیانو دې باغي ډلې دا اعلان هم وکړ چې هېواد کې به له دې نه پس نوی اساسي قانون رائج شي.

د فوځ د کودتا د اعلان سره سم د استنبول په زیاترو برخو کې ډېره لویه چوپتیا خپره شوه؛ خو لږ ساعت پس د چوپتیا ماته شوه؛ د تقسیم په څلور لاري کې دولت د حامیانو او باغي فوځیانو ترمنځ نښتې پیل شوې چې پکې گڼ ولسي وگړي مړه او ټپیان هم شول.

د کودتا پرمهال ولسمشراردگان په تفریحي ښار مارمریس کې و چې له هماغه ځایه د یو مختصر ویډیو پېغام په خپرولو توانېد چې پکې یې له ولس وغوښتل چې له کورونو دې راوځي او د دولت پر ضد دې فوځي بغاوت ناکام کړي.

نړۍ ولیدل چې د طیب اردگان د یو پېغام خبرې دوسره سم د ترکیې ولس سرکونو ته راووت؛ د مرگ او درد نه بې پروا داخلک د ټانکونو مخې ته ځملاستل او د فوځ مخه یې ونیوله.

د فوځ او ولسي وگړو ترمنځ ټوله شپه نښتې روانې وې چې پکې له ۱۵۰ زیاتو ولسي-وگړو خپل ژوند له چوپتیا خپره شوه؛ خو لږ ساعت پس

لاسه ورکې؛ ترسهاره فوځ دولس په مقابل کې دمقاومت توان له لاسه ورکړ او په ځمکه یې وسلې اېښودل پیل کړل؛ د فوځ سره چې په کومو ځایونو کې ټوله شپه نښتې شوی وې سهار په هاغو ځایونو کې دفتحې اوخوښۍ جشنونه او ددولت په حمایت کې لاریونونه روان وو.

په ترکی کې دناکام بغاوت نه پس چې بېړنۍ حالت اعلان شوی واورتنه دوام لري په ترڅ کې یې په بغاوت کې دکرېوتانو پرضد د عملیاتو لړۍ لاجریان لري؛ تراوسه ۱۱۸۵ جنرالانوپه شمول ۷۵۰۰ فوځیان نیول شويدي او ۱۵۰۰ قاضیان او ۸ زره پولیس د خپلودندونه گوښه کړای شويدي؛ تراوسه د ۵۸ زرونه زیات تنان ددولت د عکس العمل سره مخامخ شويدي؛ ددې لویې شمېرې نه داڅرگندېږي چې په بغاوت کې یواځې فوځ نه بلکه ددولت دنورو ارگانونو سره ټولې افراد هم شریک دي چې شاید ډېر ژر له ټولو پرده پورته شي.

فوځ دهرهېواد ترټولو ستره سرمایه اویواختی هغه دفاعي طاقت گڼل کېږي چې وجودته دراتلوسره سم یې

دا ویل کېږي چې ترې به د بهرنو خطرونو نه د دفاع کار اخستل کېږي خو عموماً دریمې نړۍ او په ځانگړي ډول داسلامي نړۍ په زیاترو هېوادونو کې همدا فوځ دنورو په لمسون دمنتخبو ادارو دپنگولو، دولسي پاڅونونو دځپلو اود هېوادوالو دوژلو اوزنداني کولو لپاره کارول کېږي؛ تقریباً په هرځای کې فوځ ټاکلواهدافوته پر رسېدلو بريالي کېږي اوکله هم ندی ناکام شوی چې له دې وړاندې په همدې ترکی کې هم ۳ ځلې فوځ بغاوت کړی اوهرځل یې په ډېرې اسانۍ دولت ړنگ کړیدی.

د حقیقت دی چې دکمزوري اوبې وسلې ولس لپاره دوسله وال خونخوار فوځ په مقابل کې بريالیتوب اسان کار ندی؛ بس داړومبی ځل دی چې فوځ د ولس په مقابل کې دناکامۍ سره مخامخ شو اویواځې دناکامۍ سره دمخامخ کېدلوپورې خبره پاتې نه شوه بلکه د ترکی هغه فوځیان چې ترپرونه یې ځانونه دترکې مالکان گڼل نن یې ټول عالم د ولس په مقابل کې دبې وسۍ اود ولس په لاس د بې عزتۍ ننداره کوي.

هغه فوځ چې دعزت، رعب اودهشت علامه گڼل کېدله نن دشرم اوبې عزتۍ مثال گرځېدلی دی.

پرکوم فوځ چې دداخله وزارت پولیس گولی وه وروي؛ دکوم فوځ نه چې بې وسلې خلک وسلې واخلي اودوهلو او ټکولو ترڅنگ ترې فوځي یونيفارم وباسي هغه فوځ ته به څه مورال ورپاتې شي؟

داداسې ستره بې عزتي وه چې تاریخ کې به یې ساری نه وي؛ دې دترکې د فوځ مورال دخاوروسره خاورې کړچې تريوحده به دا ددولت لپاره هم دتشویش وړ خبره وي؛ دولت به غواړي چې دخپل فوځ عمومي مورال اوچت کړي خو ژر به پرې ونه توانېږي.

پوښتنه داده چې دطیب اردگان په یوپیغام اویواوازي کې دادومره زیات طاقت له کومه ځایه راغلو؟

دترکې ولس ولې دده د ادارې دساتنې لپاره دسرونو قربانی ته تیارشو؟

کوم حاکمان چې اوږد حکومت وکړي عموماً ترې ولس ناراض وي اودنوي حاکمیت راتلوته خوشالېږي، دلته ولې طیب اردگان سره داوږ

حکومت ته نه یواځې داچې خپل محبوبیت له لاسه ورنکړېدلی ورځ تربلې پکې زیاتوالی راغلو، داسې زیاتوالی چې ولس یې دسرونو په قربانۍ بقا غواړي؟

ددې پوښتنو لنډ جواب دادی چې په کامل اخلاص دخپل هېواد او ولس خدمت دطیب اردگان ددې دومره لوی محبوبیت اومقبولیت سبب شوی دی.

طیب اردگان ۲۰۰۲م نه تر ۲۰۱۴م پورې په مسلسل ډول درې ځلې په انتخاباتو کې بریالی او دترکې لومړی وزیرمنتخب شو؛ اوبیا چې دصدارت لپاره انتخابات ترسره شول نوپکې په قاطع اکثریت کامیاب اونوروگوندونوته له احتیاج او ورنه دمرستې غوښتلوپرته دترکې ولسمشر شو.

دطیب اردگان دامسلسل بریالیتوبونه او اوس دهغه په یواواز اویوپېغام سرکونوته دولس راوتل اودمرگ اودردنه بې پروادفوخ په مقابل کې داسې کلک ودربدل چې ټانکونواوجنگي هلي کوپتروهم داردگان دحمایت نه پشاکېدلو اوخپلو کورونوته ستنېدوته اړ نکړای شول

بلکې پخپله ټانکونه او طیارې پشا کېدلوته اړ شوې.

دامسلسل بریالیتوبونه او دولس دا کلک حمایت څه د رښتینوله لورې ده ته دزیات شهرت ورکولو؛ بیوروکراسۍ کې دهغه اوج ته درسېدلو یادمخالفینوسره په سیاسي سوداگانو کې دکمال درجې ته درسېدلو له امله ندي بلکې دولس دبې مثاله خدمت؛ په خپلو پښودترکې دودرولو اوپه نړۍ کې دترکې دخپل مقام دحصول لپاره دکامیابو هلوځلوپه نتیجه کې داهرڅه رامنځته شوي دي.

دامسلسل بریالیتوب او بې ساری ولسي حمایت یې ځنې تنان په خپلو لیکنو کې داسې تعبیروي لکه چې دترکې د ولس په افکارو کې دمثبت بدلون او پراخ مذهبي تمایل یواځنۍ پایله وي؛ حال دا چې خبره داسې نده.

هو! دا دخوښۍ ځای دی چې واک دعدل اوپرمختګ گوند درسېدلونه پس په ترکې کې داسلام دنشأه ثانیه نښې رابکاره شوي دي؛ داسلامي شعایرو قدر مخ په زیاتېدو دی؛ دسیکولرزم پرضد نفرت او اسلامي لار ښوونو ته ژمنتیا هم ورو

ورو په خلکو کې ډېرېږي او دولت هم په تېرو کابو ۱۵ کلونو کې داسلام او مسلمانانو په ګټه ګني اقدامات ترسره کړي دي خو ددې هر څه سره سره لاهم په ترکې کې دسیکولرزم رېښې پوره کمزوری شوی ندي او په ۷ لسیزو کې ترکرغېږن چتر لاندې پیدا شوي او راستر شوي ترکان دومره ندي بدل شوي چې څوک دې ورنه داسلام په نوم رایې وغوښتلاي شي؛ یا دې کوم گوند ته یواځې له همدې امله زیاتې رایې ورکړي چې اسلام خوښی دی اویادې دیودولت ترشال له دې امله کلک ودرېږي چې دمشرانوپه اړه یې دامشهوره ده چې داسلام سره ډېره مینه لري.

موږ دا منو چې دترکې دیندارې طبقې به دنیوي خبرې په پام کې نه وي نیولې او یواځې داسلام سره دمینې پرېښست به یې هرځل طیب اردگان ته رایې ورکړې وي خو دترکې عامو خلکو دعدل او پرمختګ دگوند دمشرانو دخپل هېواد اوملت سره اخلاص، ددوئ خدمت، دفساد پرضد اوږدې مبارزې، ټولنیزو اصلاحاتو، دترکې داقتصادي پرمختګ لپاره کامیابو پروگرامونو او هڅو ته لېدلي

او له همدې امله يې هرځل زياتې رايې ورکړيدي اوترننه يې ترشا ولاړ دی .

دایقیني خبره ده چې ولسونه دحاکمانوکړنوته گوري اوهاغسې غبرگون ښايي .

اردگان په ۱۹۹۴ کې دسياست ډگر ته راووت ؛ دنجم الدين اربکان درفاه گوند دیو فعال غړي په حيث يې دښارواليولپاره په ترشويوانتخاباتوکې گډون وکړ اوپه انتخاباتوکې دبرياليتوب نه پس داستنبول ښاروال شو دتاريخي ښار استنبول ښاروال کېدل دده لپاره دښه خدمت ، شهرت،مقبوليت او په مستقبل کې دبرياليتوبونو دترلاسه کولو ښه موکه وه چې ده هم ددې ښې موکې نه ښه گټه پورته کړه او هغه ټول څه يې ترې ترلاسه کړل چې بايد ترلاسه کړي يې وای .

استنبول دنړۍ دمشهورو ۱۰ښارونوڅخه يو دی خو د اردگان دراتلونه وړاندې ددې ښارحالت پر هغه لور روان شوی وچې نوريې دشریفو وگړولپاره داوسېدو قابليت له لاسه ورکاوه؛ له هرڅه پکې دقهاربازی مرکزونه ؛نايت کلبونه ؛دشراب خښلو اوفحاشۍ اډې زياتې وې؛ بد امنی

پکې دې حد ته رسېدلی وه چې په رڼا ورځ به هم لاروکوڅو کې خلک لوت کېدل او ککړتيا يې دومره زياته شوی وه چې دلته دسیلانیانوراتلل ورځ تربلې کمېدل.

اردگان چې داستنبول ښاروال شو هغه مثبت بدلونونه يې راوستل چې هغه بايد کارنامې نه بلکې تاريخې کرشمې ويل شي ؛ په ډېر زړورتوب يې دفساد او ټولوبداخلاقيو دمخنيوي لپاره عملي گامونه پورته کړل ؛پدې لارکې يې دولسمشرخښ کېدل هم ونه منل او نه يې دهغه څه پروا ولرله ؛استنبول چې داداري فساداورشوت خورۍ په زالې بدل شوی وونه يواځې داچې پدې ښارکې يې اداري فساد صفرته راکوز کړبلکې دفلاح عامه گڼې پروژې يې پيل اوپه ډېر برياليتوب يې سرتنه ورسولې ؛ په استنبول کې دترانسپورت ډېره لويه ستونزه وه هغه يې حل کړه ؛ فضايې ککړتيا يې له منځه يوړه ؛ ددولتي ښوونځيومعيار يې لوړ کړ؛ دښاري پوليسونه په ښه کار اخستويې مثالي امن راوستلو؛ دارزانه توکيوخصوصي سيکتور يې قائم کړ اونورگڼ داسې مثبت بدلونونه يې رامنځته کړل چې

له امله به يې هغه په ترکې کې دښه مامورپه صفت دنمونې په توگه وړاندې کولای شو.

داچې داستنبول دښاروال په صفت دهغه همدې خدمتونو هغه ته ښه

شهرت وروښلولو نو چې هغه کله درفاه گوند پرېښود او په ۲۰۰۱ م کال کې يې دعدل او پرمختگ گوند بنسټ کېښود نو په راتلونکي کال کې په ترکې کې په ترسره شويو انتخاباتوکې يې حيرانونکې کاميابي ترلاسه کړه او هغه دلومړي ځل لپاره دترکې لومړی وزير شو؛د ۲۰۰۷م په ترسره شويو انتخاباتوکې يو ځل بيا دعدل او پرمختگ گوند برياليتوب ترلاسه او طيب اردگان د دوهم ځل لپاره د ترکې لومړی وزير شو او په دريم ځل چې بيا په ۲۰۱۱م کې انتخابات ترسره شول نوسره له دې چې مخالفينو ستر اتحاد جوړ کړی او د طيب اردگان دراېرزولو لپاره يې ډېری زياتې هڅې کړې وې خو بيا هم د طيب اردگان گوند دانتخاباتو گټونکی شو،طيب اردگان په دريم ځل هم د ترکې لومړی وزير شو او خپلې درې واړه قانوني دورې يې د يوپه بل پسې په پرلپسې ډول په ډېرې کاميابۍ پوره کړې .

د طبیب اردگان د دې ټولو کامیابو تر شا د هېواد د هر ډول پرمختګ لپاره د هغه نه ستړی کېدونکې پرلپسې هلې ځلې دي؛ هغه او د کار ډلې یې د هر بریالیتوب نه پس د تېر ځل نه په راتلونکي کې په زیات اخلاص د ډېر خدمت په هوډ کار پیل کړی، تل یې خپل مستقبل ته کتلي دي؛ ماضي یې هېره کړیده او که ریاډه کړی یې ده نو یواځې د دې لپاره چې پکې شوې خطاګانې په راتلونکې کې بیا تکرار نه شي. په ۲۰۰۲م کې چې د عدل او پرمختګ ګوند واک ته ورسېد، تر ننه په واک کې دی؛ په دې تېرو ۱۴ کلونو کې چې دې ګوند په ترکې کې کوم پرمختګونه، اصلاحات او مثبت بدلونونه رامنځته کړل فهرست یې ډېر اوږد دی چې پدې کوچنۍ مقالې کې د ټولو یادول ناشوني دي خو که یواځې اقتصادي پروګرامونو او پرمختګونو ته ځغلنه کتنه وکړو نو هغه هم خورا ستر، له تمو ډېر پورته او حیرانونکي دي.

د طبیب اردگان همدې کامیابو اقتصادي پلانونو که له یوې خوا په اقتصادي لحاظ دا وروسته پاتې ترکیه په پرمختللې ترکې بدله کړه نو بل

لورته یې په ولس کې د اردگان په محبوبیت کې تر ټولو زیاته ونډه ادا کړه. واک ته درېدلو سره سم طبیب اردگان سترې ملي پروژې پیل او په عالي نظم او لوړو تخنیکي مهارتونو یې تکمیل کړې.

په ۸۰یمې او ۹۰یمې لسیزې کې د ترکې اقتصاد سخت تنزل ښکار و او پدې وروستیو کلونو کې چې دیونان د اقتصاد کوم ناوړه حالت و د ترکې د اقتصاد حالت هم همدې ته ورته و؛ دولت خپلو مامورینو ته د معاشاتو ورکولو توان هم نه درلودلو؛ مامورینو ته به معاشات هم د (آی ایم ایف) نومي نړیوالې ادارې نه داخستل شوو قرضونو له لارې ادا کېدل.

د آی ایم ایف په نوم دیهودو نړیواله مالیاتي اداره هغه اداره ده چې د سودي قرضونو له لارې یې د اسلامي نړۍ ټول هیوادونه یرغمال کړيدي؛ ترکیه هم د همدې هېوادونو په قطار کې ورشامله شوی وه او پرې ددې ادارې د قرضونو حجم ۲۴ ملیارد ډالرو ته رسېدلی و.

کله چې په ۲۰۰۲م کې اردگان لومړی وزیر شو نو د اردگان ادارې ددې پوړونو ادا کولو ته ملا وتړله تردې چې په ۲۰۱۲م کې یو ملیارد ډالرو ته راتیټ شول؛ په همدې کال هغه دا هم ادا کړل او ترڅنګ یې دا اعلان هم وکړ چې له دې وروسته به موږ آی ایم ایف ته لاس نه وراوږدو و بلکې دنوموړې ادارې د اړتیا په صورت کې به موږ پورونه ورکوو.

اوس رښتیا هم چې ترکیه ددې وړ ګرځېدله ده چې ترې نوموړې اداره پورونو غوښتلو ته اړ ده.

په هماغه پوښي ځل چې د طبیب اردگان د عدل او پرمختګ ګوند بریالیتوب تر لاسه کړ نو داسې اقدامات یې وکړل چې په (جي. ډي. پي) یانې ملي عوایدو کې ۶۴ سلنه بې ساري زیاتوالی راغلو، که دیو هېواد په ملي عوایدو کې ۷۵ نه تر ۸ سلنې پورې زیاتوالی راشي دا ډېر لوی پرمختګ ګڼل کېږي نوځکه ۶۴ سلنه زیاتوالي ټوله نړۍ حیرانه کړه.

د اردگان دراتلو سره سم چې د ترکې اقتصاد پرمختګ پیل کړی و نو چې له جرمني پرته په ټولې اروپا کې اقتصادي بحران رامنځته شوی و

په هماغه شپو ورځو کې هم دترکې اقتصادي وده له ۵ فیصده لوړه وه؛ د اردگان په تېرو ۳ دورو کې داسې کلونه هم راغلي دي چې اقتصادي وده پکې دچين د اقتصادي ودې برابره يانې ۱۰ فیصده ته لوړه شویده؛ په ۲۰۱۲ کې دترکې اقتصاد دنړۍ دترټولو تېزو اقتصادونو څخه یو و؛ په نړيواله سطحه دترکې اقتصاد ۱۷م اقتصاد گڼل کېږي خو اردگان په پوره باور سره وايي چې تر ۲۰۲۰م کال پورې به دترکې اقتصاد دنړۍ درېيمی کړنې په ۱۰ اقتصادونو کې شمېر شي او تر ۲۰۲۵م کال پورې به دهر اوسېدونکي کلني عوايدله ۲۵ زرو ډالرونه کم نه وي يانې په اقتصادي لحاظ دنړۍ دترټولو پرمختللي هيواد داوسېدونکو دکلني عوايدو نه به دترکې داوسېدونکو عوايد کم نه وي.

په ۲۰۰۲م کې دترکې په مرکزي بانک کې دشتو پيسو حجم ايله ۲۵ملياردو ډالروته رسېدلو؛ په ۲۰۱۱م کې ۲/۹۲ ته لوړ شو او اوس په ۲۰۱۶م کې دمرکزي بانک پانگه ۱۳۵مليارده او ۳۳۵مليونو ډالروته رسېدلې ده.

ليرا دترکې پولې واحد دی؛ دتېروفاسدو دولتونو دحاکميت پرمهال دبهرنواسعارو په مقابل کې ليراپه مسلسل ډول خپل ارزښت له لاسه ورکولوتردې چې په ۲۰۰۲م کې يو ډالر په ۲۲۲ ليرو بدلېدلو؛ واک ته دطبيب اردگان د رسېدلونه پس دليرا قيمت په ډېرې تېزۍ مخ په لوړېدو شو تردې چې نن يو ډالر ۲د ليرو او ۷۵ پيسويانې ۲/۷۵ سره تبادله کېږي.

همدادطبيب اردگان هڅې دي چې ترکيه نن په هغو ۹ بډايو اروپايي هيوادونو کې شمار ده چې تجارتي خساره يې ترټولو ټيټه ده.

طبيب اردگان ښوونې او روزنې ته دومره توجه کړيده چې په ۲۰۰۲م کال کې په ټولې ترکې کې ۸۸ پوهنتونونه وو خو يواځې په ۱۰ کلونو کې يانې په ۲۰۱۲م کال پورې په هېواد کې دپوهنتونونو شمېر ۱۸۶ ته ورسېد؛ يواځې په يوې لسيزې کې کابو ۱۰۰ پوهنتونونه جوړول ډېره ستره کارنامه ده.

د ۲۰۰۲م کال نه وړاندې په ترکې ۲۶ کوچني اوستر هوايي ډگرونه وو خو واک ته دطبيب اردگان درسېدونه

پس تر ننه پدې هېواد کې د هوايي ډگرونو شمېر ۵۰ ته ورسېدلو.

طبيب اردگان ډېرې هڅې وکړې چې د هېواد ټولې برخې د لويو سرکونو له لارې د يو بل سره وتړي او په تلوراتلو کې ټولې ستونزې له منځه ولاړې شي؛ هغه دخپل واک په مودې کې په ټول هېواد کې تر ۱۷ زره ۵ سوه کلومتره پورې نوي سرکونه جوړ کړل او په ترکې کې يې د لومړي ځل لپاره د تېز رفتار اورگاډي پټلۍ وغزولې.

او په استنبول کې يې د ملياردونو ډالرو په لگښت د سمندر لاندې داسې ستر تونل جوړ کړ چې د ځمکې له لارې يې آسيا داروپا سره وصل کړه؛ دا تونل چې په يو وخت کې د لاريو، موټرو او اورگاډي د تېرېدو ظرفيت لري وجود ته ددې تونل دراتلونې پس ترکې ته د ځمکې له لارې د سيلانيانو په راتلو کې ډېر زياتوالی راغلی او د تجارتي مالونو په صادرولو او واردولو کې هم ډېره اساني راغلې چې له امله يې د ترکې اقتصاد ته بې سارې گټه رسېدلې ده.

دنړۍ په کابو ټولو هيوادونو کې بې کاري ورځ تربلې زياتېږي خو ترکي کې برعکس دکار مواقع ورځ

تربلې ډېرېري نو ځکه دلته په باسواده
ځوانانو کې دېې کارۍ کچه د ۱۵٪
نه ۹٪ ته راكوزه شويده او نور هم
دراکوځېدو په حال کې ده.

داردگان دادارې اودعدل اوپرمختگ
دگوند دکمزوري کولولپاره شوم
پلانونه په کاراچوي چې اوسنی فوځي
بغاوت يوله همدې شوموپلانونوڅخه

همدارازچې کله دباغيانو
اودباغيانوسره دمرسته کونکوپر
ضدتصفیوي عملیات پیل شول
نوامريکا اعتراضات پیل کړل.

دترکې بانکې نظام دومره په خپلو
پنسو ولاړ او ځواکمن دی چې هغه
اقتصادي بحران چې دنړۍ ډېرې
ستري ادارې يې ديوالیه کړې وې
دترکې په بانکي نظام هيڅ ډول ناوړه
اغيزه نه وه شوې؛ په ترکې کې پولې
انفلاسیون (داجناسوپه قيمتونوکې
زیاتوالی) د ۳۰ فیصده نه ۷.۴ ته
راکوز شويدي چې له امله يې په
ترکې کې دگرانۍ کچه ډېره راټيټه
شويده.

دای .
دامريکا په نوم دنړي ۱۰ هغه لوی
شیطان چې په ټولې اسلامي نړۍ کې
دبدامنۍ اورته لمن وهي اوس له چاپته
پاتې نده چې دترکې دبغاوت ترشاهم
دهماغه امريکا لاس دی

دنړۍ په هرېوداکې باغي
فوځيان په نظامي محاکموکې محاکمه
کېږي ، دطیب اردغان ادارې هم
دهمدې اصولوله مخې په بغاوت کې
ککړۍ ۱۴۹ جنرالان فوځي محاکموته
وړاندې کړيدي چې پدې امريکا په
ډېرې سپين سترگۍ خپل نارضايت
ښکاره کړیدی او اوس دروانې جولای
مياشتې په ۲۸مې نېټې دامريکا دفوځ
دمرکزې کمېټې مشرجنرال جوزف
ويلي دي چې دگېوفوځي جنرالانو
توقيف به دترکي اوامريکا ترمنځ
روان فوځي تعاون اغېزمن کړي .

اردگان يواځې دښارونو نه بلکې
دښارونو او اطرافو دواړو پرمختگ
ته برابره توجو کړيده نو ځکه ددې
هيواد زراعت هم دومره وده کړيده چې
له لارې يې ملي بوديجې ته راتلونکي
عوايد د ۶۲ ميلاردو ډالرو نه اوړيدلي
دي.

دوژلوهڅه وکړه خوېکې ناکام شول .
همدا راز په ترکې کې انجرلک
نومي دامريکافوځي اډې کې دبغاوت
پرمهال دباغي فوځيانوطيارې ښکته
کېدلې اوخپلې دټېلوټانکۍ يې همدلته

داپرمختگونه اوترڅنگ يې
اسلامي نړۍ ته دترکې دورنېږدې
کولوهڅې اوپه ترکې کې داسلام
دنشأت ثانيه تېزکوششونه امريکا ته
دزغم وړنه وونوځکه په پرله پسې ډول

دبغاوت په ناکامولومودترکې ددولت
نه مننه کړې وای تاسودباغيانوحمايت
کوي؟!
دبغاوت په ترکې کې دترکې داسلام
دنشأت ثانيه تېزکوششونه امريکا ته
دزغم وړنه وونوځکه په پرله پسې ډول

خولنډه داچې داسې ډېرزيات شواهد شتون لري چې ټول پدې جرم کې دامريکا دعانت گواهي ورکوي . دسورجنگ په زمانه کې چې امريکا ددریمې نړۍ په گڼو هېوادونو کې دکودتاگانوپه رامنځته کولو بريالۍ شوی وه تراوسه يې ددې کودتاگانوترشا پرلاس لرلوعتراف ندی کړی نو اوس به ددې ناکامې کودتا ترشا په لاس لرلو څه اعتراف وکړي ؟ دناکامې کودتا مثال خودحرامي ولد وي چې هرڅوک ترې ځان رانغاړي . داسې موثق معلومات شته چې څومياشتې دمخه دروسې ولسمشر- پوتين خپل سلاکار الگزاندر ډوگين په پټه انفرې ته استولی وچې هغه دترکې قيادت ته ويلي ووچې داردگان دادارې پرضددامريکا په لمسونه فوځي بغاوت کېدونکی دی ؛ نوموړي دځمکنواوهوايې ځواکونو دځينو جنرالانو او لوړپوړو افسرانو نومونه هم ددولت مشرانوته په کوته کړي وکوموچې ددې کودتا لپاره پلان جوړولو . له همدې امله داردگان ادارې د ۲ زره فوځيانو يوپټ لست عدلي ته

ورکړ او ورځنې ويې غوښتل چې ددوئ پرضد دې قانوني کړنه ترسره شي ؛ خو پرځای ددې چې ددې کودتا دمخنيوي په موخه عدليه ددې فوځيانوپرضد په حرکت کې راغلی وای برعکس يې ځني فوځي جنرالان ددولت ددې ارادې نه خبرکړل چې له امله يې دې فوځيانو په تادی کودتا وکړه . په ترکې کې دفوځي بغاوت انکشاف روسې هغه مهال کړی و کله چې څومياشتې وړاندې دروسې ايس يو ۲۴ ډوله جنگي الوتکو دراغورځولوپه موخه دوه ترکي پيلوټانوپه خپلومنځونوکې پټې خبرې کړې وې ؛ ددې دواړو پيلوټانو خبرې دروسې جاسوسوشبکو ثبت کړې وې چې پکې دامريکا په لمسونه دروسې دطيارې دراغورځولو ذکر وچې په نتيجه کې په لويه پيمانه دترکې او روسې دروابطودخرابېدواويا دکودتا دکاميابېدو خبره هم شوی وه . دالگزانډر ډوگين دراتلونو په بناغلي طيب اردگان دپوتين په نوم په استول شوي خط کې دترکې له لورې دروسې طيارې دراغورځولوپه پېښه بښنه وغوښتله چې له امله يې ددواړوهېوادونوپه روابطوکې ښه والی راغلو او داوسني بغاوت پرناکامۍ ولسمشرپوتين طيب اردگان سره تلفوني تماس قائم کړ او ورته يې دکودتا پرناکامۍ مبارکي وويله اودترکې سره دلا زياتومرستوکولو امادگي يې وښووله . په اوسني بغاوت کې دامريکا دلاس لرلويولوی دليل داهم دی چې هغه ترکي پيلوټ چې دروسې طياره يې رانسکوره کړی وه په اوسنۍ کودتا کې يې ډېره مهمه ونډه درلودله اوبل داچې په ترکې دامريکا فوځي هوايې اډه دهوايې بريدونه لپاره وکارول شوه اوناکاموباغی فوځيانو همدلته پناه واخسته چې له امله يې دطيب اردگان ادارې ددې امريکايې اډې برق پرې کړ ځکه خو دبغاوت نه ۴ ورځې پس نړۍ ته دځان ښودلو لپاره اوباما طيب اردگان سره تلفوني تماس ټينگ کړ او دستونزې دسوله ايز حل غوښتنه يې ورځنې وکړه . دبغاوت ترشا دامريکا لاس درلودل خو هسې هم اوس پټ پاتې ندي خو داسې ښکاري چې دا يواځې امريکا نده بلکې اروپايې هېوادونوهم دکودتا کاميابي اوداردگان دادارې

پنگېدل غوښتل نوځکه دکودتا او مجرمينو پر ضد چې اوس اصولي پرناکامۍ په اروپاکې ډېره مايوسي اوقانوني هراقدام کېږي اوهرڅومره خپره وه اورسنیوداردگان پر ضد ډېر پوچ تبلیغات کول.

د کودتا دمخنيوي اودامن دقيام حق لري . لپاره چې څرنگه طيب اردگان په هېواد کې د ۳ میاشتو لپاره بېړنی حالت اعلان کړنو اروپايي اتحاد (چې دکودتا په ناکامۍ سخت ناهیلی و) غوغا جوړه کړه اوددې اتحاد کمشنر جوهانس اوباندنيو چارو مشر — فيډريکا موگريني وويل چې طيب اردگان دترکې دقانون داصولو خلاف دمخالفينو دتصفي او تظهير لړۍ پيل کړيده چې دادانسانې حقوقو ضد عمل دی نودمنلو وړندی.

باغي فوځيانو کابو ۳ سوه پوليس اومظاهريچيان ووژل ؛ دترکې دقانوني اومتخب ولسمشر د وژلو هڅې يې وکړلې خو پکې ناکام شول ؛ دهېواد لوی درستيز يې برمه کړ ؛ په پارلمان اودملي امنيت په ودانيو يې بمبارو کړ اوديو ممتخب قانوني حکومت درانسکورولو هڅې يې وکړې ؛

ديومذهب ولس په منځ کې اوپه هغه هېواد کې چې پکې دقانون حاکميت وي دا ډېر ستر جرمونه دي ؛ ددې قاتلينو په لورې لوی ظلم روان وي . داروپايي اتحاديې انصافي ته وگورئ چې په فرانسې کې دنومبر دپېښې نه پس دولت پدې هېواد کې د۶

میاشتو لپاره بېړنی حالت اعلان کړ چې په ترڅ کې یې دفرانسې پولیس اوفوځ په لویه پیمانه تیونسي-، الجزایري اومراکشي نژادي فرانسوي مسلمانان نیسي اوزندانوته یې وړي ؛ په ټوله کې ټولو مسلمانانو ته دښک په نظر کتل کېږي اوله خبرو وکولو پرته یې کورونوته امنیتي ځواکونه ننوځي ؛ فرانسې دالېول شوی بېړني حالت د۶ نورو میاشتو لپاره هم تمدید کړ ؛ دفرانسې ددې ظلم په مقابل کې داروپايي اتحاد له لورې هیڅ عکس العمل رامنځ ته نه شو ؛خوپه همدې ورځ چې په ترکی کې طیب اردگان د ۳ میاشتو لپاره بېړنی حالت اعلان کړ نود اروپايي اتحاد چغې تر اسمانه پورته شوې ؛ دبې ایانۍ ، دروغجنه توب ، فریکارۍ اودوه مخیتوب هم څه حدود او پولې وي ؛ متأسفانه چې په اسلام اومسلمان دښمنۍ کې لویدیځ له دې ټولو پولو اوږي .

دفرانسې نه څوک ولې نه پوښتي چې ددوهم نړیوال جنگ نه پس موولې دهېواد سره دغدارۍ په تور خپل پخوانی دبانډنيو چارو وزیر په

همېشني حبس او خپل ولسمشر د مرگ په سزما محكوم كړ؟

همدا راز داپوښتنه هم ضروري ده چې ددوهم نړيوال جنگ نه پس چې په NUREMBERG كې د امريكا او برتاني له لوري د جنگي جرمونو لپاره جوړ شوو محكومو كې شكست خوړلي نازي جرمنيان د مرگ او عمري بندي په سزاگانو محكومېدل نو اروپايي اتحادولې د امريكا او برتانيې پدې عمل تراوسه ولې اعتراض ونكړاونه يې دا عمل ناروا وگڼلو؟

په مصري كې چې خونخوار جنرال السيسي — دم — مصرمنتخبه اداره رانسكوره؛ دهېوادممنتخب ولسمشر — محمد مرسي، د دولت اركان او په لسگونه زره مسلمانان د زمانې بدنامو زندانونو ته واستول؛ دكوچنيانو، مېرمنو او بوډاگانو په شمول يې له ۴ زرونه زيات هغه بې گناه مسلمانان په مصريان كړل چې د محمد مرسي نه د حمايت ښكاره كړي.

دوحشي — جابر جنرال السيسي — د ظلم ښكار شوي داوگړي انسانان نه وو؟ اروپايي اتحاد ته دلته ولې د بشرحقوق نه وړپه زړه كېدل؟

په همدې ۲۰۱۶م كال نومبر په ۱۳ مې نېټې چې په فرانسې كې په ترسره شويو بمي بريدونو كې ۱۳۰ فرانسويان د همدې ۲۰۱۶م كال نومبر په ۱۳ مې نېټې چې په فرانسې كې په ترسره شويو بمي بريدونو كې ۱۳۰ فرانسويان

په همدې تركي كې چې هرځل فوځ دمنتخب دولت پر ضد كودتا كړيده نو د فوځ له لوري بڼه ډېر ملكي مشران د مرگ په سزما محكوم شويدي خو امريكا او داروپايي اتحاد په شمول ټول لويديځ يې تماشه كړيده او هيڅكله يې د تركي پر فوځ اعتراض ندی كړی اقدام خولری خبره ده .

داروپايي اتحاد ددې اعتراضونو نه همدا خبره جوته بري چې دنورلويديځ

هم تريوحده ددې کودتا ترشا لاس و او ورنه کودتاچيانو دا کلکه تمه لرله چې خامخابه يې دکاميابۍ په صورت کې حيات وکړي .

اوس يقيني شويده چې سيکولرزم په خپل طبعي مرگ دمړينې پرلورپه ډېرې تېزۍ سفر رالنهوي او داسلامي بدلون خپو انقلابي شکل خپل کړيدی .

هغه غربي رسنۍ چې دپيل په کلونوکې يې داردگان د اقتصادي فتوحاتو داستانونه بيانول ؛ د اقتصادي پرمختگ ترڅنگ به يې د گڼو نورو پرمختگونوله امله دده د ادارې ستاينې کولې اوداسلامي هېوادونو لپاره به يې دنمونې په ډول وړاندې کولو ، خوکله چې طيب اردگان اسلام اومسلمانانوته دترکې دورنېږدې کولو هڅې وکړې اوپدې اړه يې گڼ اقدامات وکړل چې پکې کامياب شوی هم دی نو په همدې جرم دلويديځ رسنيوداردگان پرضد تبليغات پيل کړيدي ؛ لويديځې رسنۍ په متواتر ډول داوايې چې اردگان دعثماني خلافت داحياء فکري ، ځان سلطان جوړول غواړي او دديکتاتورۍ لورته يې خپل نظام روان کړيدی .

دغزې اوپرما دمسلانانو پوښتنه اوپه حق کې يې اواز اوچتول ؛ په بنگله ديش کې دحکومت له لورې دجاعت اسلامي دمشرانو اعدامېدلو په مقابل کې دغبرگون ښکاره کولوپه موخه دبنگله ديش نه دخپل سفير راغوبنډل اودبې گناه مصري مسلمانانو په قتل عام داليسيۍ- د ادارې سره دروابطو خرابېدل ددې خبرې دليل دی چې په تېرو ۱۴ کلونوکې ترکيه ډېره بدله شويده .

اردگان په خپلو تېرو دوروکې خپل ولس ته ترغيث ورکړ چې دمغرب پرځای دې مشرق ته مخه کړي ؛ ولس عملاً دطيب اردگان داپېغام قبول کړيدی اوپدې اړه دنباغلي اردگان سره اوږه په اوږه ولاړ دی .

داڅه هسې تصادف نه و چې طيب اردگان درسنيوترمخه داسرائيلو لومړی وزير شرمنده کړ .

غزې ته ددواگانواوغزا يې موادونه ډکه دفلوتيلا سمندري قافلې استول اوپرې داسرائيلودحملې نه پس داسرائيلوسره ديپلوماتيکې اړيکې شلول هم په حقيقت کې دهغه لويديځې نړۍ اوامریکا په مقابل کې

تول کوبښونه يې دخاوروسره خاورې کېږي ځکه چې دولس قاطع دسختۍ اواسانۍ په هرحالت کې دطيب اردگان ترشا ولاړدی اودکومو حاکمانو ترشا چې ولسونه ولاړ وي دنړۍ يودسيسه گرځواک يې هم له پښونشي- غورځولای بلکې داخلي اوخارجي دسيسه گريې په مقابل کې ناکام اوتولې دسييسې يې افشا کېږي .

د شہامت دارالافتاء

د [Exp-date] بدلول شرعاً جواز لري؟

پوښتنه : السلام عليكم ورحمة الله وبركاته : محترم مفتي صاحب ! موږ ددارو درمل يوشركت لرو چې له بهر [خارج] څخه دواوي راواردوو.

په دې دواوو كې ځينې داسې دواوې شته چې ورباندي ليكل شوى تاريخ [يكسپاير] يې پوره شوى وي ؛ مگر بياهماستعمال يې تاوان نه لري ، نوكه موږ يې تاريخ بيه رته وربدل كړو ددې لپاره چې هم له تاوان څخه ځان بچ كړو اوهم دارو درمل عبث نشي نوشرعاً دعمل جائز ده اوكنه ؟

الجواب : هغه تاريخ اوتحرير چې دكمپنۍ لخوا په دواو ليكل شوى وي هغه له هماغه تاريخ څخه وروسته بيلابيل ضررونه او تاوانونه لري . ځكه هغه كمپنيو ته ددغه موادو ذات ، كيفيت او كميت بڼه معلوم دى اودهمدغه معلوماتو له مخې يې ورباندي د ختم الميعاد تاريخ تحرير كړي دي ، داسلام په دين كې د تحريف او تصحيف عمل ډير غندل شوى ، اورسول الله صلى الله عليه وسلم دغش او خيانت څخه دځان ساتلو ډير وضاحت وركړى دى .

نوپه دې عمل كې څو ډوله گناهونه سرته رسيږي : چې هره يوه يې په خپل ځاى لويه گناه گڼله كيږي . لكه : تحريف ، كذب ، غش او خيانت .

يقول الله تعالى : (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ) التوبة/ ١١٩ ويقول النبي صلى الله عليه وسلم : (مَنْ غَشَّاهُ فَلَيْسَ مِنَّا) رواه مسلم (رقم/ ١٠١٠) ، والنبي صلى الله عليه وسلم يقول : (لا ضرر ولا ضرار) رواه ابن ماجه بسند صحيح . والله تعالى أعلم .

په جوس سينټر ، هوټل اونور .. كې دعلماؤ او خواصو كيناستل ، خوراك ، خښاك او ..

پوښتنه : محترم مفتي صاحب ! په نني عصر كې په بازار كې په هوټلونو ، جوس سينټرونو اونورو ځايونو كې دطالبانو او عالمانو په خاصه توگه دمقتدايانو لپاره ، خوراك خښاك اونورو مشروباتو خښل څنگه ده ؟

المستفتي سعد ١٤٣٧٩١٢٨ .

الجواب : څرنگه چې په اوسني عصر كې په بازارونو كې دخوراك او خښاك عمومي ځايونه دسروز ، تلويزون ، وي سى آراونورو مفاسدو څخه خالي نه وي نو دذكر شوو اشخاصو لپاره په داسې ځايونو كې كيناستل ياداسې ځايونو ته تلل له كراهيت څخه خالي نه دي ځكه يو خوهلته دمكراتو وجود وي او بل داسې ځايونه دتهمت اوداهل الحق له اهانت څخه خالي نه وي ، او كه چېرته داسې يوځاى وي چې هلته دا ډول منكرات اومفاسدنه وي نو هلته بيا دخوراك او خښاك لپاره تلل يا كيناستل ياهم په لمړي صورت چې بل ځاى ميسر نه وي دغذر په وجه كيناستل پروانه لري .

لنبداه داچی دخواصو لپاره په دې عصرکې بهتر دادی چې دغدر پرته بازارونوته ولاړنشي اوکه دکوم اړتیا له مخې خې نوبیادي له داسې ځایونو څخه ځان ساتي اوکه هلته هم اړتیاوي نوبیادي ترخپله وسه مناسب اوله منکراتوڅخه خالي ځای لټوي اوکه بیا هم داسې ځای ونه موندل شي اوضرورت هم وي نوبیاد دغدر له امله کراهیت ساقطیږي.

کما فی تفسیر القرطبي: ۱۷/۱۶/۱۳؛ الرابعة- خَرَجَ مُسْلِمٌ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "أَحَبُّ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ مَسَاجِدُهَا وَأَبْغَضُ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ أَسْوَاقُهَا". وخرج البزار عن سلمان الفارسي قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "لا تكونن إن استطعت أول من يدخل السوق. ولا آخر من يخرج منها فإنها معركة الشيطان وبها ينصب رايته". أخرجه أبو بكر البرقاني مستنداً عن أبي محمد عبد الغنى- من رواية عاصم- عن أبي عثمان النهدي عن سلمان قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "لا تكن أول من يدخل السوق ولا آخر من يخرج منها فبها باض الشيطان وفرح". ففي هذه الأحاديث ما يدل على كراهة دخول الأسواق، لا سيما في هذه الأزمان التي يخالط فيها الرجال النِّسوان. وهكذا قال علماؤنا لما كثُر الباطل في الأسواق وظهرت فيها المناكر: كره دخولها لأرباب الفضل والمقتدى بهم في الدين

تنزيهاً لهم عن البقاع التي يعصى- الله فيها. فحق على من ابتلاه الله بالسوق أن يخطر بباله أنه قد دخل محل الشيطان ومحل جنوده، وإنه إن أقام هناك هلك، ومن كانت هذه حاله اقتصر منه على قدر ضرورته، وتحرز من سوء عاقبته وبلية... السادسة- قال ابن العربي: أما أكل الطعام فضرورة الخلق لا عار ولا درك «۱» فيه، وأما الأسواق فسمعت مشيخة أهل العلم يقولون: لا يدخل إلا سوق الكتب والسلاح، وعندي أنه يدخل كل سوق للحاجة إليه ولا يأكل

فيها، لأن ذلك إسقاط للمروءة وهدم للحشمة، ومن الأحاديث الموضوعة «۲» "الأكل في السوق دناءة". قلت: ما ذكرته مشيخة أهل العلم فنعماً هو، فإن ذلك خال عن النظر إلى النسوان ومخالطتهن، إذ ليس بذلك من حاجتهن. وأما غيرها من الأسواق فمشحونة منهن، وقلة الحياء قد غلبت عليهن، حتى ترى المرأة في القيساريات وغيرهن قاعدة متبرجة بزینتها، وهذا من المنكر الفاشي في زماننا هذا.

ومثله في احكام القرآن للمفتي جميل احمد رحمه الله
:الجزء الرابع.

وکما فی حاشیة الطحطاوي علي در المختار ۱۷۶/۴:
(قوله فإن كان مقتدي ولم يقدر علي المنع خرج ولم يقعد لأن فيه شين الدين) وفتح المعصية علي المسلمين فإنهم يقتدون به).

وفي الدر المختار ۲۲۵۲: (دعي إلى وليمة وثمة لعب أو غناء قعد وأكل) لو المنكر في المنزل فلو على المائدة لا ينبغي أن يقعد بل يخرج معرضاً لقوله تعالى { فلا تقعد بعد الذكرى مع القوم الظالمين } فإن قدر على المنع فعل وإلا يقدر (صبر إن لم يكن ممن يقتدى به فإن كان) مقتدي (ولم يقدر على المنع خرج ولم يقعد) لأن فيه شين الدين ... وإن علم أو لا) باللعب (لا يحضر أصلاً) سواء كان ممن يقتدى به أو لا لأن حق الدعوة إنما يلزمه بعد الحضور لا قبله.

احياء علوم الدين ۱۹۲: لأول: حكي عن إبراهيم النخعي أنه قال: الأكل في السوق دناءة، وأسند إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم وإسناده قريب. وقد نقل ضده عن ابن عمر رضي الله عنهما أنه قال: كنا نأكل على عهد رسول الله صلى الله عليه وسلم ونحن نمشي ونشرب ونحن قيام. ورئي بعض المشايخ من المتصوفة يأكل في السوق فقليل له في ذلك فقال: ويحك أجوع في السوق وأكل في البيت، فقليل تدخل المسجد؟

چې دهغه په بدله کې دوکاندار زموږ په نمبرباندې کمې پیسې رالېږي آيا دا خبره صحيح ده ؟ که ښه قناعت کونکې جواب راکړئ منندوی به مویم

جواب : باید وویل شي چې د سود د متحقق کیدلو لپاره د بدلینو متحدالجنس والقدر کیدل یا دواړه لوري نغذکیدل ضروري دي ، که چیرته د بدلینو جنس اوقدر مختلف وي یا نغدي نه وي نو په دې صورت کې له یوه لوري زیاتوب اوله بل لوري کمیتوب جائز دی ، کله چې مو دا اصول ځان ته معلوم کړل نو موږ وینو چې موبایل کمپنۍ د نغدو پیسوپه بدل کې منفعت (ایترتایم) ورکوي ، که هغه دکارت په صورت کې وي او که دایزې لوډ په صورت کې په دواړو کې کمپنۍ د مقررې تېکس له جلا کولو وروسته دپاتې پیسوپه مقابل کې صارف (استعمالونکي) ته منفعت ورکوي ، یواځې دافرق یې شته چې دکارت په صورت کې صارف په مستقیمه توگه له کمپنۍ څخه منفعت ترلاسه کوي او دایزې لوډ په صورت کې دوکاندار له وړاندې اخستل شوی منفعت دخپل کمیشن په اخستلو سره دصارف طرف ته لیږدوي ، څرنگه چې په دواړو- کارت او ایزې لوډ- په صورتونو کې د نغدو په بدل کې نغدي نه وي بلکه منفعت ورکول کېږي نوځکه دواړه صورتونه جائز دي.

والله تعالى اعلم

مفتي ابویاسر

قال أستحي أن أدخل بيته للأكل فيه. ووجه الجمع أن الأكل في السوق تواضع وترك تكلف من بعض الناس فهو حسن وخرق مروءة من بعضهم فهو مكروه، وهو مختلف بعادات البلاد وأحوال الأشخاص فمن لا يليق ذلك بسائر أعباله حمل ذلك على قلة المروءة وفطر الشره ويقدر ذلك في الشهادة ومن يليق ذلك بجميع أحواله وأعباله في ترك التكلف كان ذلك منه تواضعاً.

کما في اذاب المتعلم ١٣٨١: ولا يرضى من أفعاله الظاهرة والباطنة بالجائز منها، بل يأخذ نفسه بأحسنها وأكملها، فإن العلماء هم القدوة وإليهم المرجع في الأحكام، وهم حجة الله تعالى على العوام، وقد يراقبهم للأخذ عنهم من لا ينظرون، ويقتدي بهديهم من لا يعلمون، وإذا لم ينتفع العالم بعلمه فغيره أبعد من الانتفاع به، كما سبق من قول الشافعي رحمه الله. ليس العلم ما حفظ، العلم ما نفع. ولهذا عظمت زلة العالم لما يترتب عليها من المفساد لاقتداء الناس به.

وکما في رد المحتار ٢٤٥/٥: وَالْأَوْضَحُ مَا فِي التَّبَيِّنِ حَيْثُ قَالَ: لِأَنَّهُ لَا يَلْزِمُهُ إِجَابَةُ الدَّعْوَةِ إِذَا كَانَ هُنَاكَ مُنْكَرٌ أَهـ. قُلْتُ: لَكِنَّهُ لَا يُفِيدُ وَجْهَ الْفَرْقِ بَيْنَ مَا قَبْلَ الْحُضُورِ وَمَا بَعْدَهُ، وَسَاقَ بَعْدَ هَذَا فِي التَّبَيِّنِ مَا رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهَ { أَنَّ عَلِيًّا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: صَنَعْتُ طَعَامًا فَدَعَوْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَجَاءَ فَرَأَى فِي الْبَيْتِ تَصَاوِيرَ فَرَجَعَ } اهـ. قُلْتُ: مُفَادُ الْحَدِيثِ أَنَّهُ يَرْجِعُ وَلَوْ بَعْدَ الْحُضُورِ وَأَنَّهُ لَا تَلَزِمُ الْإِجَابَةُ مَعَ الْمُنْكَرِ أَصْلًا تَأَمَّلْ.

والله اعلم.

ایا ایزې لوډ Easy load سود دی ؟

پوښتنه : علماء کرام ددې مسئلې په اړه څه فرمایې چې : ایزې لوډ کول جائز دي اوکنه ؟ دلته ځینې کسان وایې چې : دا سود دی ځکه چې موږ دکاندارته سل روپۍ ورکړو

هلال مهاجر

مهاجر

د غزاد ډول غرباد تورو شرنګ دی
د آسونو تر پهار د غشو و شرنګ دی

عبیده ابن جراح توره په لاس ده
بنکاري بیانن د اسلام او کفر جنګ دی

بیا خالد ابن ولید صفونه جوړ کړل
د هرقل په لښکر باندې غورځنګ دی

بیا ضرار ابن اضر میدان ته راغی
د جورجان پر پلویانو ژوندون تنګ دی

لاخو مټې شته، لا تورې موزنګ نه دي
لا ساتلی مو سندر او لا کړنګ دی

هر یو ول دې د پګړۍ غازی طالبه
لوړ منار د غېرتونو او د ننگ دی

اې د وخت سپینه رهبره ستاله وېرې
په لړزان غربي بنامار غربي پیرنګ دی

ستا هر قول، هر یو فعل مجاهده
دې مغرورې دنیاګۍ ته خطر زنګ دی

رب دې تل لره کامران د وخت امامه
د هلال غزل په تاباندې گل رنګ دی

Shahamat

په بغلان کې مجاهدينو ته په لاس ورغلي جنګي مهمات

ستا په نوم او توکل مې هر غورځنگ دی
د پردې مزدور، اجیر سره مې جنګ دی
له د عا نه مې که هم د وینو بوی ځي
عفو و بویه، وطن ټول په وینو رنگ دی

ناگهار